ΕΤΟΣ Β'. 1880 ΤΕΥΧΟΣ Κ'.

NEON

ΣΕΡΑΠΕΙΟΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΠΕΥΘΥΝΤΕΟΝ: JOURNAL GREC «Serapeum» — Alexandrie

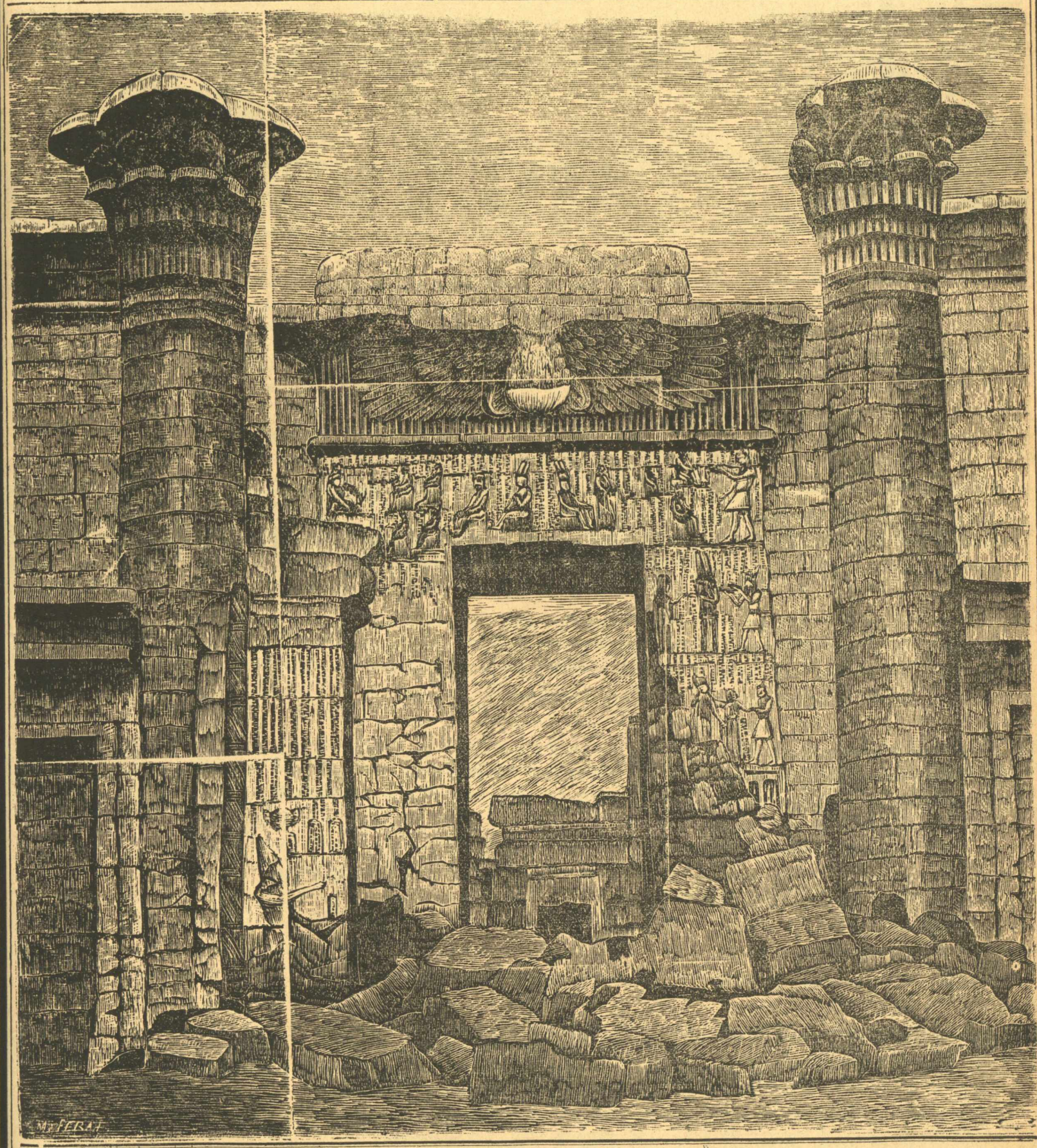

ΤΙΜΗΜΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΣ.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Φρ. 20.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ προστίθενται ρρ. 2 διὰ ταχυδρομικὰ τέλη.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ:
ΤΥΠΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Ν. ΣΑΑΤΗ.
1880.

ΤΙΜΗΜΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΟΝ.

Μέχρι; 8 γραμμῶν δι' ἓν ἔτος Φρ. 40.

Δι' εἰδοποιήσεις ἄνω τῶν ὀκτὼ γραμμῶν κατ' ἀποκοπήν.

ΕΤΟΣ Β'. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1880. ΦΥΛΛ 20.

CAMILLE FLAMMARION.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

ΕΝ ΜΙΑ ΑΚΤΙΝΙ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ.

Μικρὸν μετὰ τὴν ἐκ γῆς ἀναχώρησίν μου, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ψυχῆς μου ἐστράφησαν μελαγχολικοὶ ἐπὶ τῆς πατρίδος μου ταύτης, καὶ ἐξετάσας προσεκτικῶς τὴν διατομὴν τῆς 45 μοίρας τοῦ βορείου πλάτους καὶ τὴν 35 μοίραν τοῦ μήκους, εἶδον ἐν τρίγωνον γῆς στερεᾶς λευκοφαίου ἄνωθεν τῆς μαύρης θαλάσσης παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς ὁποίας, πρὸς δυσμὰς πολλοὶ τῶν ἐπιγείων ἀδελφῶν μου μετὰ λύσσης ἀλληλοκτόνουν. Ἐσκεπτόμην περὶ τοῦ βαρβάρου τούτου συστήματος τοῦ πολέμου ὅπερ βαρύνει εἰσέτι ἐφ' ὑμῶν, καὶ εἶδον ὅτι ἐπὶ τῆς γωνίας ταύτης τῆς Κριμαίας, ἔπιπτον ὀκτακόσιαι χιλιάδες ἀνθρώπων ἀγνοούντων τὴν αἰτίαν τῆς ἀλληλοκτονίας των. Νέφη ἐπεκάλυψαν τότε τὴν Εὐρώπην. Ἤμην τότε, οὐχὶ ἐπὶ τῆς Αἰγὸς, ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ ἀστερισμοῦ τούτου καὶ τῆς γῆς, ἀναχωρήσας δὲ ἐκ τῆς γῆς πρό τινος χρόνου διηυθυνόμην πρὸς μικρόν τινα νεφελώδη ἀστέρα ὅστις εἶναι ὁρατὸς καὶ ἐκ τῆς γῆς. Ἡ σκέψις μου ἐν τούτοις ἐστρέφετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν πρὸς τὴν γῆν. Μετ' ὀλίγον οἱ ὀφθαλμοί μου στραφέντες ἐπὶ τῶν Παρισίων, ἐξεπλάγην βλέπον τὸν λαὸν ἐν ἐπαναστάσει. Ἐξετάσας μετὰ πλείονος προσοχῆς εἶδον διαφράγματα εἰς τὰς ὁδοὺς, παρὰ τὸ Δημαρχεῖον, καὶ τοὺς πολίτας ἀλληλοκτονοῦντας. Ἡ πρώτη ἰδέα ἣν ἐσχημάτισα ἦτο ὅτι νέα ἐπανάστασις ἐλάμβανε χώραν καὶ ὁ Ναπολέων τρίτος ἐξεθρονίσθη. Ἰδίως ἡ προσοχή μου ἐφελκύσθη ὑπό τινος διαφράγματος κατὰ τὸ προάστειον τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἐφ' οὗ εἶδον ἐκτάδην τὸν ἀρχιεπίσκοπον Διονύσιον Αὔγουστον Ἄφρ, ὃν ὀλίγον προηγουμένως ἐγνώριζον. Οἱ ὀφθαλμοί του ἐσβεσμένοι παρετήρουν τὸν οὐρανὸν ἔνθα ἤμην, καὶ ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα του πράσινον κλάδον. Ὅθεν εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1848 καὶ ἰδίως τὴν 25ην. Ὀλίγαι στιγμαί· ὀλίγαι ὧραι ἴσως παρῆλθον κατὰ τὰς ὁποίας ἡ φαντασία καὶ τὸ λογικόν μου ἐζήτουν ἀλληλοδιαδόχως τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἰδιάζοντος τούτου γεγονότος. Ἔβλεπον τὸ 1849 μετὰ τὸ 1854, ὅτε ἡ ὅρασίς μου ἐκ νέου πρὸς τὴν γῆν στραφεῖσα παρετήρησεν ὅτι ἐγένετο διανομὴ τριχρόων σημαιῶν ἐπὶ μεγάλης τινος πλατείας τοῦ Λυών. Ζητήσας νὰ διακρίνω τὸν ἐπίσημον ἄνθρωπον ὅστις ἔκαμε τὴν διανομὴν ταύτην, δὲν ἐδυσκολεύθην ν' ἀναγνωρίσω τὴν συμπαθητικὴν μορφὴν τοῦ νέου δουκὸς τῆς Ὀρλεάνς καὶ ἐνθυμήθην ὅτι μετὰ τὸ συμβεβηκὸς τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου, ὁ νέος οὗτος πρίγκηψ, ἀπεστάλη πράγματι ἵνα καθησυχάσῃ τὸν ἐρεθισμὸν τῆς πρωτευούσης τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας.

Ἐκ τούτου ἔπεται, ὅτι μετὰ τὸ 1854 καὶ 1848, εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν γεγονότα λαβόντα χῶραν κατὰ τὸ 1831. Μετ' οὐ πολὺ τὰ βλέμματά μου ἐστράφησαν ἐπὶ τῶν Παρισίων κατά τινα ἡμέραν δημοσίου ἑορτῆς. Παχύσωμός τις καὶ ἐρυθροπρόσωπος βασιλεὺς μὲ προεξέχουσαν τὴν κοιλίαν, ὡδηγεῖτο ἐπὶ λαμπρᾶς ἁμάξης καὶ διέβαινεν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὴν Νέαν Γέφυραν. Ὁ καιρὸς ἦτο ὡραῖος. Λευχείμονες δεσποινίδες ὑπῆρχον ἐκεῖ ὡς λευκὴ ἀνθοδέσμη τοποθετημέναι παρὰ τὴν Γέφυραν. Διάφορα ἤδη περιέργων καὶ χρωματισμένων ζώων ἔτρεχον ἐπὶ τῶν Παρισίων· ἦτο προφανῶς ἡ εἴσοδος τῶν Βουρβόνων ἐν Γαλλίᾳ. Οὐδὲν ἤθελον ἐννοήσει ἐκ τοῦ περιέργου τούτου φαινομένου, ἐὰν δὲν ἐνθυμούμην ὅτι εἶχον τότε ῥίψει εἰς τὸν ἀέρα πληθὺν ἀεροστάτων ἐν σχήματι ζώου. Ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ οὐρανοῦ ἐφαίνοντο τρέχοντα ἀριστερὰ ἐπὶ τῶν στεγῶν. Ἐπανέβλεπον γεγονὸς παρελθόν. Τοῦτο ἦτο εὐνόητον κατὰ τοὺς νόμους τοῦ φωτός. Ἀλλὰ νὰ βλέπω συμβάντα ἐναντίον τῆς πραγματικῆς τάξεως: τοῦτο ἀπέβαινε καθόλου φανταστικὸν καὶ θὰ μὲ ἀπεμάκρυνε βεβαίως τοῦ προκειμένου, ἐὰν ἐπεχείρουν τὴν ἐξήγησιν. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ εἶχον τὰ γεγονότα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀρνηθῶ τὴν πραγματικότητά των ὅθεν ἐζήτησα νὰ μάθω ποία ὑπόθεσις ἠδύνατο νὰ μὲ φέρῃ εἰς τὴν λύσιν τοῦ περιέργου τούτου φαινομένου. Ἡ πρώτη ὑπόθεσις ἦτο ἡ ἀκόλουθος: Βεβαίως βλέπω τὴν γῆν καὶ δυνάμει εἱμαρμένης τινος τῆς ὁποίας ὁ θεὸς γιγνώσκει τὸ ἀπόρρητον, ἡ ἱστορία τῆς Γαλλίας διέρχεται σχεδὸν τὰς αὐτὰς φάσεις ἃς εἶχεν ἤδη διέλθει. Προεχώρησεν εἰς ἀνώτατόν τι σημεῖον ὅπερ ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τοῦ ἔτους τῆς Παγκοσμίου ἐκθέσεως, καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὰς ἀρχάς της, διὰ ταλαντεύ-

σεώς τινος ἤτις δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ ἀνθρωπότητι ὅπως εἰς τὰς μεταβολὰς τῆς μαγνητισμένης βελόνης, ὅπως εἰς τὰς κινήσεις τῶν ἀστέρων.

Ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνς καὶ Λουδοβίκος 18ος εἶναι πιθανὸν ἄλλοι τινες πρίγκιπες οἵτινες ἐπαναλαμβάνουσιν ἀκριβῶς πᾶν ὅ,τι οἱ πρῶτοι ἔπραξαν. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐν τούτοις μοὶ ἐφάνη λίαν ἀλλόκοτος, καὶ ἔστην πρὸ ἄλλης θεωρίας μᾶλλον εὐλόγου.

Δοθείσης τῆς ἀπειρίας τῶν ἀστέρων καὶ τῶν πλανητῶν οἵτινες περιστρέφονται πέριξ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν, ἔθεσα τὸ ἑξῆς ζήτημα: Ποία ἡ πιθανότης, ἵνα εὑρίσκεται ἐν τῷ ἀπείρῳ ἄλλος τις κόσμος καθόλου ὅμοιος πρὸς τὴν γῆν. Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν πιθανοτήτων ἀποκρίνεται εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο: Ὅσον περισσότερος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν κόσμων τοσούτῳ μεγαλητέρα εἶναι ἡ πιθανότης ὅτι αἱ δυνάμεις τῆς φύσεως παρήγαγον ὀργανισμόν τινα ὅμοιον πρὸς τὸν τῆς γῆς. Ὅθεν, ὁ ἀληθὴς ἀριθμὸς τῶν κόσμων ὑπερβαίνει πάντα ἀνθρώπινον ὑπολογισμόν. Ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τί ἐστὶ ἄπειρον, θὰ ἦτο ἴσως ἐπιτετραμμένον ἡμῖν νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς οὗτος εἶναι ἀόριστος. Ἐσυμπαίρανα ἐκ τούτου ὅτι ὑπάρχει μεγάλη πιθανότης ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεως ἑνὸς ἢ πολλῶν κόσμων ἀκριβῶς ὁμοίων πρὸς τὴν γῆν· ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἐξετυλίσσετο ἡ αὐτὴ ἱστορία ἡ αὐτὴ τῶν περιστάσεων διαδοχή, καὶ οἵτινες οἰκοῦνται ὑπὸ τῶν αὐτῶν ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν εἰδῶν, ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀνθρωπότητος, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀνθρώπων, ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰκογενειῶν. Ἀφ' ἑτέρου ἐσκέφθην: ἐὰν ὁ κόσμος οὗτος καίτοι ὢν καθ' ὅλα ἀνάλογος πρὸς τὴν γῆν, δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι καὶ σύμμετρος. Ἐδὼ, εἰσηρχόμην εἰς τὴν γεωμετρίαν καὶ εἰς τὴν μεταφυσικὴν θεωρίαν τῶν εἰκόνων. Ἐσχημάτιζα τὴν πεποίθησιν ὅτι ἦτο δ υ ν α τ ὸ ν ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος κόσμος ἦτο μὲν ὅμοιος πρὸς τὴν γῆν· ἀλλὰ ἀντίστροφος. Ὅταν κατοπτρίζεσθε παρατηρεῖτε ὅτι ὁ δακτύλιος ὃν φέρετε ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρός, μεταβαίνει εἰς τὸν δάκτυλον τῆς ἀριστερᾶς τοῦθ' ὅπερ μεταβάλλει τὸ συμβολόν του, ὅτι, ἐὰν καμμύητε τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν σας ἡ εἰκών σας καμμύει τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμόν, ὅτι, ἐὰν ὑψώσητε τὴν δεξιὰν χεῖρα, ἡ εἰκών σας ἐν τῷ κατόπτρῳ ὑψοῖ τὴν ἀριστεράν: Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατον ἐν τῇ ἀπειρίᾳ τῶν ἀστέρων νὰ ὑπάρχῃ κόσμος τις ἀκριβῶς ἀντίστροφος τοῦ γηΐνου κόσμου; Βεβαίως ἐν τῇ ἀπειρίᾳ τῶν κόσμων, τὸ ἀδύνατον, ἀπ' ἐναντίας, θὰ ἦτο, ὅτι δὲν ὑπάρχῃ ἄλλος κόσμος ὅμοιος πρὸς τὴν γῆν, καὶ ὅτι τὸ δυνατὸν εἶναι, ὅτι ὑπάρχουν μυριάδες ἢ εἷς μόνον. Ἡ φύσις ἐδέησε νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ ἀναπαραχθῇ. Ἐσκέφθην λοιπὸν ὅτι ὁ κόσμος ἐφ οὗ ἔβλεπον τὰ γεγονότα ταῦτα δὲν ἦτο ἡ γῆ, ἀλλὰ σφαῖρα τις ὁμοία αὐτῇ, τῆς ὁποίας ἡ ἱστορία ἦτο ἀκριβῶς ἡ ἀντίστροφος τῆς ἡμετέρας. Ἀλλ' ἵνα βεβαιώσω ὅτι ἦτο πράγματι ἡ γῆ ἢ ἄλλος τις ἀστὴρ, ἐζήτησα τὴν ἀστρονομικὴν θέσιν του, ἡ δὲ ἐξέτασις αὕτη μοὶ ἐπεκύρωσε τὴν ἰδέαν μου.

Ὁ ἀστὴρ ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρὸ ὀλίγου εἶχον ἰδεῖ τέσσαρα γεγονότα ἀνάλογα πρὸς τέσσαρα γήϊνα, ἀλλὰ ἀντίστροφα, δὲν μοὶ ἐφαίνετο ὅτι κατεῖχε τὴν πρώτην θέσιν. Ὁ μικρὸς ἀστερισμὸς τοῦ βωμοῦ, δὲν ὑπῆρχε πλέον, καὶ ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ οὐρανοῦ ἀφ' οὗ ἐνθυμεῖσθε εἶχον εἰδεῖ τὴν γῆν κατὰ τὸ πρῶτον μου ἐπισόδειον, ὑπῆρχε ἀνώμαλόν τι πολύγωνον ἀγνώστων ἀστέρων. Ἐκ τούτου ἐπείσθην ὅτι ὁ ἀστὴρ ὃν εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν δὲν ἦτο ἡ γῆ. Δὲν ὑπῆρχε πλέον ἀφορμὴ ἐλαχίστης ἀμφιβολίας καὶ εἶχον ἤδη πρὸ ἐμοῦ ὡς πεδίον διερευνήσεων κόσμον τινα τοσοῦτον περίεργον καθόσον δὲν ἦτο ἡ γῆ καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἱστορία ἐφαίνετο παριστῶσα ἐν ἀντιστρόφῳ διατάξει, μίαν εἰκόνα τῆς ἱστορίας τῆς γῆς.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι συμβεβηκότα τινα, δὲν μοὶ ἐφάνησαν ἔχοντα ὁμοιότητα πρὸς τὰ τῆς γῆς, ἀλλ' ἐν γένει ἡ σύμπτωσις ὑπῆρξεν ἀξία συμειώσεως τοιούτῳ μᾶλλον καθόσον ἡ περιφρόνησις ἣν ἔχω πρὸς τοὺς θεμελιωτὰς τοῦ πολέμου μοὶ ἔδωκε τὴν ἐλπίδα ὅτι τοιαύτη μάστιξ δὲν ὤφειλε νὰ ὑπάρχῃ ἐπὶ ἄλλων κόσμων, καὶ ὅτι ἀπ' ἐναντίας τὸ πλεῖστον μέρος τῶν συμβεβηκότων ὧν ὑπῆρξα μάρτυς ἦσαν μάχαι καὶ προετοιμασίαι πολέμου.

Μετὰ μάχην τινα ἥτις μοὶ ἐφάνη ἔχουσα ὁμοιότητα πρὸς τὴν τοῦ Βατερλὼ εἶδον τὸν αὐτοκράτορα Ναπολέον, καθιζάμενον πρῶτον ὕπατον, καὶ εἶδον τὴν ἐπανάστασιν νὰ διαδέχηται τὴν ὑπατείαν. Μετ' οὐ πολὺ, παρετήρησα τὴν πλατείαν τοῦ πύργου τῶν Βερσαλλιῶν κεκαλυμμένην ὑπὸ πενθίμων ἀμαξῶν καὶ εἰς ἅτραπόν τινα τῆς Ville d'Avray ἀνεγνώρισα τὸ βραδὺ βάδισμα τοῦ βοτανικοῦ Ἰωάννου-Ἰακώβου Ρουσσὼ, ὅστις πιθανῶς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐφιλοσόφει ἐπὶ τοῦ θανάτου τοῦ Λουδοβίκου 15ου.

Εἶδον μετὰ ταῦτα τὸν Βολταῖρον φέροντα τὸν βαμβάκινον σκοῦφόν του καὶ καθήμενον εἰς τὸ τῆς Ferney δάσος του, καὶ ἀργότερον τὸν Bossuet περιδιαβάζοντα ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἐξώστου τῆς οἰκίας του, οὐχὶ μακρὰν τοῦ μικροῦ λόφου ὃν διατέμνει σήμερον ὁ σιδηρόδρομος ἀλλ' ἔνθα δὲν διέκρινα τὸ ἐλάχιστον ἴχνος σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Ἐν τῇ αὐτῇ διαδοχῇ τῶν συμβεβηκότων ἔβλεπον τὰς ὁδοὺς κεκαλυμμένας ὑπὸ δημοσίων ἁμαξῶν καὶ τὴν Ὀάλασσαν ὑπὸ ἱστιοφόρων πλοίων. Ὁ ἀτμὸς εἶχεν ἐξαλειφθῇ μετὰ πασῶν τῶν μηχανῶν ἃς σήμερον θέτει εἰς κίνησιν. Ὁ τηλέγραφος δὲν ὑπῆρχεν ὡς καὶ πᾶσαι αἱ ἐφαρμογαὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Τὰ ἀερόστατα ἅτινα ἔβλεπον ἐνίοτε ἠφανίσθησαν καὶ τὸ τελευταῖον ὅπερ εἶχον ἰδεῖ ἦτο ἡ σφαῖρα ἥτις ἀνυψώθη εἰς Aunoag ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Μογγολφιέρ. Ἡ ὄψις τοῦ κόσμου εἶχεν ἤδη μεταβληθῇ. Οἱ Παρίσιοι, τὸ Λυὼν, ἡ Μασσαλία, ἡ Ἄβρη, αἱ Βερσαλίαι κατέστησαν δυσδιάγνωστοι. Αἱ πρῶται εἶχον χάσει τὴν μεγάλην κίνησίν των. Ἡ τελευταία ἦτον ἐν ἀσυγκρίτῳ ἀκμῇ. Ἀμυδρὰν εἶχον σχηματίσει ἰδέαν περὶ τῆς βασιλικῆς λαμπρότητος τῆς ἑορτῆς τῶν Βερσαλλιῶν. Ηὐηρεστούμην νὰ παρευρίσκωμαι καὶ ἠσθάνθην μεγάλην συγκίνησιν ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας μου βλέπων τὸν Λουδοβίκον 14ον περιστοιχιζόμενον ὑπὸ χιλίων ἀνθρώπων φερόντων λαμπρὰς ταινίας. Ἦτο ἑσπέρα, αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ἔπιπτον ἐπὶ τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων, ζεύγη ἀξιέραστα κατήρχοντο τὰς μαρμαρίνας βαθμίδας καὶ ἐπορεύοντο εἰς τὰς μελαγχολικὰς δενδροστοιχίας.

Ἡ ὅρασίς μου ἐστράφη κατὰ προτίμησιν ἐπὶ τῆς Γαλλίας δηλαδὴ ἐπὶ τοῦ τμήματος ἐκείνου τοῦ κόσμου, τὸ ὁποῖον μοὶ παρίστα τὴν Γαλλίαν, διότι ὅσον μακρὰν καὶ ἂν εὑρίσκηταί τις τῆς πατρίδος του σκέπτηται πάντοτε περὶ αὐτῆς καὶ μετ' εὐχαριστήσεως ἀναπολεῖ τις τὸν τόπον ἐν ᾧ εἶδε τὸ φῶς.

Μὴ νομίσητε ὅτι αἱ ἀσώματοι ψυχαὶ ἀπαξιοῦσιν, ἢ εἶναι ψυχραὶ καὶ ἀπηλαγμέναι πάσης ἀναμνήσεως. Οὐχί! Ἔχομεν τὴν δύναμιν τοῦ ἀναπολεῖν. Εἶδον ὅθεν μετὰ ψυχικῆς ἀγαλλιάσεως ἅπασαν τὴν ἱστορίαν τῆς Γαλλίας ἐκτυλισσομένην ἐνώπιόν μου ἀλλὰ κατὰ ἀντιστρόφους φάσεις. Μετὰ τὴν ἑνοποίησιν τοῦ λαοῦ εἶδον τὴν δυναστείαν. Μετὰ ταῦτα τὸ φεουδαλικὸν σύστημα. Εἶδον ἐν ἀγίῳ Γερμανῷ τὸν Μαζαρῖνον, τὸν Ρισχελιὲ, τὸν Λουδοβίκον 13ον τὸν Ἑρρῖκον 4ον καὶ τοὺς βουρβώνους καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐν Βάσσῃ σφαγὴν τῶν διαμαρτυρουμένων. Αἱ σκηναὶ αὗται μοὶ διήγειραν τὴν ἀγανάκτησιν, ἀλλ' ἐξεπλάγην μετὰ ταῦτα καὶ εἶδον μετ' εὐχαριστήσεως τὸν λαμπρὸν κομήτην ἐν σχήματι ξίφους τῷ 1577. Εἰς μεμακρυσμένην τινὰ πεδιάδα εἶδον τὸν Φραγκίσκον 1ον ἢ τὸν Κάρολον 5ον προσαγορεύοντας ἀλλήλους. Ὁ Λουδοβ κος 11ος εὑρίσκετο ἐν Βαστίλλῃ. Ἀνεγνώρισα αὐτὸν ἐκ τῶν μικρῶν ἐπὶ τοῦ πίλου του ἀγαλματίων. Ἀργώτερα οἱ ὀφθαλμοί μου ἐστράφησαν ἐπὶ τῆς πλατείας Ρουέν, ἔνθα παρετήρουν πολὺν καπνὸν καὶ φλόγας καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν φλογῶν καιόμενον τὸ σῶμα τῆς Ἀρηλιανῆς Παρθένου.

Ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ὁ κόσμος οὗτος ἦτο ἀκριβῶς ὁ ἀντίθετος τῆς γῆς ἐμάντευον τὰ συμβεβικότα ἅτινα ἔμελλον νὰ ἴδω. Οὕτως, ἀφοῦ εἶδον τὸν ἅγιον Λουδοβίκον θνήσκοντα, εἶδον τὴν ὀγδόην σταυροφορίαν, ματὰ ταῦτα τὴν τρίτην καθ' ἣν ἀνεγνώρισα τὸν Φριδερῖκον Βαρβεροῦσον, μετὰ ταῦτα τὴν πρώτην καθ' ἣν ὁ Πέτρος ὁ Ἐρημίτης καὶ Γοδεφρέδ μοὶ ὑπενθύμισαν τὸν Τάσσον. Εἶδων ἐν γένει ἀλληλοδιαδόχως ὅλα τὰ συμβάντα, ἐν ἑνὶ λόγῳ τὰς ἀρχὰς τῆς ἱστορίας τῆς Γαλλίας ἐκτυλισσομένας διαδοχικῶς καὶ πάντοτε ἀντιστρόφως. Διάφορα ἱστορικὰ ζητήματα, λίαν σπουδαῖα, ἅτινα μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐθεώρουν σκοτεινὰ, μοὶ ἐφάνησαν λελυμένα, διεβεβαίωσα δὲ μεταξὺ ἄλλων ὅτι οἱ Γάλλοι κατάγονται ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ Ρήνου ὄχθης καὶ ὅτι οἱ Γερμανοὶ οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ τοῖς διαφιλονεικῶσι τὸν ποταμὸν τοῦτον καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀριστερὰν ὄχθην.

Εὔρικον βεβαίως ζωηρότατον ἐνδιαφέρον παρευρισκόμενος εἰς τὴν ἐκτύλισιν συμβεβηκότων τῶν ὁποίων ἀμυδρὰν εἶχον ἰδέαν ἐκ τῆς ἱστορίας. Εἶδον τὸν περίφημον Πύργον τοῦ Νέσλ, τὰς μεγάλας μονὰς τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ. Εἶδον τὴν Ρώμην τῶν Καισάρων ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ λαμπρότητι. Εἶδον μετὰ ταῦτα τὴν μεγαλοπρεπῆ ἔκρηξιν τοῦ Βεζουβίου, ἥτις κατέπιε τὸ Ἡράκλειον καὶ τὴν Πομπηΐαν. Ἐν στιγμῇ τινι εἶδον τὴν Ρώμην παραδιδομένην εἰς φλόγας καὶ μολονότι δὲν ἠδυνήθην νὰ ἴδω τὸν Νέρωνα ἐπὶ τοῦ ἐξώστου αὐτοῦ, ἐπείσθην ὅτι εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν πυρκαϊὰν τοῦ ἔτους 64 καὶ τὴν ἔναρξιν τῶν χριστιανικῶν διωγμῶν.

Μετά τινας ὥρας ἐνησχολούμην εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀερώντων κήπων τοῦ Τιβερίου, καὶ ἔβλεπον τὸν αὐτοκράτορα τοῦτον ὅτε ἕνεκεν τῆς περιστροφῆς τῆς γῆς περὶ τὸν ἄξονά της, ἡ Ἰουδαία ἐτέθη ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον ἀμέσως τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸ ὄρος Γολγοθᾶ. Ὁ Ἰησοῦς ἀνήρχετο τὸ ὄρος τοῦτο, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ μερικῶν γυναικῶν, ᾗ ἀκολουθούμενος ὑπὸ σπείρας στρατιωτῶν καὶ ὑπὸ πλήθους Ἰουδαίων. Τὸ θέαμα τοῦτο εἶναι ἐξ ἐκείνων ἅπερ οὐδέποτε θὰ λησμονήσω. Παρίστατο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, ὅλως διάφορον παρ' ὅτι ἐθεώρησαν αὐτὸ οἱ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ζῶντες, διότι ἡ μέλλουσα δόξα (καὶ ἐν τούτοις παρελθοῦσα) τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἐξετυλίσσετο δι' ἐμὲ ὡς στέφανος τοῦ θείου μαρτυρίου. Δὲν λέγω τί πλέον... Ἐννοεῖτε ὁποῖα αἰσθήματα διήγειρεν εἰς τὴν ψυχήν μου ἡ ὑπερτάτη αὕτη παρατήρησις. Μετὰ ταῦτα, εἶδον τὴν κατάκτησιν τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τῶν Αἰθιόπων, τὴν ὀλιγαρχικὴν δημοκρατίαν τῆς Κορίνθου, τὴν ὀγδόην Ὀλυμπιάδα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν Ἰσαΐαν προφητεύοντα ἐν Ἰουδαίᾳ. Εἶδον ἀνεγειρομένας τὰς πυραμίδας ὑπὸ πλήθους αἰχμαλώτων. Ἀργότερον εἶδον ἐλαττούμενον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι ἡ φύσις ἐφαίνετο δεσποζομένη ὑπὸ μεγάλης τινος γενεᾶς πιθήκων, ἄρκτων, λεόντων, ὑαινῶν καὶ ρινοκέρων. Ἐπῆλθε στιγμὴ καθ' ἣν οὐ μόνον δὲν ἠδυνήθην νὰ διακρίνω ἕνα μόνον ἐπὶ τῆς γῆς ἄνθρωπον ἀλλ' οὐδὲ ἴχνος κἂν ἀνθρωπίνου γενεᾶς. Τὸ πᾶν ἠφανίσθη. Οἱ σεισμοὶ, τὰ ἡφαίστεια, ἐφαίνοντο κύριοι τῆς ἐπιφανείας τοῦ πλανήτου καὶ μὴ ἐπιτρέποντα τὴν ὕπαρξιν τῶν ἀνθρώπων.

Ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ μου, βλέποντος τὴν καπάστασιν τοῦ πλανήτου, ἔκραξα μετὰ ματαιότητος! «Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ τέλος τοῦ κόσμου! Ὦ θεέ! ἰδοὺ ἡ ἐπιφυλαττομένη τύχη τῶν ἀναριθμήτων οἰκουμένων κόσμων!»

Δὲν εἶναι τ ὸ τ έ λ ο ς, ἀπεκρίθη φωνή τις! Εἶναι «ἡ ἀ ρ χ ή!»

«Πῶς εἶναι ἡ ἀρχή;» ἐσκέφθην κατ' ἐμαυτόν.

«Ἡ ἀ ρ χ ὴ αὐτῆς τῆς γῆς, ἀπεκρίνανο ἡ αὐτὴ φωνή. Ἐπανείδε ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς γῆς, ἀ π ο μ α κ ρ υ νόμενος ταύτης μετὰ μεγαλητέρας τ ῆ ς τ ο ῦ φ ω τ ὸ ς τ α χ ύ τ η τ ο ς.»

Ἡ ἐπιβεβαίωσις αὕτη δὲν μὲ ἐξέπληξε τόσον ὅσον τὸ πρῶτον ἐπισόδειον τῆς ὑπὲρ τὴν γῆν ζωῆς μου. Διότι συνοικειωθείς ἤδη πρὸς τὰ ἐκπληκτικὰ ἀποτελέσματα τῶν κόσμων τοῦ φωτὸς, ἤμην προδιατεθειμένος πρὸς πᾶσαν νέαν ἔκπληξιν.

Ἰδοὺ δὲ διατί, ὁ κόσμος τὸν ὁποῖον ἔβλεπον ἦτο πράγματι ἡ γῆ, καὶ οὐχὶ ἄλλος τις πλανήτης, ἡ ἀστερισμὸς τοῦ Βωμοῦ. Διότι καὶ ὁ ἀστερισμὸς οὗτος εἶχεν μεταβληθῇ ἕνεκεν τοῦ ἐν τῷ ἀπείρῳ τα εἰδίου μου. Ἀντὶ τῶν ἀστέρων τοῦ τρίτου μεγέθους α, γ, καὶ ζ, καὶ τῶν ἀστέρων τοῦ τετάρτου μεγέθους β, δ, καὶ θ, οἵτινες ἀπαρτίζουσι τὴν εἰκόνα ταύτην θεωμένην ἐκ τῆς γῆς, ἡ ἀπομάκρυνσίς μου κατέστησεν αὐτοὺς μικρὰ σημεῖα ἀόρατα. Παρενεβλήθησαν ἐκεῖ ἄλλοι ἀστέρες λαμπροὶ, οἵτινες ἀναμφιβόλως ἦσαν τὸ α καὶ β τοῦ Ἡνιόχου, θ, ι, η καὶ ἴσως τὸ ε τῆς αὐτῆς εἰκόνος, ἀστέρες ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι εἰς τοὺς προρρηθέντας, ὅταν τις εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οἵτινες παρενετέθησαν ὅταν εἶχον ἀπομακρυνθῇ. Αἱ οὐράνιαι ἀπόψεις εἶχον ἤδη μεταβληθῇ, καὶ καθίστατο τῇ ἀληθείᾳ σχεδὸν ἀδύνατον νὰ ὁρίσῃ τις τὴν θέσιν τοῦ ἡμετέρου Ἡλίου. — ἦτο λοιπὸν πράγματι ἡ γῆ τὴν ὁποίαν εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν. Πῶς δὲ ἠδυνήθην ν' ἀνέλθω τὸν ροῦν τοῦ χρόνου θὰ ἐξηγήσω εἰς τρίτην συνέντευξιν, ὡς καὶ περὶ πολλῶν ἄλλων περιέργων λεπτομερειῶν.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγ. φυλλάδιον).

«Ἄτιμε! ἐβόησε μετὰ βυγχηθμοῦ, ἀρκεῖ ὁ ἐξευτελισμὸς καὶ τὸ αἴσχος!

Καὶ λαβοῦσα μάχαιραν ἐπὶ τῆς τραπέζης κειμένην, ἔμελλε νὰ πλήξῃ δι' αὐτῆς τὸν Μαρίαν, ὅτε ὁ σύζυγος ἀποσπάσας αὐτὴν τῆς χειρός της καὶ ὠθῶν πρὸς τὴν θύραν τῇ εἶπε «ἐξέλθετε κυρία, ἐξέλθετε»!

Ἀλλ' ἡ βαρωνὶς ἐξακολούθει ἐκβάλλουσα φωνὰς τρομερὰς. Ἐπειδὴ ἡ ὀργὴ αὐτῆς ἐξέφρθη μέχρι παροξυσμοῦ, διαβαίνουσα τὸν οὐδὸν τῆς θύρας ἔπεσεν ἐκτάδην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους λιποθυμήσασα. Οἱ πρὸς τὰς φωνὰς αὐτῆς, συνδραμόντες ἐκ τῶν φυλάκων καὶ τῶν ἐγκλείστων, σπεύσαντες πρὸς βοήθειαν, τὴν ἀνεκάλεσαν εἰς τὰς αἰσθήσεις της. Δὲν ἤργησαν δὲ νὰ καταστῶσιν ἐπαισθηταὶ αἱ συνέπειαι τῆς σκανδαλώδους ταύτης σκηνῆς, διότι ἀμέσως τὴν ἐπαύριον ὁ τῆς Ἀστυνομίας ἔπαρχος Κύριος Δελαζὼ ἔσχεν ἐπίσκεψιν τῆς Βαρωνίδος, ἧς ἕνεκα ἀπηγορεύθη αὐστηρῶς ἡ εἰς τὴν φυλακὴν προσέλευσις τῇ Μαρίᾳ, ἥτις ἀποβᾶσα οὕτω τὸ ἀντικείμενον συντόνου ἀντινομικῆς ἐπαγρυπνήσεως, ἐνεκλείσθη καὶ πάλιν εἴτε εὐλόγως εἴτε ἐπὶ ἁπλῇ ἐξευρεθείσῃ προφάσει ἐν τῷ Ἁγίῳ Λαζάρῳ.

Ἀλλὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο τόσον ζωηρῶς συ-

νετάραζε τὸν βαρῶνον, ὥστε ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἐγήρασε κατὰ δέκα ἔτη. Προμηθευθεὶς ἱκανὰ χρήματα, ἵνα δυνηθῇ νὰ προσπορίσῃ ἄνετον τῇ Μαρίᾳ ζωήν, ἐνήργησε νὰ ἐνοικιασθῇ χάριν αὐτῆς ἐν τῇ ὁδῷ τῆς Κλειδὸς κατοικίας, τῆς ὁποίας ἠδύνατο νὰ βλέπῃ τὰ παράθυρα διὰ τῶν σιδηρῶν κιγκλίδων τῆς φυλακῆς του. Ἐνεποίει δ' ἀληθῶς οἶκτον εἰς τοὺς βλέποντας αὐτὸν ἔχοντα ἐπὶ ἡμέρας ὁλοκλήρους τὸ πρόσωπον προσκεκολλημένον ἐπὶ τῶν κιγκλίδων τούτων· τέλος ἀπηλευθερώθη, ἀλλὰ τότε καὶ μόνον τότε ἠδυνήθησαν οἱ φίλοι του νὰ διανοίξωσι τοὺς ὀφθαλμούς του ἵνα ἴδῃ καὶ γνῷ οἷον ἦν τὸ ἔκτρωμα ἐκεῖνο τὸ καλούμενον Μαρία ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τοσαῦτα ὑπέστη. Διέκοψε δὲ τότε πᾶσαν μετ' αὐτῆς σχέσιν, εἰ καὶ πλεῖστα ὅσα μετῆλθεν ἐκείνη μέσα ἵνα ἀνακτήσηται τὴν ὀλεθρίαν ἐπιρροήν, τὴν ὁποίαν τόσον μοιραίως ἐξήσκησεν ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὰ τέσσαρα τῆς φιλακίσεως ἔτη καὶ πρὸ ταύτης. Τί ἀπέγεινεν ἡ γυνὴ αὕτη δὲν δυνάμεθα δυστυχῶς νὰ εἴπωμεν· ὁ δὲ ταγματάρχης, ἀναλαβὼν τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ τῷ 1830 εἰς πολλὰς ἔλαβε μέρος, καίπερ ὑπερεξηκοντούτης, ἐν Ἀλγερίᾳ ἐκστρατείας. Ἀνακτησάμενος δὲ τὴν ἐνεργητικότητα καὶ τὴν ἀρχαίαν δραστηριότητα αὐτοῦ, ἐφάνη οἱονεὶ νεάζων, ἀπέθανε δὲ στρατηγός.

V

Δραπετεύσεις.

Ἀναμιχθέντες εἰς τὴν συνωμοσίαν τοῦ 1820 καὶ εἰς πενταετῆ φυλάκισιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν ὁμοτίμων καταδικασθέντες οἱ δύο προμνησθέντες ἤδη ὑπασπισταὶ Ροβέρτος καὶ Γκιαγιάρ, ἦν ἀδύνατον νὰ ὑποστῶσιν τὴν μακρὰν ταύτην αἰχμαλωσίαν ἄνευ ἀποπείρας πρὸς ἀπόδρασιν. Ὁ δὲ ταγματάρχης Φαβιέρος κεκηρυγμένος ἐχθρὸς κυβερνήτεως ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐστέναζεν ἡ Γαλλία, ἀπεφάσισε τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν.

Καὶ ἐκείνην τὴν ἐποχὴν οἱ Ἕλληνες ἐπαναστάντες ἠγωνίζοντο νὰ ἀποσείσωσι τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων τῶν ἐπὶ αἰῶνας ὅλους κυρίων των. Εἴτε ὑπὸ πνεύματος ἀντιδράσεως, εἴτε καὶ ὑπ' ἀληθοῦς συμπαθείας πρὸς τὸν μικρὸν ἐκεῖνον λαόν, ὅστις κατώρθου θαύματα ἀνδρείας πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἀνεξαρτησίας του, ἄφθονοι ἀπεστέλλοντο πανταχόθεν πρὸς αὐτὸν βοήθειαι· ἐπήτουν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, κατάλογοι συνδρομῶν ἠνοίγοντο ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἐθελονταὶ ἐνεγράφοντο ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ὁ δὲ Φαβιέρος εἰργάζετο μετὰ μεγίστου ζήλου πρὸς ἐπαύξησιν τῶν πόρων τῶν ἐπαναστατῶν ἐκείνων, καραδοκῶν τὴν στιγμὴν καθ' ἣν καὶ αὐτὴ ἡ Γαλλία ἔμελλε νὰ ἐπαναστῇ κατὰ τῶν νάνων τῶν κυβερνώντων αὐτήν.

Οἱ ἐξεγερθέντες προσήνεγκον τῷ Φαβιέρῳ ἀρχηγίαν ἣν ἀπεδέξατο. Ἔχων δὲ ἀνάγκην ὑπασπιστῶν φυσικὰ ἐνεθυμήθη τοὺς δύο ἐκείνους ὑπασπιστὰς ὡς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ ἄλλοτε ὑπηρετήσαντας. Ἐν τούτῳ δὲ ὁ Λουδοβῖκος XVIII ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τῶν συνταγματικῶν Ἰσπανῶν οἵτινες καταλαβόντες τὴν Ἀρχὴν παρηγκώνιζον τὸν Φερδινάνδον VII.

Δέκα μυριάδες ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Δουκὸς τῆς Ἀγγουλέμης μέλλουσαι νὰ ἐκκινήσωσι, μετέβαλον τὰς τοῦ Φαβιέρου προθέσεις.

Ἐξακολουθῶν κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Σωζέτου νὰ στρατολογῇ ἐθελοντάς, προέθετο τὴν ἐνίσχυσιν τῶν λόχων τῶν συνταγματικῶν Ἰσπανῶν. Ἐπεθύμει δὲ πλέον νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν Καταλωνίαν τοὺς ὑπασπιστάς, ὑπὲρ τῆς ἀποδράσεως τῶν ὁποίων συνέλαβε σχέδιον ἀρκούντως μὲν δύσκολον, ἀλλά, κατ' αὐτόν, κατορθωτόν· ἐπρόκειτο δὲ νὰ προμηθεύσῃ τοῖς πεφυλακισμένοις σχοινίον μήκους μέτρων εἴκοσι, τόσον δὲ ὑσχυρὸν ὥστε νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὸ βάρος ἑνὸς ἀνθρώπου· οἱ ἔγκλειστοι ὤφειλον, πολλοὺς διατρέχοντες κινδύνους νὰ διατρυπήσωσιν ὀροφήν τινα καὶ ἀνέλθωσιν ἐπὶ τῆς στέγης, ἐφ' ἧς σκοπὸς κρατῶν πάντοτε πλῆρες ὅπλον περιεπάτει. Τὰ μὲν προπαρασκευαστικὰ μέτρα προέβησαν καλῶς, διότι ὁ Φαβιέρος παραγγείλας τὴν κατασκευὴν σχοινίου ἔχοντος τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα ἐπέτυχε τὴν ἐν τῇ φυλακῇ εἰσαγωγὴν αὐτοῦ περιτυλίξας αὐτὸ περὶ τὸ σῶμα του. Μολονότι δὲ ὑπὲρ τὸ δέον ἕνεκα τούτου ἐξογκωθείς, διῆλθεν ὅμως ἄνευ ὑπονοίας.

Αὐθημερὸν δὲ ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἔγκλειστοι εὑρίσκονται ἐν τῇ αὐλῇ περιπατοῦντες, ὁ Ροβέρτος ἐπέτυχε τὴν διατρύπησιν τῆς ὀροφῆς παρακειμένου κελλίου πρό τινων ἡμερῶν κενοῦ· τῆς δὲ νυκτὸς ἐπελθούσης ὑψώθησαν ἄνευ πολλῶν δυσκολιῶν, διὰ τῆς ὀπῆς ὑπὸ τὴν στέγην· ἀφαιρέσαντες δὲ κεράμους τινας μεταξὺ δύο δοκῶν προσέδησαν τὸ ἓν τοῦ σχοινίου ἄκρον ἀσφαλῶς ἐπὶ μιᾶς αὐτῶν, τὸ δὲ ἕτερον ἐξηκόντισαν εἰς τὴν ὁδὸν ὅπου ὁ Φαβιέρος καί τις τῶν φίλων του λαβόντες αὐτὸ ἐκράτουν ὡς οἷόν τε τεταμένον ἐπακουμβήσαντες ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι τῆς φυλακῆς τοίχου.

Οἱ δὲ ὑπασπισταὶ φέροντες ἰσχυρὰ χειρόκτια ἐκ δέρματος βεβρεγμένα, ἔμελλον συσπειρούμενοι περὶ τὸ σχοινίον νὰ ὀλισθήσωσιν εἰς τὴν ὁδόν. Διὰ κλήρου δὲ ὡρίσθη πρῶτος μέλλων νὰ προβῇ εἰς τὸ ἔργον ὁ Ροβέρτος ὅστις ἦν ἀρκετὰ παχύς,

Εἰσδύσας δὲ θαρρούντως μεταξὺ τῶν δύο δοκῶν κατώρθωσε μὲν νὰ διαπεράσῃ τὸ ἄνω ἥμισυ τοῦ σώματός του, ἀλλὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ συνεσφίγχθη μεταξὺ αὐτῶν μεθ' ὅλας τὰς πρὸς ἀναγωγὴν προσπαθείας του, ὥστε ἔμεινε συνεσφιγμένος ὡς κρεμάμενος· ἀγωνιζόμενος δὲ τοιουτοτρόπως ἵνα ἀπαλλαγῇ κατέρριψε κέραμον τῆς ὁποίας τὰ τεμάχια ἔπεσον πρὸ τῶν ποδῶν βραδύναντος διαβάτου, ὅστις ἐγείρας πρὸς τ' ἄνω τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδε τὸ σχοινίον καὶ δραμὼν ἐμήνυσεν ὅτι κλέπται ἐδραπέτευον ἀπὸ τῆς στέγης.

Ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ φύλακες καὶ περίπολοι ἔδραμον εἰς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος. Ὁ Φαβιέρος καὶ ὁ φίλος αὐτοῦ πρὸς τὴν προσέλευσιν τῶν στρατιωτῶν ἔφυγον, ἀλλὰ τὸ κρεμάμενον σχοινίον ὑπεδείκνυεν εἰς τοὺς προσδραμόντας τὸ μέρος, ὅπου ἐλθόντες εὗρον τὸν μὲν Ροβέρτον ὡς ἐν παγίδι συγκρατούμενον τὸν δὲ Γκαγιὰρ σύροντα αὐτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ἵνα δυνηθῇ νὰ τὸν καθελκύσῃ.

Ἕνεκα τῆς κωμικωτάτης ταύτης τῶν δραπετῶν θέσεως οἱ συνδραμόντες φύλακες στρατιῶται καὶ ἔγκλειστοι ἐξερράγησαν εἰς γέλωτα ἄπλετον, ὅστις ὅμως ὀλίγον διήρκεσε· διότι οἱ δύο ὑπασπισταὶ ῥιφθέντες εἰς τὴν εἱρκτήν, καὶ ἐνώπιον τοῦ κακουργοδικείου προσαχθέντες κατεδικάσθησαν ἐκ νέου εἰς ἑνὸς ἔτους ἐγκάθειρξιν τοῦθ' ὅπερ ἐπηύξησε τὴν διάρκειαν τῆς ἐπταετοῦς ἐν ὅλῳ ποινῆς των· ἀλλ' ὅτε εἴκοσι ὑπελείποντο πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν μῆνες, ἡ τοῦ Καρόλου στέψις συνέτεμε τὸν χρόνον τοῦτον, διότι ὁ βασιλεὺς προεκήρυξεν ἀμνηστείαν ὑπὲρ τῶν πολιτικῶν καταδίκων.

Παραθέτομεν δὲ καὶ ἑτέραν δραπέτευσιν λαβοῦσαν χώραν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πελαγίᾳ καὶ ἀποδεικνύουσαν ὅτι εἰς περιστάσεις δυσκόλους τὰ ἁπλούστερα μέσα πολλάκις ἄγουσιν εἰς τὸ ποθούμενον κάλλιον τῶν πολυπλόκων καὶ μετὰ πολλῆς τῆς εὐφυΐας ἐξευρημένων.

Ὁ περὶ οὗ δὲ ὁ λόγος καλεῖται Δὲ Μ... πλούσιος ἑκατομμυριοῦχος, ὅστις εἶχεν ἀνεψιὸν προσφιλῆ ἐρώμενον ἐμμανῶς τὴν θυγατέρα Μαρκησίου τινὸς τῆς Ἱσπανίας. Ὁ εἰκοσιπενταετὴς ἀνεψιὸς κατώρθωσε νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν ἔρωτα ὑπὸ τοῦ ὁποίου κατεβιβρώσκετο, ὥστε ὁ γάμος ἐγένετο ἀναπόφευκτος. Ἀλλ' ἐνῷ, κατὰ τὸν ἑκατομμυριοῦχον ἡ ὑπόθεσις ἔμελλε ταχέως καὶ εὐκόλως νὰ ἀχθῇ εἰς πέρας, ὅτε οὗτος παρέστη ἐνώπιον τοῦ μαρκησίου ζητῶν τὴν χεῖρα τῆς θυγατρός του χάριν τοῦ ἀνεψιοῦ του, ὁ μαρκήσιος ἠρνήσατο ἐπιμόνως, μὴ στέρξας μήτε λόγον ν' ἀκούσῃ περὶ αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἡ μὲν νέα περιῆλθεν εἰς ἀπελπισίαν ὁ δὲ προσφιλὴς ἀνεψιὸς ἠπείλει αὐτοκτονίαν· ὅθεν ὁ θεῖος οὐδόλως τοῦ ἀνεψιοῦ νουνεχέστερος, πληρώσας τοὺς κόλπους τούτου διὰ τραπεζικῶν γραμματίων καὶ ὀχυρώσας διὰ πιστώσεως ἐπὶ τῶν πρωτευουσῶν τῆς Εὐρώπης τραπεζῶν, ἐβοήθησεν αὐτὸν οὕτως πρὸς ἀπαγωγὴν τῆς ὡραίας ἐρωμένης του, τὴν ὁποίαν ἐνυμφεύθη μεταβὰς εἰς Ἀγγλίαν.

Δυστυχῶς ὅμως ὁ κύριος θεῖος Δε Μ. ἔμεινεν εἰς Παρισίους νομίζων ὅτι εὑρίσκεται ἐν τῷ ἀσφαλεῖ. Ἀλλ' ὁ μαρκήσιος κινήσας ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ οὐ μόνον τὴν σύλληψίν του ἐπέφερεν ἀλλὰ προσεκάλεσε καὶ ἐρεύνας στεφθείσας διὰ τῆς ἀνακαλύψεως ἐπιστολῶν τοῦ ἀνεψιοῦ Γεωργίου ἐξελεγχούσας τὴν ἐνοχὴν αὐτοῦ ἧς ἕνεκεν κατεδικάσθη εἰς διετῆ φυλάκισιν, ἣν ἐπέτυχε νὰ ὑποστῇ ἐν τῷ ἐρυθρῷ διαδρόμῳ· Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ζωὴ ἣν διῆγεν ἀπήρεσεν ἐκ πρώτης ἀφετηρίας αὐτῷ, συνέλαβεν ἰδέαν τινὰ τῆς ὁποίας ἀμέσως ἐπεχείρησε τὴν ἐκτέλεσιν· ἔγραψε τῷ διευθυντῇ, ὅστις ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ νέος πελάτης του ἦν ἑκατομμυριοῦχος, παρακαλῶν διὰ φράσεων λίαν κολακευτικῶν νὰ ἐπιτραπῇ αὐτῷ νὰ ἴδῃ τὸν θαλαμηπόλον του τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν Κυριακήν, ἄνευ ἰδιαιτέρας πρὸς τοῦτο ἀδείας, διότι τὰ γραφεῖα τῆς ἀστυνομίας ἦσαν τὴν Κυριακὴν κεκλεισμένα.

Τελευτῶν δὲ ὑπέσχετο νὰ μὴ κρατήσῃ πλέον τῆς μιᾶς ὥρας παρ' ἑαυτῷ τὸν θαλαμηπόλον του, καὶ προσεφώνει τὸν διευθυντὴν διὰ τῶν κολακευτικωτέρων ἐκφράσεων.

Ὁ διευθυντὴς ὅστις ἐγίνωσκε καλῶς τί δύναται ἄνθρωπος ἔχων πρόσοδον ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων φράγκων ἐξεπλάγη, πῶς ὁ τὸ πᾶν δυνάμενος, ἐτέθη ὑπὸ τὰ κλεῖθρα, ἐνῷ ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ πᾶσαν ποινήν· διότι ἀντὶ τῆς Ἁγίας Πελαγίας εἶχε τὰ νοσοκομεῖα ἐξ ὧν οἱ πλούσιοι ἔγκλειστοι ἐξέρχονται ὁπόταν δόξῃ αὐτοῖς, δύνανται δὲ ἐλευθέρως νὰ διευθύνωσι τὸ βῆμα πρὸς πᾶν τοῦ ὁρίζοντος σημεῖον. Ἀλλὰ μὴ τὰ σύνορα ἔκειντο μακρὰν τῆς πρωτευούσης, ὥστε νὰ μὴ δύνηταί τις νὰ τὰ καταφθάσῃ ἄνευ ἐλαχίστου συναντήματος;

Ἐπειδὴ δὲ ὁ πρωτότυπος οὗτος χαρακτὴρ δὲν μετεχειρίσθη κανὲν τῶν ἀπείρων τούτων, μέσων ἅπερ πάντως ὁ δικηγόρος του ὑπέβαλεν αὐτῷ, ἄρα ἄλλον τινὰ εἶχε λόγον, θέλων νὰ διαμείνῃ ἐν τῇ φυλακῇ, τὸ δὲ συμπέρασμα τοῦ συλλογισμοῦ ἦν ἡ παραχώρησις τῆς ζητουμένης ἀδείας· ὁ δὲ κ. Δε Μ. ἔγραψεν ἀμέσως διαταγὴν ἔντονον πρὸς τὸν θαλαμηπόλον του Δομένικον ἵνα ἀκολουθήσῃ τὸν κομιστὴν τῆς διαταγῆς του.

Ὁ Δομίνικος ἐξεπλάγη διότι ὑπελάμβανε τὸν κύριόν του ταξιδεύοντα, δὲν ἐτόλμησεν ὅμως νὰ παρακούσῃ εἰς τὴν διαταγὴν τὴν ὁποίαν ἀστυνομικὸς τῆς φυλακῆς ἔξυπνος καὶ καλῶς πληρωθεὶς ἐνεχείρισεν αὐτῷ.

— Ἆ! εἶπεν, ὁ κύριος γνωρίζει ὅτι καὶ εἰς τὸν ᾅδην αὐτὸν ἀπέρχομαι ἐὰν μοὶ τὸ διατάξῃ, ἄγωμεν.

Ἔφθασαν εἰς τὴν φυλακὴν ἀλλ' ὅτε ἔκυψεν ἵνα διέλθῃ τὴν χαμηλὴν τῆς κατηφοῦς ταύτης διαμονῆς εἴσοδον, ὁ Δομίνικος ᾐσθάνθη εἰς μὲν τοὺς πόδας νυγμοὺς παραδόξους, ὅλον δὲ τὸ σῶμά του διέδραμεν ἀλλόκοτος φρικίασις· ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τοὺς δεσμοφύλακας, ἀλλ' οὗτοι εἰσὶ λίαν τραχεῖς καὶ σιωπηλοὶ πρὸς τοὺς μὴ δείξαντας αὐτοῖς χρυσὸν στίλβοντα κατὰ τὴν εἴσοδόν των. «Ὑπάγετε εἰς τὸ γραφεῖον» ἦσαν αἱ μόναι λεχθεῖσαι αὐτῷ λέξεις. Ἦν δὲ τοῦτο τυπικότης ἀνωφελής, διότι ἡ διαταγὴ ἐδόθη ἤδη ὁ δὲ ἀστυνομικὸς εἶπεν αὐτῷ «ἔλθετε ἔλθετε», καὶ ὡδήγησε τὸν θαλαμηπόλον παρὰ τῷ κυρίῳ του.

— Ὑμεῖς ἐδῶ Κύριε! ἐφώναξεν ὁ Δομίνικος συνελθὼν μόλις καὶ ἐννοήσας ποῦ εὑρίσκετο.

— Μάλιστα, Δομίνικε εἶμαι πεφυλακισμένος, νομίζεις τάχα ὅτι διὰ τοῦτο εἶμαι ἧττον τίμιος, καὶ δὲν ἀξίζω περισσότερον τῶν φυλακισάντων με;

Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγκλείουν ἐδῶ πρόσωπα διακεκριμένα καὶ ἀξιότιμα ὅπως ὁ Κύριος;

— Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ σοὶ τὸ ἐξηγήσω Δομίνικε. Ἀλλ' ἔλθωμεν εἰς τὸ πρᾶγμα, τώρα εὑρίσκομαι ἐδῶ καὶ στενοχωροῦμαι φίλε μου. Ἐὰν μὲ τὰ χρήματα ἐμπορεῖ τις νὰ περάσῃ καὶ ἐδῶ ἀκόμη τὸν καιρόν του ὑποφερτά.... θὰ τὸ κρίνῃς σύ διότι θὰ λάβῃς τὴν θέσιν μου

— Ἆ! Κύριε, τί μὲ λέγετε;

— Λέγω ὅτι εἶσαι βλὰξ καὶ σοὶ ἀπαγορεύω νὰ ὁμιλῇς δυνατά· τώρα Δομίνικε ἄκουσέ με μὲ προσοχήν, ἑκατὸν λουδοβίκια μισθὸς σοὶ ἀρέσκουν;

— Τὄλεγα γὼ ὅτι ὁ κύριος γελᾷ καὶ θέθέλει νὰ ἀστειευθῇ.

— Σὲ διατάσσω νὰ μοὶ ἀποκριθῇς διὰ τοῦ ναὶ ἢ ὄχι, θέλεις ἑκατὸν λουδοβίκια μισθόν;

— Μά, Κύριε ἐπειδὴ ὁμιλεῖτε σπουδαίως πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι δὲν εἶμαι τόσον ἐχθρὸς τοῦ ἑαυτοῦ μου διὰ νά.....

— Ἀρκοῦν οἱ λόγοι. Ἐκδύσου, θὰ κάμω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον, καὶ θὰ ἀλλάξωμεν ἐνδύματα. Σὺ δὲν ἔχεις γένειον θὰ κόψω καὶ ἐγὼ τὸ ἰδικόν μου· καὶ ἐπειδὴ τὰ μαλλιά σου εἶνε μαῦρα, καὶ ἐμοῦ καστανά, θὰ μὲ βάψῃς τὰ ἰδικά μου μὲ τὸ μελάνι αὐτῆς ἐδῶ τῆς φιάλης. Μὴ λησμονήσῃς ὅτι ἀπὸ τὴν στιγμὴν ταύτην ὀνομάζεσαι κύριος Δε Μ... ὅτι ἔχεις τρομερὰν καταρροὴν ἥτις σὲ κάμνει νὰ καταβιβάζῃς τὸ βαμβακερὸν κάλυμμά σου ἕως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ νὰ κρατῇς πάντοτε τὸ μανδήλιον ἐπὶ τοῦ στόματός σου.»

Ἐνῷ δὲ ὁ κύριος Δε-Μ. ὡμίλει αἱ διαταγαί του ἐξετελοῦντο καὶ μετά τινας στιγμὰς πάντα ἦταν τετελειωμένα.

«Τώρα εἶπεν ὁ κύριος Δε Μ... ἀνοίγων τὸ βαλάντιόν του, λάβε δύο ἔτη προπληρωτέα τοῦ μισθοῦ σου, τοῦ ὁποίου θὰ λάβῃς ἐντὸς ὀλίγου τακτικὴν τὴν δήλωσιν, ἰδοὺ καὶ αἱ τελευταῖαι παραγγελίαι μου: ἔσο ἥσυχος, νὰ ἐξέρχησαι σπανίως ἐκ τοῦ κελλίου σου, καὶ μὴ ὁμιλῇς εἰς κανένα. Ἂν τυχὸν σοὶ συμβῇ ἔλλειψις χρημάτων, ὅπερ σχεδὸν δὲν πιστεύω, γράψε εἰς τὸν γραμματέα μου ἐπιστολὴν περιέχουσαν μόνον τὸν ἀριθμὸν τοῦ ποσοῦ ὅπερ χρειάζεσαι καὶ θὰ σοὶ ἀποσταλῇ ἀμέσως.

— Καλά, ἀλλ' ὕστερ' ἀπ' ὅλα αὐτά, δὲν βλέπω τί θὰ ἀπογείνῃ ὁ κύριος.

— Ἐγὼ παλικάρι μου φεύγω.

Ταῦτα δὲ εἰπὼν ὁ κύριος Δε Μ. ὥρμησεν εἰς τὸν διάδρομον, διῆλθε τὸν διπλοῦν στίχον τῶν δεσμοφυλάκων οἵτινες εἶδον πρὸ μιᾶς μόλις ὥρας τὸν Δομίνικον εἰσερχόμενον, ὁ δὲ τελευταῖος αὐτῶν τῷ ἤνοιξεν ἄνευ τινὸς δυσκολίας τὴν θύραν.

Παρῆλθον δὲ ἔκτοτε ἓξ μῆνες· ὁ δὲ Δομίνικος ἐστενοχωρεῖτο φρικτῶς. Δὲν ἐπεθύμει ὅμως ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν πρὸ τῆς ὡρισμένης ἐποχῆς. Ὅταν δὲ ἡ ἀνία αὐτοῦ ἐπετείνετο, διεσκέδαζεν αὐτὴν σκεπτόμενος περὶ τῆς ἀνέτου ζωῆς ἣν ἔμελλε νὰ διαγάγῃ ἔχων εἰσόδημα ἑκατὸν λουδοβικίων. Ἐβαυκαλίζετο δὲ ἡμέραν τινα διὰ τῆς εὐαρέστου ταύτης σκέψεως, ὅτε ἡ τραχεῖα ἑνὸς τῶν δεσμοφυλάκων φωνὴ ἐπρόφερεν ἐντὸς τοῦ διαδρόμου τὰς λέξεις ταύτας.

«Ζητοῦσι τὸν κύριον Δε Μ.. εἰς τὸ γραφεῖον.

Ὁ Δομίνικος δὲν ἀπεκρίθη ἀμέσως, ὑποπτευθεὶς ὅτι ὁ δόλος οὗτινος ἐγένετο συνένοχος ἀνεκαλύφθη, φόβος ἄρα τὸν κατέλαβε, καὶ εἶδεν ἐφιπταμένας πάσας τὰς γλυκείας ἐλπίδας του.

Ἀλλ' ἡ πρόσκλησις ἐπανελήφθη· αὐτὸς δὲ ἐννόησε, ὅτι, ἵνα τὸν ἀναγκάσωσιν εἰς ὑπακοήν, ἤθελον μεταχειρισθῇ καὶ βίαν, καὶ ὅλος τρέμων κατέβη εἰς τὸ γραφεῖον ὅπου κλητήρ τις τῷ εἶπε.

«Κύριε σοὶ φέρω τὴν χάριν εἶσαι ἐλεύθερος.»

Οἱ δὲ λόγοι οὗτοι οἵτινες τόσον εὐφροσύνως ἤθελον ἠχήσει εἰς τὰ ὦτα παντὸς ἄλλου ἐγκλείστου, προσέβαλλον ὡς κεραυνὸς τὸν Δομίνικον, βλέποντα οἰχομένην πλέον τὴν εὐδαίμονα ἐπιχορήγησιν.

«Διατί μὲ ἀποκαλεῖτε ἐλεύθερον; εἶπε ἐπιδεικνύμενος τὴν δυσαρέσκειάν του; ὀφείλω νὰ διατρίψω ἐδῶ δύο ἔτη, καὶ μόλις παρῆλθον τέσσαρες μῆνες.

— Δυνατὸν τοῦτο, ἀλλ' ἔχεις ἰσχυροὺς φίλους οἵτινες ἐπέτυχον ἄρεσιν τῶν τριῶν τετάρτων τῆς ποινῆς σου.

— Ἔτσι λοιπὸν μοὶ φέρετε χάριν;

— Σωστά.

— Ἔ! τότε βάλε την εἰς τὴν τσέπην σου. Χάριν δι' ἐμέ..... Σὲ ἐρωτῶ, τί ἀνακατεύονται οἱ κύριοι οὗτοι!

— Κύριε, ὑπέλαβε γελῶν ἄπλετον ὁ κλητήρ, λυποῦμαι διότι ἀνέλαβον νὰ γείνω κομιστὴς εἰδήσεως τόσον ὡς φαίνεται ὀχληρᾶς, ἀλλὰ τὰ γενόμενα οὐκ ἀπογίνονται· ὁ δὲ κύριος γραμματεὺς θὰ σοὶ εἴπει, ὅτι δὲν δύναται νὰ μείνῃς ἐδῶ μήτε μίαν τοῦ λοιποῦ ἡμέραν.

— Οὔτε μίαν ὥραν εἶπεν ὁ γραμματεύς, καὶ ἂν γείνῃ ἀνάγκη βίας θὰ τὴν μεταχειρισθοῦν.

Ὁ Δομίνικος εἶδεν ὅτι πᾶσα περαιτέρω ἀντίστασις ἦν περιττή, ἐξῆλθεν ἄρα ταπεινώσας τὰ ὦτα, καὶ μετέβη παρὰ τῷ κυρίῳ ὅστις παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν τὸν ὑπεδέχθη μετὰ χαρᾶς, καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἐπιχορήγησιν πρὸς ἀμοιβήν. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος Δε Μ.. διενήργησε τῇ μεσολαβήσει φίλων του, τὴν ἄφεσιν τῆς ποινῆς ἣν ὁ Δομίνικος ὑφίστατο κατ' ἐπιτροπείαν.

Παρερχόμεθα ἐν σιγῇ ἑτέρας τινὰς δραπετεύσεις λαβούσας χώραν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πελαγίᾳ καὶ ἀποδεικνυούσας, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ συντονωτέρα ἐπαγρύπνησις πολλάκις δι' ἁπλουστάτων μέσων ἐξαπατᾶται, καὶ μάλιστα ὅταν οἱ δρῶντες πλήρεις θάρρους καὶ πεποιθήσεως, ἐνεργοῦσιν ἐν ἀπαθείᾳ· ἁπλοῦν δὲ ἐπίσης ῥίπτομεν βλέμμα ἐπὶ τῶν βασάνων τὰς ὁποίας ἀδίκως καὶ ἀλόγως ὑφίσταντο οἱ φιλοπάτριδες ἐκεῖνοι λόγιοι, οἵτινες ἕνεκα ἁπλῆς σατύρας, ἢ μικροῦ κατὰ τῆς κυβερνήσεως ἄρθρου, ἢ καὶ ἕνεκα διατριβῆς σκοπούσης εἰς τὴν διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ προτιθεμένης νὰ διδάξῃ τὸν λαόν, τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, καὶ δικαιώματα, οὐ μόνον ἐφυλακίζοντο, ἀλλὰ καὶ εἰς Πουασοῦ μετὰ οὐτιδανῶν κακούργων μετακομιζόμενοι, κατεδικάζοντο

εἰς καταναγκαστικὰς ἐργασίας καὶ εἰς ἄλλας ὑλικὰς βασάνους αἵτινες συνέτεινον εἰς ἐπίτασιν τῶν ἠθικῶν τῶν εἰς τοιαύτας περιστάσεις ὑποσκαπτουσῶν πολλάκις σπουδαίως τὸ ἠθικὸν καὶ τὴν διάνοιαν τῶν θυμάτων.

Ὁ τύπος κατεξανιστάμενος κατὰ τῶν καταχρήσεων τούτων προεκάλεσεν ἔκρηξιν τῆς κοινῆς ἀποδοκιμασίας, φωνὴ δὲ ἠγέρθη δυσαρεσκείας καὶ παραπόνου κατὰ τῶν δημίων οἵτινες τοιαύτας ἐπέβαλλον κατ' ἀνθρώπων ἀβλαβῶν βασάνους.

Ὁ δὲ Σατωβριάνδος ὑπουργὸς τότε αἰσθανθεὶς ἐξεγειρομένην κατὰ τῶν τοιούτων ἀτιμιῶν τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ καρδίαν, προσῆλθε τῷ βασιλεῖ Λουδοβίκῳ XVIII, καὶ ἔπεισεν αὐτὸν περὶ τοῦ ἐξευτελισμοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ἐκπίπτει ἡ κυβέρνησις προσβάλλουσα τοιουτοτρόπως τοὺς λογίους, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκων καὶ αὐτὸς ἐπαίρετο, καὶ οἵτινες οὐ μόνον τὸ καύχημα εἰσὶ τῆς πατρίδος ἀλλὰ καὶ τὸ ἄκρον ἄωτον ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους, προέβη δὲ μέχρις ἀμέσου παραιτήσεως, ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ κυβέρνησις δὲν ἤθελεν ἀναστείλῃ τὰς ἐπονειδίστους καταδρομὰς, αἵτινες κατεκηλίδουν τὴν πρὸς τὰ γράμματα ὀφειλομένην τιμὴν, καὶ τὰς ὁποίας ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑφίστατο Μαγαλλών τις ἱδρυτὴς τῆς φιλολογικῆς ἐφημερίδος τὸ *Λεύκωμα*.

Ὁ βασιλεὺς ἀγαπῶν τὸν Σατωβριάνδον ὑπενέδωκε, συνεφωνήθη δὲ ἵνα μὴ δείξῃ ἡ κοβέρνησις ὅτι ὑποχωρεῖ εἰς πίεσιν ὁσημέραι ἐπιτεινομένην, νὰ μετενεχθῇ ὁ Μαγαλλὼν καὶ ὑποστῇ μέχρι τέλους τὴν ποινὴν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πελαγίᾳ.

VI

ΕΝ ΒΛΕΜΜΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙ ΚΟΝ

Ὡς ἀρχόμενοι τῆς ἱστορίας τῆς ἁγίας Πελαγίας εἴπομεν, ρίπτομεν ἓν βλέμμα εἰς τὰ παρελθόντα. Μέχρι τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσιως ἡ ἁγ. Πελαγία ἦν ἄσυλον τῶν μετανοουσῶν γυναικῶν ὧν ἀληθῶς αἱ πλείους ἔμενον ἀμετανόητοι, τῷ δὲ 1790 ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πρὸς τὰ ἤθη, πᾶσαι αἱ λόγῳ ἠθικοποιήσεως καὶ μετανοίας ἐν τῇ τέως Μονῇ ταύτῃ ἐγκεκλεισμέναι γυναῖκες ἀφέθησαν ἐλεύθεραι. Ἐπειδὴ δὲ τῷ 1792 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἕνεκα ὑποψίας ἀντιπολιτεύσεως συλλαμβανομένων ηὔξησεν ὑπερβαλλόντως, ἐδέησε νὰ μετατραπῇ ἡ Μονὴ εἰς φυλακὴν, ὁ δὲ καλούμενος Βουσῶτος ἔλαβε πρῶτος τὸν τοῦ δεσμοφύλακος διορισμὸν, διότι περὶ διευθυντοῦ οὐδεὶς τέως ἐγένετο λόγος.

Ὁ Βουσῶτος ἦν ἀνὴρ τίμιος καὶ πεπροικισμένος διὰ γενναιότητος, ἀλλ' ἐστερεῖτο ἐνεργείας καὶ αὐστηρότητος ἀρετῶν ἀναγκαίων πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων εἰς τὰ ὁποῖα προσεκλήθη· Ἡ δὲ ἔλλειψις αὕτη περὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν τοῦ δεσμοφύλακος καθηκόντων ἐκτέλεσιν, τὸν ὤθησε εἰς τὴν ἑξῆς ἀναφερομένην γενναίαν πρᾶξιν.

Ὅτε ὁ ἐχθρὸς ἔθετε πόδα βέβηλον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Γαλλίας, μεταξὺ δὲ τῶν ὁρδῶν τῆς Βρουνσβίκης καὶ τῶν Παρισίων, τεσσάρων ἡμερῶν ὁδὸς ὑπελείπετο, ὅλοι οἱ ἱκανοὶ νὰ φέρωσιν ὅπλα πατριῶται, ἐνεγράφοντο ἐθελονταὶ εἰς τὰς δημοσίους πλατείας, ἡ τοῦ κινδύνου φωνὴ ἀντήχει πανταχόσε, ἀνὰ στόμα δὲ πάντων ἐφέρετο τὸ πατριωτικὸν ᾆσμα :

Συγκαλεῖ ἡ Γαλλία τὰ τέκνα
πυροβόλον κρατοῦσα κινδύνου·

Τότε εἷς τῶν αὐτοσχεδίων ἐκείνων ρητόρων, οἵτινες ἀνεβλάστανον ἐν ταῖς τριόδοις μὲ φωνὴν βροντώδη ἠγόρευσεν ἐν μέσῳ πολυαρίθμου ὁμάδος, λέγων.

« Ναί ! Φίλοι ἄγωμεν ! ἀποθάνωμεν ὑπὲρ πατρίδος, ἀλλὰ μὴ ἐγκαταλείψωμεν τὰς μητέρας ἡμῶν, τὰς συζύγους καὶ τὰ τέκνα ἕρμαιον τῆς λύσσης τῶν ἀριστοκρατικῶν, ὑφ' ὧν ὑπερεκχειλίζουσιν αἱ φυλακαὶ, καὶ οἵτινες συνωμοτοῦντες ἀναμένουσιν ἀνυπομόνως τὴν ἡμετέραν ἀναχώρησιν ἵνα κατασφάξωσι τοὺς μὴ δυναμένους νὰ μᾶς ἀκολουθήσωσι πατριώτας.»

Τρομερὰ δὲ τότε ἠκούσθη φωνὴ, « θάνατος εἰς τοὺς συνωμότας». Ἀμέσως δὲ ἡ μὲν ὁμὰς μετεμορφώθη εἰς ὄχλον εὐάριθμον· οὗτος διαιρεθεὶς εἰς λόχους ἔδραμε πρὸς τὰς φυλακὰς καὶ ἡ σφαγὴ ἤρξατο. Μαθὼν τὰ γιγνόμενα ὁ Βουσῶτος ἔλαβε τὴν ἑξῆς γενναίαν ἀπόφασιν· πείθει τὸν γραμματέα καὶ τοὺς δεσμοφύλακας, ὅτι οὐδόλως εἰσὶν ἐν ἀσφαλείᾳ διαμένοντες ἐν τῇ φυλακῇ, διότι ὑπελαμβάνοντο ὡς εὐνοϊκῶς διατεθειμένοι πρὸς τοὺς ἀριστοκρατικοὺς, ὧν ἡ ἐπιτήρησις ἀνετέθη αὐτοῖς, καὶ τοὺς προτρέπει νὰ φύγωσιν ἐγκαίρως. Περὶ ἑαυτοῦ δὲ ἐβεβαίου ὅτι οὐδένα διατρέχει κίνδυνον, μένων μόνος, διότι κέκτηται μέσον δυνάμενον καὶ τῶν ἐμμανεστέρων τὴν ὀργὴν νὰ κατευνάσῃ.

Ἐν τῷ ἅμα δὲ φύλακες καὶ γραμματεῖς διασκορπίζονται ὡς σμῆνος κοράκων, αὐτὸς δὲ ὑπολειφθεὶς μόνος μετὰ τῆς ἐπίσης γενναίας συζύγου του, συγκαλεῖ πάντας τοὺς πεφυλακισμένους, δίδωσιν αὐτοῖς τὴν κλεῖδα μυστικῆς τινος πυλίδος, καὶ τοὺς ὁδηγεῖ πῶς νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν ὁδόν.

« Τώρα, προσέθηκε, δέσατέ μας σφιγκὰ ἐμὲ καὶ τὴν σύζυγόν μου, καὶ ἐξελθόντες διασκορπίσθητε ὡς τάχιστα.

Νοεῖται οἴκοθεν ὅτι τὰ πάντα ἐξετελέσθησαν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ. Μετὰ μίαν δὲ ὥραν ἔφθασεν ὁ μανιώδης συρφετὸς ὡπλισμένος, διὰ πυροβόλων, πιστολίων, λογχῶν, ξιφῶν καὶ περονῶν κτλ. ἔχοντες δὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς μᾶλλον ἐξημμένους ἔκρουσαν βιαίως καὶ ἐπανειλημμένως τὰς θύρας, ἀλλ' οὐδεμία ἐδόθη ἀπάντησις, βαθεῖα δὲ σιγὴ ἐβασίλευεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν πρὸς μεγάλην τῶν ἐπιδρομέων ἔκπληξιν.

« Τί σημαίνει τοῦτο ; εἶπε τις τῶν αὐτοχειροτονήτων ἀρχηγῶν, τῶν μαινομένων ἐκείνων, ἐξετελέσθη ἆρά γε ἤδη τὸ ἔργον ; ἀλλ' ἀδύνατον, καὶ ἔπειτα οἱ φύλακες δὲν ἤθελον πάντες ἐμφανισθῇ ἐνώπιον ἡμῶν ἔνοπλοι; πρέπει νὰ διαφωτισθῇ τὸ πρᾶγμα». Τὰ δὲ κρούσματα τῶν ἀκτηρίδων βροχηδὸν κατὰ τῆς θύρας ἐπιπεσόντα οὐδὲν ὡς καὶ τὸ πρῶτον ἐπέφερον ἀποτέλεσμα.

« Ἀξίνας ! ἀξίνας ! ἔκραξε φωνή τις στεντόρειος. Ἀλλ' ἀξίναι οὐδόλως ἐν τῷ συρφετῷ ἐκείνῳ ὑπῆρχον· εὗρον ὅμως τοιαύτας ἐρευνόντες τὰς πέριξ οἰκίας, ἡ δὲ σιδήρῳ ἠσφαλισμένη θύρα, ἀμέσως ὑπεχώρησε καὶ ὁ μανιώδης συρφετὸς εἰσέρρευσεν ἐντός. Ἐν τῷ πρώτῳ δεσμοφυλακείῳ ἐπεκράτει σιγὴ θανάτου, δι' ἑνὸς δὲ λακτίσματος ἡρακλῆς τις τοῦ προαστείου ἐβύθισε τὴν θύραν τοῦ γραφείου, τὸ δὲ πρὸ αὐτῶν παρουσιασθὲν θέαμα ἤρξατο καταπραΰνον τὴν μανίαν των.

« Ἆ ! ἀδελφοὶ ἔκραζεν ὁ Βουσῶτος, διατί δὲν ἐφθάσατε, στιγμάς τινας ταχύτερον».

«Παρὰ μικρὸν ἐχάθημεν ἐγὼ καὶ ἡ σύζυγός μου ἕνεκα τῆς βραδύτητός σας· ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ φύλακες μαθόντες τὰ γινόμενα εἰς τοὺς Καρμηλίτας καὶ εἰς τὸ μοναστήριον ἐτράπησαν εἰς αἰσχρὰν φυγὴν ἀντὶ νὰ σᾶς περιμείνωσι καὶ βοηθήσωσιν ὡς ἀπῄτει τὸ χρέος των· τότε οἱ ἔγκλειστοι ἐπανέστησαν κατὰ τῆς ἀρχῆς μου, μόνος δὲ ἐναντίον ὅλων τί ἠμποροῦσα νὰ πράξω; ἀντέστην μάλα ταῦτα, ἡ δὲ ἀνδρεία σύζυγός μου μὲ ἐβοήθησεν ἀλλ' ἐνικήθημεν καὶ κατεβλήθημεν· ἤθελον νὰ μᾶς φονεύσωσιν, ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀντέστησαν λυσσωδῶς οἱ μοναχοὶ, ἠρκέσθησαν λοιπὸν νὰ μᾶς ἀφήσωσιν ὅπως μᾶς βλέπετε.»

— Καλὰ, εἶπεν ὁ Ἡρακλῆς ὁ ἐκβιάτας τὴν θύραν τοῦ γραφείου, θὰ ξαναπέσουν στὰ νύχια μας. Τώρα εἰς τὴν Βισέτρην, πιστεύω δὲ ὅτι μήτε δεύτερον πήδημα δὲν θὰ κάμει τοῦτο τὸ κυνήγιον »

Ταῦτα δὲ λέγων ἐξείλκυσε ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του μάχαιραν, ἔκοψε τὰ δεσμὰ τοῦ Βουσώτου καὶ τῆς γυναικός του, καὶ πληροῦντες τὸν ἀέρα διὰ φρικτῶν βλασφημιῶν, ὥρμησαν πάντες πρὸς τὴν Βισέτρην.

Εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὁ Βουσῶτος ἔπαιξε καλὸν παίγνιον, ἀλλ' ἡ ὑπὸ τῶν σφαγέων προξενηθεῖσα συγκίνησις τὸν ἠνόχησε μεγάλως. Διότι ἡ ἔκθεσίς του γενομένη κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν λεχθέντων ἤδη, ἐλαχίστην ἐνεποίησεν αἴσθησιν· οἱ μὲν ἀρχαῖοι γραμματεῖς καὶ φύλακες ἀντικατέστησαν δι' ἄλλων, τοὺς ὑπόπτους δραπέτας διεδέχθησαν νέοι ὕποπτοι, καὶ οὕτως οὐδεὶς πλέον ἐγένετο περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης λόγος.

Μικρὸν μετὰ τὰς φρικώδεις ταύτας ἡμέρας, ἡ Κυρία Ρολάνδου συλληφθεῖσα ἤχθη εἰς Ἁγίαν Πελαγίαν. Σύγχρονοι δέ τινες συγγραφεῖς διετάθησαν ὅτι, ἔτι καὶ τὴν σήμερον εἰς ἓν τῶν κελλίων τῆς φυλακῆς σώζεται ἡ μικρὰ τράπεζα, ἐφ' ἧς ἡ ἔνδοξος αὕτη γυνὴ ἔγραψε τὰ ἀπομνημονεύματά της. Εἶνε δ' ἀληθὲς ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐγράφοντο ταῦτα ἐν ἑκάστῳ κελλίῳ ὑπῆρχε τράπεζα, καὶ ὅτι δυνατὸν αἱ τράπεζαι αὗται νὰ σώζωνται, καὶ μία ἐξ αὐτῶν νὰ εἶνε ἡ τῇ Κυρίᾳ Ρολάνδου χρησιμεύσασα, ἀλλὰ τις ἐκ πασῶν ; τοῦτο οὐδεὶς δύναται νὰ ὁρίσῃ.

Ἀληθὲς προσέτι ὅτι ἡ Κυρία Ρολάνδου ἠθέλησε νὰ ἀποθάνῃ ἐν τῇ φυλακῇ ταύτῃ, οὐχὶ διότι αἱ στερήσεις καὶ αἱ ἠθικαὶ καὶ φυσικαὶ κακουχίαι ὤθησαν αὐτὴν πρὸς τὴν αὐτοκτονίαν, ἀλλ' ἵνα ἀποφύγῃ τὴν δίκην, ἥτις ἀπο-

στέλλουσα αὐτὴν εἰς τὴν λαιμητόμον, ἤθελε συνεπιφέρει καὶ τὴν δήμευσιν τῆς περιουσίας της· ἤθελε δ' οὕτως ὑπολειφθῇ ἄνευ προστασίας καὶ πόρων ἡ προσφιλεστάτη αὐτῇ θυγάτηρ της. Προεμηθεύθη μὲν δηλητήριον, ἀλλὰ σκεφθεῖσα, ἀπέρριψε τὸ σχέδιον καὶ ἀπέδωκεν εἰς τὸν κομίσαντα ὑπηρέτην τὸ κυτίον τὸ περιέχον τὸ δηλητήριον ὅπερ ἔμελλε νὰ θῇ τέρμα εἰς τὰ βάσανα της.

Ἡ Κυρία Ρολάνδου διαμένουσα ἔτι ἐν Ἁγίᾳ Πελαγίᾳ ἔμαθε τὴν καταδίκην της ὑπὸ τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου τῶν Γιρονδίνων, οἵτινες ἦσαν σχεδὸν πάντες φίλοι της· τῇ δὲ ἐπαύριον 31 Ὀκτωβρίου 1793 μία τῶν ἁμαξῶν αἵτινες ἐκόμισαν εἰς τὴν λαιμητόμον ἀνθρώπους πεπροικισμένους, δι' ἀρρενωποῦ ὄντως χαρακτῆρος, ἀχθεῖσα παρέλαβεν ἐκ τῆς Ἁγίας Πελαγίας ἵνα μεταφέρῃ εἰς τὸ Δεσμωτήριον (Conciergerie) τὴν γυναῖκα ταύτην ἥτις περὶ τὰ τέλη τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου XVI ἐκυβέρνησεν οὕτως εἰπεῖν τὴν Γαλλίαν (α)· ὀλίγας ἡμέρας διέτριψεν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ· προσαχθεῖσα δὲ ἐνώπιον τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου, ἤκουσεν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης συγκινήσεως οὐ μόνον τὴν αἱμοχαρῆ ἀνάκρισιν τοῦ Φουκιὲ-Τεμβίλλου, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰς θάνατον καταδίκην της ἀπαγγελθεῖσαν ὑπὸ τοῦ προέδρου Δουμᾶ.

Ἡ Κυρία Ρολάνδου τριάκοντα καὶ ἐννέα τότε ἐτῶν, εἶχεν ὡραιότητα σεμνὴν ἅμα καὶ μεγαλοπρεπῆ. Ἐν ἄκρᾳ δὲ γαλήνῃ λευχιμονοῦσα, μὲ κεφαλὴν ἐπηρμένην καὶ βλέμμα σταθερὸν μετέβη ἀπὸ τὸ μέγαρον τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς ἐπαναστάσεως ἐν ᾧ ἡ λαιμητόριος εὑρίσκετο εἰς διηνεκῆ ἐργασίαν.

Ἐπὶ τῆς πλατείας ταύτης εἶχε στηθῆ ἄγαλμα τῆς ἐλευθερίας· διερχομένη δὲ πρὸ τοῦ ἀγάλματος ἡ κατάδικος προσέκλινε καὶ ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς σταθερᾶς: «Ὦ ἐλευθερία οἷα ἐν ὀνόματί σου διαπράττονται ἐγκλήματα.» Μετὰ δύο δὲ λεπτὰ ἡ κεφαλή της κατέπεσε.

Καὶ ἑτέρα δὲ γυνὴ ἐπίσης ἔνδοξος, ἀλλ' ὑφ' ὅλως ἀντίθετον ἔποψιν, ὑπῆρξεν ἐπί τινα χρόνον γείτων, σχεδὸν δὲ καὶ φίλη τῆς κυρίας Ρολάνδου, διότι ἡ δυστυχία εὐκόλως συνδέει καὶ τοὺς ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτους τῶν χαρακτήρων· ἦν δ' αὕτη ἡ Ἰωάννα Βωτερνιὲ ἢ κάλλιον ἡ κόμησσα Δουβαρρῦ· ἥτις συλληφθεῖσα ἐν τῇ πολυτελεστάτῃ αὐτῆς ἀγροικίᾳ τῶν Λουκιανῶν, ἐνεκλείσθη κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν ἐν τῇ Μονῇ τῶν μετανοουσῶν γυναικῶν. Ἡ γυνὴ αὕτη δὲν ἐχρημάτισε μὲν ὡς ἡ Κυρία Ρολάνδου τὸ ἕτερον ἥμισυ ὑπουργείου ἀλλ' ὕψωσε καὶ κατέρριψεν ὑπουργοὺς καὶ πρέσβεις, καὶ πατήσασα τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου ἦν σχεδὸν βασίλισσα, ἢ κάλλιον ἐβασίλευσε. Ἐντεῦθεν νοεῖ ἕκαστος οἷαι ὑπῆρξαν αἱ τῆς ἀτυχοῦς γυναικὸς κακουχίαι, μεταπεσούσης ἀπὸ τῶν ἕξεων τῆς βασιλικῆς πολυτελείας καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ πλούτου παρεχομένων ἀπολαύσεων, εἰς τὴν στέρησιν καὶ τῶν ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων ὑπὸ τὰ κλεῖθρα.

Συλληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ δημάρχου τῶν Λουκιανῶν προσωπικοῦ αὐτῆς ἐχθροῦ, ἀπεστερήθη τῇ ἐνεργείᾳ αὐτοῦ οὐ μόνον τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων χρημάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀναποφεύκτων πρὸς τὴν σεμνοπρέπειαν κοσμημάτων, ὥστε ἀπὸ αὐτῶν τῶν πρώτων τῆς αἰχμαλωσίας της ἡμερῶν ἐδανείζετο παρὰ τῶν φυλάκων τὰ πρὸς ἀγορὰν ἄρτου ἀπαιτούμενα.

Ἡ κυρία δὲ Ρολάνδου, ἡ ἁγνοτάτη αὕτη σύζυγος, ἠλέησε τὴν ὑπὸ τῆς δυστυχίας ἐξαγνισθεῖσαν ἑτέραν, καὶ τὴν ἐβοήθησε διά τε τῶν παραμυθητικῶν λόγων της καὶ διὰ τοῦ βαλαντίου.

Ἡ κυρία Δου-Βαρρῦ, παρὰ πᾶσαν αὐτῆς ἐλπίδα, προωρίσθη διὰ τὴν λαιμητόμον, ἡ δὲ εἰς τὸ δεσμωτήριον μετακόμισίς της δὲν ἤρκεσε νὰ τὴν ἐξαγάγῃ τῆς ἀπάτης, ὑπολαμβάνουσαν ὅτι οὐδέποτε ἤθελον προβῇ μέχρι τοῦ σημείου τούτου. Ὅτε δὲ τὴν 6 Δεκεμβρίου 1793 ἐμφανισθεῖσα ἐνώπιον τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου ἤκουσε τὴν εἰς θάνατον καταδίκην αὐτῆς, ἐλειποθύμησε· τὴν ἐπαύριον δὲ μετακομισθεῖσα ἐφ' ἁμάξης μετὰ πέντε ἄλλων καταδίκων, πρὸ τῆς λαιμητόμου, δὲν ἔπαυσεν ἀλγεινὰς ἐκπέμπουσα φωνὰς, ἢ μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς κεφαλῆς της.

Δὲν δυνάμεθα νὰ παρασιωπήσωμεν ἐν τῇ ἐπαριθμήσει τῶν ἐνδόξων αἰχμαλώτων τῶν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πελαγίᾳ, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἐγκλεισθέντων, τὸ ὄνομα τῆς κυρίας Βωχαρναὶ τῆς βραδύτερον αὐτοκρατείρας Ἰωσηφίνης.

Ἐπὶ Ναπολέοντος ἡ Ἁγία Πελαγία μετεσχηματίσθη εἰς εἶδος ὑποδεεστέρου κλάδου τῶν λοιπῶν τοῦ κράτους φυλακῶν. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἀκρίτως καὶ διὰ μόνην τοῦ ἄρχοντος τὴν θέλησιν ἐγκλεισθέντων θυμάτων ἐστὶν ἄγνωστος, καὶ αἱ κακουχίαι δὲ ἅσπερ ὑφίσταντο οὐδόλως συνεκίνησαν τὸ κοινὸν, διότι αἱ ἐφημερίδες ὑπὸ τὴν αὐστηροτέραν διατελοῦσαι τῆς λογοκρισίας ἐπαγρύπνησιν, οὔτε λέξιν ἠδύναντο νὰ προφέρωσι, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ τῆς γερουσίας καὶ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος ἄλαλοι κατένευον μόνον πρὸς ἐπιδοκιμασίαν τῶν πράξεων τοῦ Δεσπότου, ὅστις δικαιότερον τοῦ Λουδοβίκου XIV ἠδύνατο νὰ εἴπῃ, τό: κράτος εἰμὶ ἐγώ.

Ἐγνώσθη μολαταῦθα ὅτι Φρανσέτης τις ἦν ἐκ τῶν πρώτων τῶν ἀλόγως καὶ αὐθαιρέτως ἐγκλεισθέντων. Ἀλλ' ὑπάρχει πιθανότης ὅτι μετεμελήθη διὰ τὴν βιαίαν ταύτην πρᾶξιν κατ' ἀνθρώπου ἀφοσιωμένου αὐτῷ, ἣν καὶ ἔσπευσε νὰ ἐπανορθώσῃ ὅσῃ δύναμις. Διότι μετ' ὀλίγον, οὐ μόνον ἠλευθερώθη ὁ Φρανσέτης ἀλλὰ καὶ ὠνομάσθη διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας· ὥστε ἐπάτησε τὸν τῆς φυλακῆς οὐδὸν, ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἵνα περιβληθῇ δύναμιν, καὶ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς σχόντας τὸ δυστύχημα ν' ἀπαρέσωσιν αὐτῷ, τὰς βασάνους, ὧν μόλις αὐτὸς ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἐγεύσατο.

Βεβαίως μυρίαι τοιαύτης φύσεως αὐθαιρεσίαι διεπράχθησαν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν παραβύστῳ ἐξετελέσθησαν, σχετικὰ δὲ ἔγγραφα περὶ αὐτῶν ἀπολύτως ἐλλείπουσιν, ἀποβαίνει ἀδύνατος πᾶσα τῶν μυστηρίων ἐκείνων τῆς ἀδικίας ἐξέλεγξις.

Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ δυστυχία οὐδόλως ἐμετρίασεν τὴν πρὸς τὴν αὐθαιρεσίαν ἔμφυτον τοῦ Ναπολέοντος κλίσιν, καὶ τὸ πρὸς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν πάθος ὅπερ βραδύτερον τὸν κατέστρεψεν ἀνεπιστρεπτεί.

Ἐπανελθὼν κατὰ Μάρτιον τοῦ 1815 νικητὴς ἐκ τῆς Νήσου Ἔλβας, ἔμαθεν ὅτι ὁ Μηνᾶς εὑρίσκετο εἰς Παρισίους. Οὗτος ἦν στρατηγὸς Ἱσπανὸς ἐπὶ μακρὸν ἀγωνισθεὶς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος του πολλάκις δὲ ἀντιπαρετάχθη ἐπιτυχῶς κατὰ τῶν ἄλλοτε μὲν δημοκρατικῶν νῦν δὲ αὐτοκρατορικῶν ἀποσπασμάτων.

Ὁ γενναῖος οὗτος ἀξιωματικὸς τιμώμενος καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἡμετέρων στρατιωτῶν, ὅσοι ἠδυνήθησαν νὰ ἐκτιμήσωσι τὴν γενναιότητα αὐτοῦ, ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τὴν Γαλλίαν, καὶ ἐπὶ τὰς συνθήκας θαρρῶν ἦλθεν εἰς Παρισίους ὅπου πρό τινος διέτριβεν. Ἀλλὰ πρωΐαν τινὰ ἐξερχόμενος τοῦ Ξενοδοχείου, ἐν ᾧ κατῴκει, συνελήφθη αἴφνης παρ' ἀνθρώπων οἵτινες ἄφωνοι μείναντες πρὸς τὰς ἐρωτήσεις αὐτοῦ, τὸν ὡδήγησαν, ἐντὸς ἁμάξης εἰσωθήσαντες, εἰς τὴν Ἁγίαν Πελαγίαν. Ἀπηλευθερώθη μὲν μετὰ τὴν ἐν Βατερλῷ καταστροφὴν, ἀλλ' ἐμνησικάκησε κατὰ τῆς Γαλλίας καὶ τὸ ἀπέδειξε πολλάκις κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1823, δοὺς πλείονα τοῦ ἑνὸς αὐστηρὰ μαθήματα τῷ στρατηγῷ Donnadieu δεξιῷ τοῦ δουκὸς τῆς Ἀγγουλέμης βραχίονι, ὅστις κατὰ τὰς ἡμερησίους ἐφημερίδας μας ἔμελλε πάντοτε τὴν ἐπαύριον νὰ συλλάβῃ τὸν Μηνᾶν.

Καὶ μετὰ τὴν παλινόρθωσιν τῶν Βουρβώνων εἰς τὰς Τουϊλερίας ὅτε ὁ Ναπολέων ἔπλεε πρὸς τὴν Ἁγίαν Ἑλένην, αἱ καταδρομαὶ δὲν ἐξηκολούθησαν μεθ' ἥττονος ἐπιτάσεως, ἀλλὰ μόνον ἤλλαξαν χροιάν· διότι οἱ βασιλόφρονες ὑποστηριζόμενοι καὶ προστατευόμενοι ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐνεποίουν τρόμον εἰς τοὺς Βοναπαρτιστὰς τῶν μεσημβρινῶν μερῶν καὶ τοὺς κατέσφαζον ἀτιμωρητεί, ὄχι ὅμως καὶ εἰς τοὺς Παρισίους ἔνθα ὁ λαὸς οὐδόλως ἤθελεν σιγῶν ὑποφέρει. Διὰ τοῦτο ἤρξαντο συσσωρεύοντες ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πελαγίᾳ λογίους καὶ πολιτικοὺς, ἐσχηματίσθη τότε ἐν τῷ ἐρυθρῷ διαδόχῳ σειρὰ φυλακίσεων διαδοχικὴ μόλις τῷ 1830 ἀπολήξασα, δι' ἧς διῆλθε ἅπας σχεδὸν ὁ ἐλεύθερος τύπος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ μὲν Ἁγία Πελαγία ἦν καθαρτήριον, τὸ δὲ Πωασσὺ κόλασις.

VII

Αἱ μυστικαὶ ἑταιρίαι.

Ὁ λέγων ὅτι ἡ παλινόρθωσις ἔδωκε χώραν πρὸς σχηματισμὸν τῶν μυστικῶν ἑταιριῶν ἑ-

(α) Τὴν βιογραφίαν τῆς γυναικὸς ταύτης ὡς καὶ ἑτέρων ἐπισήμων εἴτε ἐπὶ ἀρετῇ εἴτε ἐπὶ κακίᾳ θυμάτων τῆς ἐπαναστατικῆς ἐν Γαλλίᾳ λαιμητόμου, θέλομεν, θεοῦ εὐδοκοῦντος, δημοσιεύσει εἰς τὸ μέλλον διὰ τοῦ Σεραπείου, ὑπολαμβάνοντες τὴν διμοσίευσιν ταύτην ὡς εἰκόνα ἐφ' ἧς ζωηρότατα ἀπεικονίζονται τά τε προτερήματα καὶ αἱ παρεκτροπαὶ τοῦ μεταβαλόντος τὴν ἠθικὴν καὶ κοινωνικὴν τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ κόσμου σύμπαντος κατάστασιν, ἀληθῶς ἱπποτικοῦ γαλλικοῦ ἔθνους. Σ. Μ.

Γαλλία, εἰς οὐδεμίαν ἤθελεν ὑποπέσῃ ὑπερβολήν.

Δύο δὲ στοιχεῖα ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα ἡ ἀστυνομία καὶ οἱ βοναπαρτισταὶ ἐπέσπευσαν τὸν σχηματισμὸν αὐτῶν.

Ἡ μὲν ἀστυνομία διηρεῖτο τότε εἰς δύο διακεκριμένα μέρη, ὧν τὸ μὲν ἀφανὲς καὶ ἀγνοούμενον ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων λειτουργῶν, ἦν ἡ καλουμένη πολιτικὴ Ἀστυνομία, φέρουσα χαρακτῆρα προκλητικόν, καὶ ἐπενεγκοῦσα τὴν τῶν Πατριωτῶν τῷ 1816 συνομωσίαν, καθ' ἣν εἷς τῶν προκλητικῶν αὐτῆς πρακτόρων ἔχασε τὴν κεφαλήν του.

Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἐκτὸς τῆς Ἑταιρίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ὤφειλε προσέτι νὰ ἀντιπαλαίσῃ κατὰ τῶν φίλων τοῦ λαοῦ τῆς γαλλικῆς Ἑταιρίας, καὶ τέλος κατὰ τοῦ συναισπισμοῦ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου, οὗτινος τὴν προεδρείαν ἀπεδέξατο ὁ Δαφαγέττης.

Συναισθανομένη δὲ τὴν ἄρευκτον τῆς ὑπερασπίσεως ἀνάγκην προέτεινε πολλοὺς ἐκτάκτους νόμους ὑπὸ τῶν Βουλῶν ψηφισθέντας. ἀλλ' οἱ νόμοι οὗτοι ἐνῷ ἐξώπλιζον τὴν κυβέρνησιν, ὑπεδαύλιζον τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ δημοκρατικοῦ κόμματος, ἥτις ἐξήφθη εἰς τὸ ἔπακρον ἕνεκα τοῦ φόνου ἑνὸς τῶν ἀντιπροσώπων ἐν μονομαχίᾳ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Βουζῶ φονευθέντος.

Ἐνῷ δὲ οἱ Παρίσιοι περιέμενον ταραχήν, ἡ Λυὼν παρεσκευάσθη πρὸς μάχην. Διότι ἐλπίζον προσεχῆ θρίαμβον τὸ ὑπερισχύον κόμμα, εἶχεν ἐκλέξει εἰδός τι ἐπαναστατικῆς κοινότητος, ἥτις ἠρίθμει ἐν τοῖς μέλεσιν αὐτῆς ἀνθρώπους σπουδαῖον διαδραματίσαντας πρόσωπον κατὰ τὰ ἐφεξῆς πολιτικὰ γεγονότα μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρεται καὶ ὁ πασίγνωστος Ἰούλιος Φάβρος.

« Δυσκόλως, λέγει ὁ Λουδοβῖκος Βαΐς (a) δύναταί τις νὰ λάβῃ ἰδέαν τῆς πυριτώδους ζωῆς ἥτις κατεῖχε τὴν Λυών. Καθ' ὡρισμένας ἡμέρας θροῦς ἀλλόκοτος ἐπλήρου τὸν ἀέρα, εἰς δὲ τὰς δημοσίους πλατείας συνωθεῖτο πλῆθος ἀπειλητικὸν καὶ παράφορον, παρεμφερὲς πρὸς πλημμυρίδα ἀνερχομένην καὶ μέλλουσαν τὰ πάντα νὰ κατακλύσῃ... τὴν ἐπικειμένην δὲ κρίσιν ἐπέσπευσεν ἐπελθοῦσα ὑπερτίμησις τις κατὰ εἴκοσι πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ πήχεως τῶν διφροειδῶν ὑφασμάτων. Διότι οἱ ἐργάται ἐπικαλεσθέντες τὴν ὑποστήριξιν τῶν συναδέλφων των τῶν ἄλλων κατηγοριῶν, συνέστησαν δυνάμει τῆς ἀρχῆς τῆς ἀλληλεγγύης, ἀμοιβαῖον συναισπισμόν, προκηρύξαντα γενικὴν τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων ἀπεργίαν. Ἡ προκήρυξις ἐδημοσιεύθη τὴν 12 Φεβρουαρίου, ἐντὸς δὲ δύο ἡμερῶν εἴκοσι χιλιάδες διαφόρων ἐπαγγελμάτων διέκοψαν τὴν ἐργασίαν αὐτῶν.

« Εἶνε ἀδύνατο ἡ περιγραφὴ τῆς ἐκπλήξεως ἥτις πρὸς τὴν εἴδησιν ταύτην κατέλαβε τὴν Λυών.

« Πανταχοῦ ἐφαίνοντο πρόσωπα ἀνήσυχα καὶ ἀπειλητικά, μόλις δὲ ἕκαστος ἠρώτα ἑναγωνίως τὸν ἕτερον διὰ ὀλίγων. Ἑκάστης ἡμέρας ἡ πλατεία Des Terreaux καὶ τὰ περιξ κατεκλύζοντο ὑπὸ ὁμίλων, αἱ δὲ ὁδοὶ ἔσριθον μεταναστῶν, διότι πολλοὶ ἐργοστασιάρχαι ὑπὸ τοῦ τρόμου κυριευθέντες διέκοψαν τὰς ἐργασίας αὐτῶν ἔκλεισαν τὰ καταστήματά των καὶ ἔσπευδον ζητοῦντες ἄσυλον εἰς τοὺς ἀγρούς.

« Ἡ κυβέρνησις συναισθανομένη τὸ ἀναπόφευκτον τῆς κρίσεως, προετίμα νὰ ἴδῃ αὐτὴν ἐκρηγνυμένην εἰς Λυὼν μᾶλλον ἢ εἰς Παρισίους· ἐσκέπτετο δὲ ἐφ' ὅσον ὑπελείπετο αὐτῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν περιστάσεων, τῶν ὅπλων καὶ τοῦ στρατίου, νὰ ἐπιτεθῇ πρώτη, πρὶν ἢ τὸ δημοκρατικὸν κόμμα συμπληρώσῃ πᾶσας τὰς προπαρασκευὰς αὐτοῦ.

Εἰς τὰ μεσημβρινὰ καὶ δυτικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, λέγει ὁ κ. Lavigne εἰς τὸ σπουδαῖον περὶ τῶν μυστικῶν ἑταιριῶν ἄρθρον του, ὅσον ἡ Παλινόρθωσις ἔδῃ ἐπὶ τὰ πρόσω ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀντιδράσεως, τοσοῦτον αἱ μυστικαὶ ἑταιρίαι περιεβλήθησαν χροιὰν μᾶλλον ἐπὶ μᾶλλον πολιτικήν, προθέμεναι εἴτε τὴν ἄρδην ἀνατροπὴν τῆς κυβερνήσεως, εἴτε τὴν ὑπ' αὐτῆς ἀποδοχὴν τύπων συνταγματικῶν.

« Τότε δὲ προήχθησαν εἰς μέσον ἐν μὲν τῇ Ἰταλίᾳ οἱ Καρβοναροι ἐν δὲ τῇ Ἱσπανίᾳ καὶ Πορτογαλλίᾳ αἱ Ἑταιρίαι τῶν Φραγκμασσόνων καὶ τῶν κοινοτικῶν.

« Ἐν Γαλλίᾳ δὲ αἱ ἑταιρίαι οὗται συνέστησαν πρῶτον μὲν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Ναπολεοντείου δυναστείας, ἔπειτα δὲ μετὰ τὴν δευτέραν παλινόρθωσιν, περιεβλήθησαν χαρακτῆρα ἀληθῶς ἐπαναστατικὸν καὶ διαφόρους προσηγορίας, οἷον ἐν παραδείγματι· *ἡ ἑταιρία τῆς Μελαίνης Καρφίδος. ἡ τῶν Ἱεράκων, ἡ τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Ἡλίου κτλ.* συγχωνευθεῖσαι βραδύτερον ἅπασαι ἐν τῇ ἑταιρίᾳ τῶν Καρβοναρων ἱδρυθεῖσῃ ἐν Παρισίοις, πάλιν ἀποβᾶσαι ἑστίαν τοῦ Καρβοναρισμοῦ».

Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1830 μὴ δυνηθεῖσα νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ δημοκρατικὸν κόμμα ἠνάγκασεν αὐτὸ νὰ προσδράμῃ καὶ πάλιν εἰς τὰς μυστικὰς ἑταιρίας οὔσας ἀληθῆ κυκεῶνα, ἐν ᾧ μεταξὺ τέντε μόνον θιασωτῶν ἠδύνατό τις πάντοτε νὰ ἀνεύρῃ ἕνα ἀστυνομικόν.

Καθὰ δὲ μυστικός τις πρίκτωρ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας Delessert ἀποφαίνεται ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν αὐτοῦ, πολλάκις τὸ τυπογραφεῖον τὸ ἐκτυποῦν τὰ ἔγγραφα τῆς μυστικῆς ἑταιρίας εὑρίσκετο εἰς τὴν οἰκίαν πράκτορος, ὥστε ἐξυπηρέτει τὴν ἀστυνομίαν πρὸ τῶν ὀπαδῶν τῆς Ἑταιρίας·

Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις τοῦ Ἰουλίου εἰ καὶ ἐν γνώσει τῶν συμβαινόντων ἐν τοῖς μυστικοῖς διαβουλίοις, δὲν διετέλει ὅλως ἐλεύθερα φρόνου διὰ τὸ μέλλον· οἱ δὲ φόβοι αὐτῆς ἔφθασαν εἰς τὸ ἔπακρον ὅτε τῷ 1834 προηγήθη ὅτι τὸ δημοκρατικὸν κόμμα ἔμελλε νὰ κηρύξῃ κατ' αὐτῆς τελικὴν μάχην· τούτου δ' ἕνεκα ὁ μὲν λαὸς μετέωρος ἐπιέζετο ὑπὸ ἀνησυχίας θανασίμου, ἡ δὲ συνεννόησις κατήντα ὁσημέραι δύσκολος.

Ἐν Παρισίοις ἡ ἑταιρία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἠρίθμει ἑκατὸν ἑξήκοντα τρία σωματεῖα· εἶχε διακλαδώσεις εἰς τὰς ἐπαρχίας, καὶ τὸν στρατὸν ὑπεδαύλιζεν. Ὑπαξιωματικὸς δέ τις τοῦ 9ου τάγματος τῶν θωρακοφόρων Κλεμέντις Θωμᾶς καλούμενος, ὅστις τῇ 15 Μαΐου 1848 προήχθη εἰς γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς Παρισίνης ἐθνοφυλακῆς, ἐπεφορτίσθη νὰ παραλάβῃ τρία συντάγματα τῆς ἐν Δωεβίλλῃ φρουρᾶς, νὰ βαδίσῃ κατὰ τοῦ Νανσῦ καὶ Μὲτς, καὶ συμπαλαβὼν τὰς φρουρὰς τῶν δύο τούτων πόλεων πρὸς τὴν φωνήν· ζήτω ἡ δημοκρατία, νὰ χωρήσῃ εὐθὺς τῶν Παρισίων.

Μετὰ τοῦ ὑπαξιωματικοῦ δὲ τούτου συνηνώθησαν καὶ ἕτεροι ἐκ τῶν συναδέλφων του ἐμφορούμενοι πνεύματος ζωηροῦ καὶ ριψοκινδύνου.

(ἀκολουθεῖ).

(a) *Dictionnaire de la conversation* ἄρθρον *Tournées d Avril* 1834

ΑΦΟΣΙΩΣΙΣ.

Πρὸ τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν θλιβερὸν συμβὰν συνεκίνει ἅπασαν τὴν κομητείαν τῆς Ι..... ἐν Σκωτείᾳ. Ἐνή γοντο εἰς τὸ κακουργοδικεῖον δύο νέοι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐπιστήθιοι φίλοι ἀλληλοκατηγορούμενοι ἐπὶ δολοφονίᾳ καὶ ἐπικαλούμενοι μετὰ δραστηριότητος τὴν ἐκδίκησιν τῶν νόμων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐνόχου.

Ἡ διήγησις ἣν ἐρανίσθημεν ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς ἐποχῆς ἔχει ὧδε πως :

Ἡ Ἐφὺ Μορβουὰρ ὀρφανὴ καὶ πτωχὴ ἀνετράφη ὑπὸ τοῦ θείου της σχόντος δι' αὐτὴν θέσιν φιλοστόργου πατρός.

Ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ἀφοσίωσις τῆς νέας ἀντήμοιβεν αὐτὸν ἐπὶ τῇ γενναιότητι καὶ καλοκἀγαθίᾳ ἣν ἔσχεν ὑπὲρ τοῦ θυγατρίου τοῦ ἀδελφοῦ του: Ὁ γηραιὸς Μορβουὰρ εἶχεν υἱὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλέως κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν καὶ τοῦ ὁποίου τὴν ἐπιστροφὴν ἀνέμενεν ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν. Ἐπιστολή του ληφθεῖσα ἀνήγγειλεν ὅτι ἔλαβεν ἄδειαν ἐξάμηνον ὅπως διέλθῃ τὸν καιρὸν αὐτὸν παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ του συνοδευόμενος ὑπό τινος φίλου του.

Ὁ Ἄλλαν Μορβουὰρ ἀφίκετο μετὰ τοῦ φίλου του, νέου ἀξιωματικοῦ ἀδελφοῦ ἐν ὅπλοις, ὀνόματι Δουγγλᾶς. Ἀμφότεροι στενῶς συνδεθέντες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν ἔσωσαν ἀλλήλοις τὴν ζωὴν μετὰ τῆς μεγαλητέρας ἀφοσιώσεως καὶ αὐταπαρνήσεως. Οὐδέποτε ἴσως μᾶλλον ἀντίθετοι χαρακτῆρες, εὑρέθησαν ἴσως τοσούτῳ εἰς ἐπαφήν. Ὁ Ἄλλαν Μορβουὰρ ἦτο θυμώδης, ἀπότομος, εὐερέθιστος καὶ τὸ πρῶτον κίνημα τοῦ θυμοῦ του ἦτο πάντοτε ἐπίφοβον. Ὁ Δουγγλᾶς ἀφ' ἑτέρου ἠρέμου χαρακτῆρος ἦτο ἀπαθὴς ἐν συζητήσει ὡς καὶ ἐν τῷ κινδύνῳ.

Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Ἄλλαν ὑπῆρξε

χαρμόσυνος ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ὁ γηραιὸς Μορβουὰρ ἐπανεῦρε μέρος τῆς ζωηρότητός του, ὅτε συνώδευεν αὐτοὺς εἰς τὰς κυνηγετικὰς ἐκδρομάς. Ἐπανέκαμπτον κατάκοποι ἐκ τῆς κοπώσεως, ἀλλ' ἡ Ἐφὺ προετοίμαζεν τὰ τῶν κυνηγῶν καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον τοὺς διεσκέδαζεν κατὰ μακρὰς ἑσπερινὰς ὥρας διὰ τῆς Ἅρπας της καὶ τῶν ἀσμάτων της ἢ διὰ τῆς εὐαρέστου συναναστροφῆς της.

Δυστυχῶς ὁ Δούγγλᾶς ἀφωσιώθη τῇ Ἐφὺ καὶ ἐνεπιστεύθη τιμίως τῷ φίλῳ του τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ τὴν συζευχθῇ. Ὁ Ἄλλαν μέχρι τοῦδε ἀπαθὴς πρὸς τὰς χάριτας τῆς ἐξαδέλφης του, ἤρξατο νὰ τὴν ἐξετάζῃ καὶ ἐξεπλάγη ἀναλύσας τὸ θελκτικὸν τῆς μορφῆς της καὶ ἠράσθη αὐτῆς ἀλλὰ κατὰ τὸν ἴδιον αὐτῷ τρόπον, μὴ καταγινόμενος νὰ γίνῃ ἀρεστὸς, βέβαιος ὢν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι, ὅτε ἤθελεν ἐπέλθει ἡ κατάλληλος στιγμὴ θὰ τῷ ἦτο εὔκολον νὰ τὴν ἀποκτήσῃ σύζυγόν του.

Παρετήρησεν ὅμως ὄχι λίαν ἀργὰ ὅτι ἡ Ἐφὺ δὲν διέκειτο ἀπαθῶς τῷ Δούγγλᾶς. Καί τοι δὲ οἱ δύο νέοι δὲν ἐξεμυστηρεύθησαν ἀλλήλοις τὴν ἀμοιβαίαν κλίσιν των διετήρουν εἰς τὰς σχέσεις των τὸν φυσικὸν καὶ ἁπλοῦν τρόπον ἀθῴας φιλίας.

Ἡ ἀνακάλυψις ὅμως αὕτη κατέστησε τὸν Ἄλλαν μᾶλλον σκυθρωπὸν καὶ εὐερέθιστον ἢ ποτέ. Μακρὰν τοῦ νὰ περιποιῆται δεόντως τὴν ἐξαδέλφην του καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ ἐφελκύῃ τὴν συμπάθειάν της ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τοῦ καταλλήλου τρόπου, κατέστη ἀπότομος καὶ ὑπερόπτης μετ' αὐτῆς. Ἡ δυστυχὴς νέα ὑπέστη ἀγογγύστως τὰς ἀϊκίας τοῦ ἐξαδέλφου της καὶ ηὔξανε καθ' ἑκάστην τὴν πρὸς αὐτὸν γλυκύτητα καὶ σεβασμόν.

Τρεῖς παρῆλθον μῆνες ἄνευ οὐδεμιᾶς μεταβολῆς ἕκαστος ἠσθάνετο ἀνησυχίαν τινὰ τῆς δυσκόλου θέσεως εἰς ἣν εὑρίσκετο. Ἡμέραν τινὰ ὁ Ἄλλαν ἐπανῆλθε μόνος ἐκ τοῦ κυνηγίου καὶ εὗρε μόνην ἐν τῇ αἰθούσῃ τὴν Ἐφὺ φέρουσαν στολὴν ἐκ λευκῆς μουσσελίνης ἐπιχαρίτως διασταυρουμένης ὑπὸ ταινιῶν κυανοῦ χρώματος, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δ' αὐτῆς ἔφερε κυανᾶ ἄνθη ὡς κορωνίδα τῆς ἁπλῆς καὶ θελκτικῆς ταύτης ἐνδυμασίας. Ὁ Ἄλλεν ἔστη ἔκθαμβος.

— Διὰ ποίαν ἐπίσημον ἑορτὴν ἡ κυρία Ἐφὺ ἐστολίσθη τόσον ἐπιχαρίτως τὴν ἠρώτησεν οὗτος.

— Διὰ τὴν ἑορτήν μου, ἐξάδελφέ μου, σήμερον εἶνε τὰ γενέθλιά μου. Ὁ κ. Δούγγλᾶς ἔλαβε τὴν καλοσύνην νὰ μοὶ κομίσῃ τὰ ἄνθη ταῦτα σήμερον τὴν πρωΐαν καὶ ἐστολίσθην πρὸς χάριν τοῦ θείου καὶ σοῦ... .

— Καὶ διὰ τὸν κ. Δουγγλᾶς ἀναμφιβόλως;..... Δὲν ἁρμόζει νὰ φέρῃς ἄνθη δοθέντα σοι παρὰ νέου· ἔκβαλλέ τα, τὸ ἀπαιτῶ..... καὶ ἀμέτως μάλιστα.

— Ἀλλὰ, Ἄλλεν, ἀπήντησε τρέμουσα ἡ Ἐφὺ ὁ θεῖος μοὶ ἐπέτρεψε νὰ δεχθῶ τὴν προσφορὰν τῶν ἀνθέων αὐτῶν γενομένην ἐνώπιόν του, εἴτε δὲ καὶ ἐπιδοκιμάζει τὸν στολισμόν μου.

Ἔξαλλος ἐπὶ τῇ ἀντιλογίᾳ καὶ παρασυρόμενος ὑπὸ ζηλοτυπίας ἀγρίας ὁ Ἄλλαν ἔφερεν αὐθαδῆ χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς πτωχῆς Ἐφὺ καὶ ἀφῄρεσε τὰ ἄνθη. Καταθορυβηθεῖσα ἔπεσε νὰ κρυβῇ εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ δὲν παρουσιάσθη εἰς τὴν αἴθουσαν ἢ καθ' ἣν στιγμὴν ἠδυνήθη νὰ ἀποκρύψῃ τὰ ἴχνη τῶν δακρύων ἅπερ ἔχυσε, διότι δὲν ἤθελε νὰ πληγώσῃ τὴν καρδίαν τοῦ θετοῦ πατρός της, λέγουσα αὐτῷ τὴν κατ' αὐτῆς διαπραχθεῖσαν προσβολὴν τοῦ ἐξαδέλφου της καὶ γίνῃ παραίτιος σκηνῆς δυσαρέστου μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Δουγγλᾶς.

Ὁ γέρων Μορβουὰρ ἠσθένησε βαρέως, ἡ Ἐφὺ οὐδὲ στιγμὴν ἐγκατέλειψε τὸ προσκεφάλαιον τοῦ πάσχοντος ἀφοσιωθεῖσα αὐτῷ θρησκευτικῶς .Μετὰ δίμηνον ὀδυνηρὰν ἀσθένειαν ὁ γέρων ὑπέκυψεν εἰς τὸν φυσικὸν νόμον, ἀλλὰ πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐσύστησε τῷ υἱῷ του νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ μέλλον τῆς Ἐφὺ μὲ εἰσόδημα ἀνάλογον καὶ νὰ τὴν νυμφεύσῃ τῷ Δουγγλᾶς οὗτινος τὰς προτάσεις παρεδέχθη. Ὁ Ἄλλαν ὑπεσχέθη τῷ Πατρί του νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀνεξάρτητον θέσιν τῇ ἐξαδέλφῃ του καὶ τοῦτο ἐσκέπτετο τιμίως νὰ τὸ πράξῃ ἀλλὰ δὲν ἀπήντησεν εἰς τὴν ἑτέραν θέλησιν τοῦ πατρὸς τὴν καὶ ὑποβληθεῖσαν αὐτῷ.

Μετὰ παρέλευσιν τοῦ πρώτου χρόνου τῆς θλίψεως, ἡ ἐπ' ἀδείᾳ ἀπουσία των ἦτον ἐγγὺς νὰ ἐκπνεύσῃ, ὁ δὲ Δουγγλᾶς ὑπενθύμισε τῷ φίλῳ του τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θελήσεως τοῦ πατρός του σχετικῶς πρὸς τὴν μετὰ τῆς Ἐφὺ ἕνωσίν του. Ὁ Ἄλλαν ἤκουσε τὴν αἴτησιν ταύτην μετὰ πικρίας, ὠργίσθη ἐπὶ τῇ ἀνοικειότητι γάμου προώρου καὶ ἀπεποιήθη ὁριστικῶς προφασιζόμενος τὰς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐξαδέλφης του διαθέσεις. Μάτην ὁ Δουγγλᾶς κατέβαλε τὰς ζωηροτέρας παρακλήσεις, τὰς ὀρθοτέρας καὶ μᾶλλον πειστικὰς ἐνστάσεις, ἐπὶ τῇ συγκαταθέσει τοῦ κ. Μορβουὰρ καὶ ἐκείνη τῆς Ἐφύ. Ὁ Ἄλλαν διέκοψε βαναύσως τὴν συζήτησιν ὑποδεικνύων τῷ φίλῳ του ὅτι εἰς τὸ μέλλον ἔδει νὰ θεωρῶσιν ἀλλήλους ὡς ξένους καὶ τὸν προσεκάλει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν οἰκίαν του ἀπὸ τῆς ἐπαύριον.

Διὰ πρώτην φορὰν ὁ Δουγγλᾶς ἐννόησε τὴν ἀλήθειαν, ὑποπτευθεὶς εὐκόλως ὅτι ταιαύτη ἔκτακτος διαγωγὴ δὲν ἠδύνατο ἄλλως νὰ ἐρεθισθῇ ἢ ὑπὸ ζηλοτυπίας ἀκαταλογίστου. Ἀνεξαρτήτως δὲ τῆς συμπαθείας καὶ γνωρίζων τὸ βίαιον τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ἄλλαν, ἠσθάνετο ὅτι ἡ σύζυγος τοιούτου ἀνδρὸς ἤθελε θυσιασθῇ εἰς διὰ βίου κακοδαιμονίαν. Καιρίως δὲ πληγεὶς ἐκ τῆς ἀχαριστίας τοῦ παλαιοῦ φίλου του προσῆλθεν αὐτῷ ἀπαθῶς καὶ τῷ λέγει μετ' ἠρεμίας ἰδιαζούσης ἀλλ' ἥστινος ὁ Ἄλλαν ἐγνώριζε τὴν δύναμιν,

« Ἀγαπῶ τὴν Ἐφύ· εἶναι ὁ πρῶτος μου ἔρως, οὐδεμίαν ἄλλην γυναῖκα ἐκτὸς τῆς μητρός μου ἠγάπησα περιπαθῶς, γνωρίζῃς ἀχάριστε, ποῖα ἐστὶν ἡ πρὸς σὲ φιλία μου, ἀλλ' ἐὰν ἡ Ἐφὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ σύζυγός σου εἴθελον προτιμήσει νὰ ἴδω αὐτὴν νεκράν.

Τὰ αὐτὰ σκέπτωμαι καὶ ἐγὼ περὶ σοῦ, λοχαγὲ Δουγγλᾶς, ἀπήντησεν ὁ Ἄλλαν, μοὶ τῷ λησμονήσῃς· καὶ ἐξῆλθεν ἐσπευσμένος.

Ὁ Δουγγλᾶς εἰδοποίησε τὴν Ἐφὺ περὶ τῆς ἀποφάσεως του ταύτης. Ἡ νέα παρουσιάσθη πρὸ τοῦ ἐξαδέλφου της, καὶ διεμαρτυρήθη μετὰ σταθερότητος κατὰ τῆς αὐθαιρέτου ἐξουσίας ἣν ἤθελε νὰ ἐφαρμώσῃ ἐπ' αὐτῆς. Οὐδὲν δ' ἰσχύουσα κατὰ τῆς μανιώδους ἰσχυρογνωμοσύνης του, τῷ διεσάφησεν ὅτι ἀρραβωνισθεῖσα ὑπὸ τοῦ θείου της τῷ Δουγγλᾷ, ἐθεώρει, ἑαυτὴν εἰς τὸ ἑξῆς νόμιμον σύζυγον τοῦ Δουγγλᾶς ὡς ἐὰν ὁ γάμος ἐτελεῖτο ἐνώπιον τῶν Ἀρχῶν.

Ἐκτὸς ἑαυτοῦ γενόμενος ἐπὶ τῷ εὐσταθῇ χαρακτῆρι τῆς ἐξαδέλφης του, ὁ Ἄλλαν τῇ ὑπέδειξεν ὅτι, κατ' αὐτὰς ὁ κηδεμὼν αὐτῆς, μόνος αὐτὸς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσῃ τὰ κατ' αὐτὴν καὶ ὅτι οὗτος τὴν ἤθελε διὰ σύζυγον καὶ ὅτι ὁ πατήρ του συγκατετέθη εἰς ξένον γάμον ἀγνοῶν τὰς διαθέσεις τοῦ υἱοῦ του καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ἔδει νὰ ἑτοιμασθῇ νὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς Οὐαλίαν παρά τινι θείᾳ των ἔνθα θὰ ἐτελοῦντο οἱ γάμοι των.

Ἡ Ἐφὺ ἐν ἀπελπισίᾳ, ἔγραψε δύο λέξεις τῷ Δουγγλᾷ εἰδοποιοῦσα αὐτὸν περὶ τῆς μελετωμένης κατ' αὐτῆς βίας ἐπικαλουμένη τὴν ἀρωγήν του κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην τὴν τοσούτῳ δεινὴν καὶ ὅτι ἐπερίμενε κατὰ τὸ μεσανύκτιον παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ κήπου. Ὁ Ἄλ-

λαν ὑπεξήρεσε τὴν ἐπιστολὴν ἐνέκλεισε τὴν ἐπιφορτισθεῖσαν τὴν ἐγχείρισιν τῆς ἐπιστολῆς θεραπαινίδα, ἀπουσίασε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας καὶ εὑρέθη παρὰ τῇ ὑποδεικνυομένῃ θύρᾳ κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἐφὺ ὥραν.

Ἡ δυστυχὴς νέα ἀναγκασθεῖσα νὰ πορεκτραπῇ τῶν συνηθειῶν της ἐν αἷς εἶχεν ἀνατραφῇ ἦτο διττῶς δυστυχής. Ἐγκατέλειψε προσεκτικῶς τὴν οἰκίαν ἥτις ἐπροστάτευσε τὴν νεότητά της, διέσχισε τὸν κῆπον καὶ εὑρίσκουσα ἡμιηνεωγμένην τὴν θύραν τοῦ κήπου, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας ἀνθρώπου ὃν παρετήρησεν ἐν τῷ σκότει κράξασα.

« Δουγγλᾶς σῶσον με, σῶσον τὴν σύζυγόν σου.

— Δὲν εἶσαι ἀκόμη σύζυγός του! ἀνέκραξεν ὁ ἐξάδελφός της συλλαμβάνων αὐτὴν ἐκ τοῦ βραχίονος..... Ἄ! τοιαῦτα λοιπὸν κατωρθώνει ἡ σεμνὴ Ἐφύς... ἀλλ' ἐγὼ ἐπαγρυπνῶ εἰς τὴν ὑπόληψίν της. Ἴσως εἶναι λίαν ἀργὰ ὅπως τὴν προφυλάξω ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Δουγγλᾶς ἀλλὰ θὰ ἐμποδίσω τουλάχιστον ὅπως μὴ τὴν ἰσχυροποιήσῃ· καὶ προσέθεσε μετὰ λύσσης ἐξαγαγὼν βαναύσως ἐγχειρίδιον κυνηγετικὸν, δυστυχία του ἐὰν τολμήσῃ νὰ παρουσιασθῇ ἐνταῦθα!

Πιθανότατον εἶνε, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Ἄλλαν ἦτο νὰ τρομάξῃ μόνον τὴν Ἐφὺ καὶ τὴν ἀναγκάσῃ ἐκ' τοῦ φόβου ν' ἀλλάξῃ φρόνημα, ἀλλὰ ἡ δυστυχὴς νέα κατὰ φαντασίαν ἀκούουσα ἤδη τὰ βήματα τοῦ Δουγγλᾶς ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ στίλβοντος ὅπλου καὶ ἐνῷ ἐζήτει νὰ τὸ ἁρπάξῃ ἐπλήγη κατὰ τὴν πάλην ταύτην κατεκηλίδωσε χεῖρας καὶ ἐσθῆτα ἀλλ' ἔγινε κυρία τοῦ ἐγχειριδίου ὅπερ ὁ μανιώδης νεανίσκος δὲν ἐσκέφθη νὰ τῇ διαφιλονεικήσῃ ἐπὶ πλέον. Οὐδὲν παράπονον οὐδεὶς γογγυσμὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῶν χειλέων τῆς γενναίας κόρης. Ὁ ἐξάδελφός της δὲ οὐδ' ὑποπτεύθη κἂν ἐνδεχόμενον δυστύχημα. Ἀλλ' ἀφοῦ τῇ διέταξεν ὑπεροπτικῶς νὰ ἐπανέλθῃ οἴκοι, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον ἀπαρατήτητος.

Ἐν τούτοις ὁ Δουγγλᾶς, παρατηρήσας φῶς εἰς τὴν αὔθουσαν τῆς μνηστῆς του λίαν ἀργά, ἀνησύχησεν ἕνεκεν συμβάντος τοσούτῳ μικροῦ ἀλλ' ὅπερ, ἐκ τῆς θέσεως εἰς ἣν ἦσαν τὰ πράγματα, ἠδύνατο νὰ ἔχῃ σπουδαῖον ἐνδιαφέρον. Ἐξῆλθε τοῦ δωματίου του καὶ κατέβη εἰς τὸν κῆπον εὑρὼν τὰς θύρας ἀνοικτὰς καὶ προχωρῶν ὑπὸ τὰ δένδρα διέκρινε σχῆμά τι λευκὸν κείμενον εἰς τὸ δάσος. Ἦτο ἡ Ἐφύ. Τὴν ἔλαβε εἰς τοὺς βραχίονάς του, ἀλλ' εὑρισκόμενος λίαν μακρὰν τῆς οἰκίας προϋτίμησε νὰ τὴν μεταφέρῃ πρὸς τὰ ἔσω καί ἔτρεξεν εἰς ἀνεύρεσιν ὕδατος. Ἐπιστρέψας ὅμως δὲν ἀνεῦρεν αὐτὴν, νομίσας δὲ ὅτι τῶν θεραπόντων τις τῆς οἰκίας θὰ τῇ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰσῆλθεν οἴκοι λίαν ἀνήσυχος ἐπὶ τοῖς γενομένοις, ἀλλὰ λίαν μακρὰν τοῦ νὰ ὑποθέσῃ τὴν σκληρὰν ἀλήθειαν. Ἀνέμενεν ἐναγωνίως τὴν πρωΐαν ἵνα διασαφήσῃ τὰ αἴτια τοῦ μυστικοῦ αὐτοῦ. Περὶ τὴν αὐγὴν, ἰσχυρὸν κτύπημα ἐπὶ τῆς θύρας του τὸν ἔκαμε νὰ ἐλπίσῃ εἴδησίν τινα, ἤνοιξε....καὶ, εἶδε τὸν Ἄλλαν.

Ποῦ εἶνε ἡ Ἐφὺ... γνωρίζεις; τὸν ἠρώτησεν ἀποτόμως.

Ἡ Ἐφὺ, ἡ Ἐφὺ ἀποῦσα! Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, μήπως λανθάνεσαι;

— Δὲν εἰσῆλθεν· ἡ θεραπαινὶς μὲ εἰδοποίησε τὴν στιγμὴν ταύτην.....

Κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην στιγμὴν, ἡ ἔχθρα των ἐσβέσθη ὑπὸ τὸ αἴσθημα τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ τρόμου, ἀμφότεροι κατεχόμενοι διηγήθησαν τὰ κατὰ τὴν νύκτα συμβάντα, ἀλλ' ἤδη ἡ ἡμέρα ὑπέφωσκε καὶ ὁ Ἄλλαν συλλαμβάνων τὰς χεῖρας τοῦ Δούγγλᾶς ἔκραξε.

Πόθεν τὰ αἵματα ταῦτα;

— Τὸ αἷμα! ἀπήντησεν ὁ νέος, τὸ αἷμα τοῦτο; .... τὸ αἷμα τοῦτο δὲν εἶνε ἰδικόν μου.

— Δὲν εἶναι ἰδικόν σου, Δουγγλᾶς! τότε . . . ἡ Ἐφύ . . . . Θεέ μου . . . . Ἡ Ἐφὺ ἐδολοφονήθη τότε.

Ἅπαντες ἐν τῷ οἴκῳ ἐτέθησαν εἰς κίνησιν, ἀλλ' αἱ ἀναζητήσεις ὑπῆρξαν μάταιαι, ἡ πτωχὴ νέα δὲν ἀνευρέθη. Ἡ ἰδέα αὐτοκτονίας δὲν τοῖς ἐπῆλθε γνωρίζοντες τὰς θρησκευτικὰς ἀρετὰς τῆς νέας. Ὁ Ἄλλαν συνέλαβεν ὑπονοίας κατὰ τοῦ Δουγγλᾶς ὅτι τὸν ἠπάτα περὶ τῶν γεγονότων τῆς νυκτός. Ἀνεπόλησε τοὺς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διαρρήξεώς των λόγους του· « Ἂν ἡ Ἐφὺ ἐγένετο σύζυγός σου εἴθελον μᾶλλον ἐπιθυμήσει νὰ τὴν εἴδω νεκράν ». Καὶ ἐπείσθη ὅτι ἐν στιγμῇ παραφορᾶς προϋτίμησε νὰ τὴν φονεύσῃ ἢ νὰ τὴν ἀφήσῃ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ ἐξουσίαν του.

Μετέδωσε τὴν ἰδέαν του εἰς τοὺς δικαστὰς οἵτινες ἔκαμαν ἀνακρίσεις σοβαρὰς τοῦ Δουγγλᾶς, ἀλλ' ἐπανεῦρον τὸ κυνηγετικὸν ἐγχειρίδιον τοῦ Ἄλλαν, ἡ δὲ θεραπαινὶς κατέθεσεν ὅτι τῇ ὑπεξήρεσαν τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἔκλεισαν ἐν τῷ δωματίῳ. Τότε ὁ Δουγγλᾶς ἀνέστη κατήγορος κατὰ τοῦ Ἄλλαν. Ἐνεθυμήθη καὶ κατέθεσεν ὅτι τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἀνεσήκωσε τὴν Ἐφὺ, ἡ νέα αὕτη ἔσφιγγε διὰ τῶν χειρῶν της τὸ στῆθος της, ἀλλ' ὅτι ἡ ἀδυναμία εἰς ἣν εὑρίσκετο δὲν τῇ ἐπέτρεπεν ν' ἀρθρώσῃ λέξιν καὶ ὅτι λίαν πιθανῶς μεταφέρων αὐτὴν εἰς τὸ δάσος ἐκηλίδωσε τὰς χεῖρας του.

Οἱ δικασταὶ συνελθόντες δὲν ἠδυνήθησαν νὰ βασισθῶσιν ἐπὶ πιθανοτήτων μόνον, ἀποφασίσωσι καίτοι τὰ πάντα ἦσαν κατὰ τοῦ Ἄλλαν, ἀλλ' ἡ ἀπουσία τοῦ σώματος τῆς Ἐφὺ, παρέλυε πάντας τοὺς ὑπολογισμούς, αἱ ἀποδείξεις ἔλλειπον, καὶ ὁ δημόσιος κατήγορος προέτεινε τὴν προσωρινὴν προφυλάκισιν τῶν δύω κατηγορουμένων μέχρις ἐκτενεστέρων πληροφοριῶν.

Ἀμφότεροι ἐφαίνοντο βαθέως συγκεκινημένοι ἰδίως ὁ Ἄλλαν, ἀναπολῶν τὰς βαναύσους βιαιότητας κατὰ τῆς νέας ἐξαδέλφης του καὶ δὲν ἀπέκρυπτεν ἑαυτῷ ὅτι εἰ καὶ ἦτο ἀθῶος τοῦ φόνου τούτου, ἦτον ὅμως βεβαίως ὁ παραίτιος τοῦ γεγονότος.

Καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἔνορκοι εἰσήρχοντο ὅπως συσκεφθῶσι, κίνησίς τις ἐγένετο ἐν τῷ πλήθει ὅπερ ἠνέωξε δίοδον καὶ ἄφισε νὰ διέλθῃ γέρων ἱερεὺς, ὅστις προσῆλθε παρὰ τῷ Προέδρῳ καὶ ὡμίλησε χαμηλοφώνως αὐτῷ ἐπί τινα λεπτά. Ὁ δικαστὴς ἀπήντησε διὰ σημείου καταφατικοῦ. Ὁ ἱερεὺς ἀπεσύρθη, τὸ δὲ δικαστήριον ἔμεινεν ἐν σιωπῇ ἄχρις νεωτέρας κινήσεως ἐν τῷ πλήθει ὅπερ ἠνέωξε καὶ πάλιν τὴν δίοδον εἰς τὸν ἱερέα προηγούμενον τὴν φορὰν ταύτην τεσσάρων ἀνθρώπων φερόντων ἐπ' ὤμων φορεῖον κεκαλυμμένον ὑπὸ μέλανος πέπλου.

Ὁ πέπλος ἀνεσύρθη καὶ εἶδον μετὰ βαθείας συγκινήσεως καὶ θλίψεως τὸ πτῶμα τῆς ἀτυχοῦς Ἐφὺ ἔτι φερούσης τὴν καθημαγμένην αἰσθῆτα. Τὰς χεῖρας ἔχουσα ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους. Ἐφαίνετο κοιμωμένη ἀλλὰ τὰ αἱματηρὰ ἴχνη ἐδήλουν τὸν τραγικὸν θάνατόν της.

Ὁ ἱερεὺς ἤρξατο τῆς διηγήσεως ὡς ἕπεται.

Ἡ δεσποινὶς Ἐφὺ Μορβουὰρ προσῆλθεν ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς νὰ μοὶ ζητήσῃ ἄσυλον. Τὸ ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ στήθους ἐκρέον αἷμα της μοὶ ἔδωσεν ὑπονοίας διαπραχθέντος ἐγκλήματος. Χάριν τῶν χειρουργικῶν μου γνώσεων βοηθούμενος ὑπὸ τῆς ὑπηρέτου μου, ἔσπευσα εἰς βοήθειάν της. Συνελθοῦσα κατόπιν μακρᾶς ἀναισθησίας ἠτήσατο νὰ μοὶ ἐμπιστευθῇ τὰς τελευταίας θελήσεις της, ἃς τινας μὲ ἐβίασε νὰ γράψω ὅπως δυνηθῇ νὰ τὰς ὑπογράψω ἐνόσῳ τῇ ἀπέμενον ἔτι

αἱ ἐπὶ τούτῳ δυνάμεις.

« Μέλλω νὰ ἀποθάνω, εἶπεν, καὶ ἀφίνω « ὄπισθέν μου τὸν υἱὸν τοῦ εὐεργέτου μου « καὶ τὸν μνηστῆρα μου, εἰς τρομερὰν « ἀνησυχίαν περὶ τῆς τύχης μου. Τὰ αἴ- « τια, ἅτινα ἐπέφερον τὸν θανατόν μου « καὶ ἕνεκεν τῶν ὁποίων οὐδεὶς πρέπει « νὰ κατηγορηθῇ ἢ ἐγὼ αὐτὴ, εἶνε μυ- « στήριον ὅπερ θὰ ταφῇ μετ' ἐμοῦ. Ἔσθε « ὁ Ἄλλαν ὁ ἐξάδελφός μου, εἴθε ὁ « Δουγγλᾶς ὁ μνηστήρ μου, νὰ ὑποδε- « χθῶσι τὰς τελευταίας μου, εὐχάς, νὰ « εἰσακούσωσι τὴν τελευταῖαν παράκλησίν « μου καὶ ἐπὶ τοῦ φορείου μου νὰ ἑνώ- « σωσι τὰς χεῖρας των τὰς ἐπὶ τοσούτου « χρόνου φίλας. »

Ἡ εὐγενὴς αὕτη σκέψις, ἡ τοσούτῳ εὐσεβὴς, προσέθηκεν ὁ ἀγαθὸς ὁ Ἱερεὺς ἀπεμάκρυνεν ἀπ' ἐμοῦ τὴν ὑπόνοιαν ἣν εἶχον συλλάβει περὶ αὐτοκτονίας, ἐπὶ τῇ ἀμφιβολίᾳ δὲ ταύτῃ ἀπέφυγα πᾶσαν ἐρώτησιν. Ἡ Ὀνήσκουσα ἐμάντευσε τὴν ἰδέαν μου, ἐπειδὴ οἱ ὀφθαλμοί της προσηλώθησαν ἐπί τινας στιγμὰς μετ' ἐκφράσεως θλίψεως ἐπ' ἐμοῦ καὶ σταυρώσασα κατόπιν ἐπὶ τοῦ στήθους τὰς χεῖρας της, ὡς ἤδη τὰς βλέπετε, ἔκλεισε διὰ παντὸς τοὺς ὀφθαλμούς.

Εἰσερχομένη εἰς τὸ οἰκημά μου ἀπέρριψε πᾶσαν ἄλλην βοήθειαν ἐκτὸς τῆς ἰδικῆς μου· καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ μὴ εἰδοποιήσω τοὺς γονεῖς της εἰ μετὰ τὸν θάνατόν της.

Ὁ Ἄλλαν καὶ ὁ Δουγγλᾶς ἔκλιναν τὸ γόνυ πρὸ τοῦ πτώματος τῆς Ἐφὺ καὶ ἔκλαυσαν πικρῶς, ἀλλ' ὁ νέος κύριος τῆς κτημετείας ἠνόησε τὸν ἡρωϊσμὸν τῆς ἐναρέτου νέας ἥτις οὕτω ἠθέλησε νὰ ἀνακουφίσῃ τὴν τύψιν τοῦ συνειδότος εἰς τὸν υἱὸν τοῦ εὐεργέτου αὐτῆς.

Ὁ Ἄλλαν ἔτεινεν σπασμοδικῶς τὴν χεῖρα τῷ Δουγγλᾷ, ὅστις ἔλαβεν αὐτὴν κλίνων εὐσεβῶς τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν δύστηνον μνηστήν του.

Οἱ δύω φίλοι ἐφιλιώθησαν ἀλλ' ἀμφότεροι κατατηκόμενοι ὑπὸ τῆς θλίψεως εὗρον τὸν θάνατον ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης ἔνθα τὸν ἀνεζήτουν.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ). Ε. Α.

ΑΠΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Περὶ τὴν δεκάτην ὥραν τῆς πρωΐας τὸ ὄχημα τῆς Δευκῆς Δέλα Μελιεραὶ ἐστάθη ἐνώπιον τῆς κιγκλίδος τοῦ κομψοῦ ἐξοχικοῦ οἴκου τῆς κυρίας Δε Λυκοὺρ ἀπέχοντος τοῦ Σαὶν Μὼρ δύο μόνον τουφεκίου βολάς· ὑπηρέτης τις ἐν στολῇ ἐφάνη ἀμέσως, ἡ δὲ Λευκὴ ὑψώσασα ζωηρῶς τὸ παραπέτασμα ἔδειξε τὸ ὡραῖον της πρόσωπον ἐρ' οὗ ἀνησυχία τις ἦτο ἐντετυπωμένη·

— Ἐγὼ εἶσαι Ἰάκωβε, ἐδῶ εἶνε ἡ θεία μου;

— Θεέ μου, κυρία ἀπήντησεν ὁ Ἰάκωβος· ἡ Ἀγγελλικὴ ὑπανδρεύεται καὶ μάλις εἶνε μισὴ ὥρα, ὅτου ἀνεχώρησαν διὰ τὸ Δημαρχεῖον.

— Πῶ; σήμερον.... ὦ εἶνε πολὺ ἀργά! ... ἀλλὰ δὲν βλάπτει ... γρήγορα, εἶπεν, εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Καὶ οἱ ἵπποι ἀνεχώρησαν ὦ, ἀστραπή. Ἀλλὰ παρῆλθεν ἡ τέταρτον τῆς ὥρας ἕως οὗ φθάσωσιν εἰς τὸ χωρίον καὶ εἰς τὸν κίτρινον οἶκον, ὅστις ἐγρηγόρει καὶ ὡς Δημαρχεῖον καὶ ὡς σχολεῖον.

Ἡ λευκὴ ἐξῆλθε τοῦ ὀχήματος, ὅλοι ὅμως ἦταν ἤδη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ νέα γυνὴ ἀνεστέναξε διατάξασα δὲ τοὺς ἀνθρώπους της νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ μέγαρον, ὥδευσε πεζῇ μέχρι τοῦ ταπεινοῦ ναοῦ ἐν ᾧ ἐτελεῖτο ὁ γάμος τῆς ἐξαδέλφης καὶ μόνης φίλης της Ἀγγελικῆς δὲ Λυκούρ.

Ὁ ἐκλεκτὸς κόσμος ὅστις ἐπλήρου τὸν μικρὸν Ναόν, ἦτο ὅλως ἐκπεπληγμένος, διότι ἀντὶ τῶν δι' ἐπικρόκου κεκοσμημένων προσκηνταρίων καὶ τῶν πλουσίων ταπήτων τῆς Παναγίας τῆς Λορέττης, εὗρε δρῦνα καθίσματα στίλβοντα ἐκ τῆς τριβῆς πολλαχοῦ, προσκυνταρία ἐκ σιδηροξύλου καὶ πλάκας παλαιὰς καὶ ρυπαράς. Μετὰ πολλοῦ κόπου ἡ Λευκὴ ἐπλησίασεν εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὅπου οἱ σύζυγοι ἔκλινον τὸ γόνυ. Ἐν τούτοις εἰσέδυσε μέχρι τοῦ καθίσματος κυρίας τινὸς, ἥτις διηνεκῶς ἔρριπτε περὶ ἑαυτὴν ὑπερήφανον βλέμμα· ἦτο δ' αὕτη ἡ κυρία Δε Λυκοὺρ μητρυιὰ τῆς Ἀγγελικῆς. Πολὺ τὴν θέκν τῆς Λευκῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ κίνημα ἐκπλήξεως, δυσαρεσκείας σχεδὸν καὶ κύψασα εἶπε πρὸς τὴν νέαν γυναῖκα κλίνουσαν ἤδη τὸ γόνυ πρὸς προσκύνησιν.

— Πῶς! σὺ ἐδῶ ἀνεψιά μου;

— Ναὶ θεία μου, ἔρχομαι ἐξ Ἰταλίας, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασα, βλέπω, νὰ ἐμποδίσω τὴν δυστυχίαν τῆ. ἐξαδέλφης μου.

— Τὴν δυστυχίαν της! εἶπε χλευαστικῶς ἡ κυρία δε Λυκούρ. Εἶσαι παράξενη. Ἀλλ' ἡ Ἀγγελικὴ εἶνε εὐτυχεστάτη, διότι ἂν καὶ σκληρῶς ἀπὸ τὴν φύσιν ἀδικηθεῖσα ἐπέτυχε σύζυγον!

— Ἐγὼ φρονῶ ὅτι τὰ πλούτη της ἔκαμαν αὐτὸ τὸ θαῦμα.

— Θεέ μου καὶ πόσοι δὲν νυμφεύονται γυναῖκας καὶ ὑγιεῖς μάλιστα, μόνον καὶ μόνον διὰ τὰ πλούτη των. Ἀληθινά; εἶνε ἀξία λύπης, διότι ἀποκτᾷ λαμπρὸν ὄνομα καὶ τὸν ὡραιότερον νέον τῶν Παρισίων;

— Μήπως ἐκείνη θὰ τὸν βλέπῃ; εἶπε μετὰ λύπης ἡ Λευκή.

— Θὰ ἀκούσῃ νὰ λέγουν ὅμως, καὶ μάλιστα εἶνε εὐτυχὴς διότι θὰ ἀγνοῇ πάντοτε τὰς ἀλλοιώσεις ὅσας ὁ χρόνος ἐπιφέρει. Εἰς πόσας γυναῖκας δὲν θὰ ἦτο ὠφέλιμος ἡ τύρλωσις;

Ἡ σκληρὰ αὕτη ἀστειότης τῆς κ. Δε Λυκοὺρ ἐπλήγωσε τὴν Λευκὴν, ἥτις ἐστράφη ἵνα κρύψῃ τὰ δάκρυά της καὶ προσήλωσε τὸ βλέμμα της ἐπὶ τῆς ἐξαδέλφης της ὡραίας καὶ πλουσίας, ἀλλ' ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τυφλῆς.

Εἶνε λίαν θλιβερὰ ἡ ἱστορία τῆς Ἀγγελικῆς. Δὲν εἶχε φθάσει τὸ δεύτερον τῆς ἡλικίας ἔτος ὅτε ἀπέθανεν ἡ μήτηρ της. Ὁ δὲ πατὴρ μετὰ ἑνὸς ἔτους χρείαν ἐνυμφεύθη γυναῖκα ὑψηλόρρονα, πλήρη φιλαυτίας καὶ σκληρότητος· ὡς νὰ μὴ ἤρκει δὲ τοῦτο εἰς τὴν ἀτυχῆ νέαν, μετὰ δύο ἢ τρία ἔτη πέπλος σκοτεινὸς συνεπλήρωσε τὴν δυστυχίαν ἐξαπλωθεὶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της.

Ἐνῷ δὲ διὰ τοῦτο πρὸς πάντας τοὺς φίλους της βαθὺν ἐνέπνεεν οἶκτον, ἡ μητρυιά της ἠσθάνετο ἀκαταμάχητον ποὸς αὐτὴν ἀντιπάθειαν. Ἡ κ. Δε Λυκοὺρ ἀπέκτησεν υἱὸν καὶ θυγατέρα, τὸ δὲ πρὸς τὴν Ἀγγελικὴν μῖσός της ηὔξανεν ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν πρὸς τὰ τέκνα της λατρείαν. Θλιβερῶς ἄρα διῆλθε τὰ πρῶτα ἔτη της ἡ νέα κόρη. Τῶν πολλῶν δὲ θλίψεών της μόνην εὕρισκεν ἀνακούφισιν τὴν στοργὴν τῆς ἐξαδέλφης της Λευκῆς, ἥτις ἔχουσα κληρονόμα τὸν κ. δε Λυκοὺρ ἀνετράφη πλησίον της. Καὶ ὁ τοῦ πατρός της δὲ θάνατος ἐπελθὼν κατὰ τὸ δωδέκατον τῆς ἡλικίας της ἔτος, ἤθελεν καταστήσει τὴν ζωὴν αὐτῆς ἀληθῶς μαρτύριον, ἂν ἡ ὄντως ἀγγελικὴ γλυκύτης τοῦ χαρακτῆρός της δὲν ἐθριάμβευεν ἐν μέρει κατὰ τῆς σκληρότητος τῶν περιστοιχούντων αὐτὴν ἀνιλεῶν ὄντων. Ἀντὶ τοῦ μεριμνᾷν περὶ αὐτῆς τὴν ἐγκατέλιπον εἰς ξένας φροντίδας· οὐδέποτε ἀπέτεινον αὐτῇ φιλικὴν λέξιν, καὶ τῇ ἐπέτρεπον ν' ἀκολουθῇ ὅλας τὰς κλίσεις της. Ὅτε μεμονωμένη παρεδίδετο εἰς τὰς ὀνειροπολήσεις της οὐδεὶς ἀνεζήτει αὐτήν. Ἠγάπα ἐμπαθῶς τὴν μουσικὴν, μόλις δ' ἔστιν ὅτε συγκατένευε νὰ μουσουργῇ δι' αὐτὴν καὶ μόνην ἡ ἑτεροθαλὴς ἀδελφή της Ματθίλδη.

Ἐνῷ ὅλως τὸ ἐναντίον συνέβαινε μὲ τὴν Λευκὴν, ἣν ἠγάπα ὡς ἀδελφὴν, καὶ ἥτις πάλιν ἐθεώρει ὡς μεγαλητέραν της ἡδονὴν τὰς ὥρας ἃς διήρχετο πρὰ τῇ ἐξαδέλφῃ καὶ φίλῃ της. Καὶ δὲν ἀνθίστατο μὲν εἰ; τοῦτο, ἡ κ. Δε Λυκοὺρ· ἀλλ' ἡ Ἀγγελικὴ δὲν ἐπερίμενε τίποτε πλειότερον ἀπὸ τὰς περὶ αὐτὴν ψυχρὰς καὶ πλήρεις φιλαυτίας καρδίας, αἵτινες τὴν ἐθεώρουν ὀχληρὸν βάρος! Ὅλους λοιπὸν τοὺς θησαυροὺς τῆς στοργῆς τοὺς τὴν ψυχήν αὐτῆς πληροῦντας τοὺς, ἀφιέρωσεν ὑπὲρ τῆς ἐξαδέλφης της. Τὴν ἐμάντευε καὶ μακρὰν οὖσαν. Τῶν δὲ βημάτων της ὁ κρότος οὕτως ἦν οἰκεῖος αὐτῇ, ὥστε ὅταν ἡ Λευκὴ πρὸς ἔκπληξιν τῇ ἐπλησίαζεν ἡσύχως καὶ οὕτως εἰπεῖν ἄνευ ἀναπνοῆς, εἰς τὰ χείλη τῆς Ἀγγελικῆς ἐπήνθει χαριτωμένον μειδίαμα καὶ ἔλεγε.

— Ὅτι καὶ ἂν κάμῃς Λευκή μου, ἐγὼ αἰσθάνομαι ὅτι εἶσαι ἐδῶ.

Πρὸς δυστυχίαν ὅμως τῆς Ἀγγελικῆς ἡ φίλη της ἀπωλέσθη δι' αὐτήν. Ἡ λευκὴ ὑπανδρεύθη, καὶ ἐπειδὴ ὁ σύζυγός της ὡς διπλωματικὸς εἶχε σταλῇ εἰς Ρώμην δι' ὑποθέσεις τοῦ Κράτους, τὴν συμπαρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ. Ἐπὶ δύο δὲ ὅλα ἔτη ἡ Ἀγγελικὴ διήγαγε μόνη, παντὸς ἐστερημένη φίλτρου, δυστυχὴς, ἀ

πομεμονωμένη ἐν τῷ μέσῳ τῆς κοινωνίας πεὸ; ἦν οἶκτον μόνον ἐνέπνεεν ἀνωφελῆ καὶ ἐν τῷ μέσῳ συγγενῶν παρ' ὧν δὲν ἠγαπᾶτο μήτε τοὺς ἠγάπα.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν νέος τις εἰσήχθη παρὰ τῇ κ. Δε Λυκούρ. Ἦν δ' οὗτος ὁ Μάξιμος Δὲ Βαλλεραὶ ἔχων πρόσωπον ὡραιότατον, πνεῦμα, ἐκλεκτὴν συμπεριφορὰν καὶ ἐπὶ πᾶσιν εὐγενῆ καρδίαν. Ὁ πατὴρ ἐπιθυμῶν τὴν δόξαν τοῦ υἱοῦ του, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔμελλε μὲν ν' ἀφήσῃ τίτλους ἀλλὰ περιουσίαν μετριωτάτην, ἐπεζήτει τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπίτευξιν γάμου ἐπικερδοῦς, ἀδιαφορῶν περὶ τῆς νύμφης, ἂν ἦτο νέα ἢ μὴ, ὡραία ἢ δύσμορφος εὐθεῖα τὴν στάσιν ἢ κυρτὴ, ἤρκει νὰ ἦτο πλουσία· ἐγνώριζε δὲ ὅτι ἡ κυρία Δε Λυκοὺρ ἐπεθύμει ν' ἀπαλλαγῇ τῆς Ἀγγελικῆς ἥτις ἕνεκα τῆς μητρικῆς της κληρονομίας ἦτο ἐκ τῶν πλουσιωτέρων καὶ μᾶλλον πολυφέρνων τῆς πρωτευούσης νυμφῶν. Διὰ τὸν κόμητα ἄρα Δε-Βαλλεραὶ ἦτο ἀξιόλογος κερδοσκοπία· ἀλλ' ἐφοβεῖτο μὴ ὁ υἱὸς αὐτοῦ δὲν συγκατανεύσῃ.

Μετὰ δύο ὅμως ἢ τρεῖς παρὰ τῇ κυρίᾳ Δε-Λυκοὺρ ἐπισκέψεις παρετήρησεν ὅτι ἡ ὡραία Ἀγγελικὴ ἐπεσπάσατο τὴν τοῦ υἱοῦ του συμπάθειαν. Ὅθεν πλαγίως πως βολιδοσκοπήσας τὴν καρδίαν αὐτοῦ περὶ τῶν σκοπῶν, παρετήρησε μετ' ἐκπλήξεως ὅτι ὁ Μάξιμος οὐδόλως πρὸς τὴν πραγμάτωσιν αὐτῶν ἠναντιοῦτο· ὥστε μετὰ συντόμους διαπραγματεύσεις ἡ ὑπόθεσις ἐπερατώθη, καὶ ὅταν ἡ Λευκὴ λαβοῦσα τὴν ἀγγελίαν τοῦ παραδόξου τούτου γάμου ἐπετάχυνε τὴν ἐπιστροφήν της, ἔφθασεν ὅπως παρευρεθῇ εἰς τὴν τελετὴν ἥτις κατ' αὐτὴν ἐπέθετε τὴν κορωνίδα εἰς τὴν δυστυχίαν τῆς προσφιλοῦς· ἐξαδέλφης της, διότι ὑπέθετεν ὅτι τὸ κινοῦν τὸν Μάξιμον Δε-Βαλλεραὶ αἴσθημα ἦτο συμφέρον αἰσχρόν.

Ὢ; δὲ εἴπομεν ἦλθ εἶχε ρίψῃ τὸ βλέμμα της; ἐπὶ τῶν δύο νέων οἵτινες ἵσταντο πρὸ τοῦ βωμοῦ. Ἡ Ἀγγελικὴ ἦς τὸ κομψὸν καὶ εὐλύγιστον ἀνάστημα ἐκρύπτετο ἐξ ἡμισείας ὑπὸ τὸν μακρὸν καὶ λευκότατον πέπλον, ἐδέετο γονυκλινής. Ἐνυπῆρχε δὲ εἰς τὴν στάσιν της καὶ εἰς τὴν θαυμασίαν τῶν ὤμων της τομὴν εἶδος σεμνότητος καὶ ἀγνοίας ἀγγελικὴν ἐμφαῖνον τελειότητα· τὰς χεῖρας δὲ ἔχουσα ἡνωμένας καὶ τὴν νεφαλὴν κάτω νεύουσα εἶδεετο μετὰ θερμότητος ἥτις εἰς τὸν βλέποντα ἐνέπιεε στοργὴν πρὸς τὸ ἀτυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα ὅπερ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐζητεῖτο τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν.

Ὅταν ὁ ἱερεὺς ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς δύο συζύγους τὰς συνήθεις ἐρωτήσεις, ὁ Μάξιμος ἀπήντησε μετὰ φωνῆς ἐπισήμου καὶ σοβαρᾶς, ἡ δὲ Ἀγγελικὴ μὲ φωνὴν στερεὰν καὶ γλυκεῖαν. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ὁ Μάξιμος λαβὼν τὸν βραχίονα τῆς νεαρᾶς συζύγου του, διῆλθε τὴν ἐκκλησίαν. Τὸ σχῆμα του ἦτο ἀξιοπρεπὲς, οἱ δὲ ὡραῖοι κανονικοὶ χαρακτῆρες του δὲν ἐξέφραζον οὔτε χαρὰν οὔτε ἀδιαφορίαν, ἀλλ' ἐφαίνετο συγκεκινημένος καὶ οἱονεὶ σκεπτικός· ἡ δὲ Λευκὴ ἥτις τὸν ἐθεώρει μετὰ προσοχῆς τύχαριστήθη. Ἡ Ἀγγελικὴ ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συζύγου της μὲ ἀφέλειαν πλήρη χάριτος· τὸ ἄζιον θυμασμοῦ πρόσωπόν της ἦτο νοῆμον καὶ ἐκφραστικόν· οἱ ὀφθαλμοί της ἀπήστραπτον ὑπὸ καλλονῆς, καὶ μόνον τοῦ βλέμματός της τὸ ἀπλανὲς ἤλεγχε τὴν δυστυχίαν της. Ἐμειδία· ἀλλ' εἰς τὸ μειδίαμά της τοιαύτη ἐνυπῆρχε μελαγχολία ὥστε προὐκάλει δάκρυα.

Ἀφικόμενοι παρὰ τῇ κυρίᾳ Δε-Λυκοὺρ πάντες συνήχθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ περικύκλωσαν τὴν νεόνυμφον, ὁ δὲ Μάξιμος, ὅστις ἵστατο πλησίον τῆς συζύγου του τῇ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.—Σὺ θὰ ὑποδέχεσαι, Ἀγγελικὴ· ἐγὼ δὲ μένω πλησίον σου· δὲν σὲ ἀφίνω, καὶ ἂν μὲ χρειασθῇς; τεῖνε μόνον τὴν χεῖρα, σήμερον καὶ πάντοτε θὰ μ' εὕρῃς μόνον περὶ σοῦ φροντίζοντα ὡς φίλον ὡς ἀφωσιωμένον ἀδελφόν. Ἡ ἀγγελικὴ δὲν ἀπήντησε μὲ εἰς τοῦτα, ἀλλ' ἐσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ συζύγου της, καὶ τοὺς χαρακτῆρας της ὅλους καθωράϊσε μειδίαμα εὐτυχίας. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ πολλοὶ φίλοι προσῆλθον τότε ὅπως συγχαρῶσι καὶ σὶ λόγοι των ἦσαν γλυκεῖς, αἱ δὲ εὐχαί των εἶχον ἔκφρασιν εἰλικρινείας ἀπροσποιήτου. Ἡ Ἀγγελικὴ ἦτον εὐτυχής. Ἐκλινε χαριέντως τὴν κεφαλὴν, καὶ, μὲ τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη, ἤκουε τοὺς λόγους τοὺς πρὸς αὐτὴν ἀποτεινομένους, ἀναγνωρίζουσα ἐκ τῆς φωνῆς ἕκαστον. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἀπήντα εἰς τὰς φιλόφρονας προσρήσεις ἑνὸς τῶν θείων της, ἡ Λευκὴ πλησιάσασα, χωρὶς λέξιν νὰ προφέρῃ, ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς ἐξαδέλφης της, αὕτη δὲ ἀμέσως ἀνεσκίρτησεν ἀφῆκε φωνὴν χαρᾶς· ἐπὶ τοῦ προσώπου της διεχύθη ζωηρὰ συγκίνησις καὶ ἀνοίξασα τοὺς βραχίονάς της ἔπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῆς Λευκῆς. Σύ! σὺ! σύ! ἀδελφή μου· σύ! ἐδῶ Λευκή μου! . . .ἦσαν αἱ μόναι λεξεις της· ἔμειναν οὕτω ἐνηγκαλισμέναι μὲ ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων χαρᾶς. Μετὰ ταῦτα ἡ Ἀγγελικὴ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν σύζυγόν της λέγουσα.

— Μάξιμε τὴν χεῖρα σου εἰς τὴν χεῖρα τῆς Λευκῆς, εἶνε ἀδελφή μου καὶ ἰδική σου τώρα ἀδελφή. Ἄ! εἶμαι εὐτυχεστάτη σήμερον.

Ὅλοι ἦσαν συγκεκινημένοι· μόνη ἡ Δε-Λυκοὺρ ὕψωσε τοὺς ὤμους ἀκούουσα τὰς ὑπερευαισθησίας ταύτας τῆς Ἀγγελικῆς· ὅπως χλευαστικῶς τὰς ἀπεκάλει. Ἡ Ματθίλδη ἡ ἀξία θυγάτηρ της ἔρριπτε καὶ αὐτὴ βλέμμα σκωπτικὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκείνης. Δυστυχεῖς γυναῖκες μὴ ἐννοοῦσαι τί σημαίνει ψυχῆς ἡδονὴ, καὶ χλευάζουσα χαρὰν οὐρανίαν τὴν ὁποίαν δὲν ἔμελλον νὰ αἰσθανθῶσι πώποτε!

— Ἄλλα εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἡ Ἀγγελικὴ, ἔλα Λευκὴ, ἀπομάκρυνέ με ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸν· ἔχω τόσα νὰ σ' ἐρωτήσω.!

— Βέβαια θά μοὶ τὴν ἀφήσετε μίαν στιγμὴν, ἠρώτησε τὸν Μάξιμον ἡ Λευκή.

— Σᾶ; τὴν ἐμπιστεύομαι κυρία ἀπήντησεν ἐκεῖνος μὲ γλυκὺ μειδίαμα.

Αἱ δύο φίλαι ἀπεμακρύνθησαν, καὶ ἡ Λευκὴ ὡδήγησε τὴν ἀξιέραστον τυρλὴν, ἣν ἔσφιγγεν εἰς τὴν ἀγκάλην της.

— Εἴμεθα μόναι; εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ ἅμα εἰσῆλθον εἰς μικρὰν τινα αἴθουσαν φέρουσαν εἰς τὸν κῆπον. Ἂς καθήσωμεν, κάθησε πλησίον μου, πολὺ πλησίον· διὰ νὰ ἠξεύρω ὅτι εἶσ' ἐδῶ καὶ δὲν θὰ μ' ὀφήσῃς πλέον !...

— Πτωχὴ Ἀγγελική !

— Δὲν εἶχα ἀπολέσει τὸ ἅπιστον τοῦ ἑαυτοῦ μου; Φεύγουσα δὲν συμπαρέλαβες ὅλην μου τὴν χαράν; ὅλην τὴν εὐτυχίαν μου; οἱ λογισμοί μου, αἱ ἐπιθυμίαι μου, καὶ ἀόριστός τις μελαγχολία κατέπνιγον τὴν καρδίαν μου καὶ ἐσιώπων· ἐπειδὴ δὲν σὲ εἶχα νὰ ρὲ ἀκούσῃς, νὰ μὲ παρηγορήσῃς νὰ θρηνήσῃς μετ' ἐμοῦ, ἢ νὰ κατωρθώσῃς νὰ συμμερισθῶ τὴν εἰλικρινῆ εὐθυμίαν σου. . . ἦμην μόνη κ' ἔκλαια! Ἀλλ' ἰδοὺ ἦλθες καὶ τώρα λησμονῶ ὅλας τὰς Ὀλίψεις μου!

— Ἀλλὰ σήμερον ἦτο εὐτυχή.!

— Εὐτυχή!.... Ναί, τώρα εἶμαι διότι σ' ἔχω ἐδῶ καὶ δύναμαι νὰ σ' ἐρωτήσω· θὰ μὲ ἐξηγήσῃς τί συμβαίνει ἐν ἐμοί... εἶμαι ὑπανδρευμένη.. ὑπανδρευμένη.... ἐννοεῖς πόσον παράδοξο; εἶναι δι' ἐμὲ ἡ λέξις οὕτη; Ἂν ἐγνώριζες ὁποῖον τρομερὰν ἐντύπωσιν ἐδοκίμασα ὅταν μοὶ ὡμίλησαν περὶ τοῦ γάμου αὐτοῦ; πόσον φόβον μ' ἐπροξένησε! Ναὶ ἐφοβήθην διότι ποτὲ δὲν εἶχον φαντασθῆ τοιαύτην θέσεως μεταβολήν. Ἠρώτων ἐμαυτὴν, διατὶ καὶ πῶς ὁ κύριος Δε-Βαλλεραὶ συγκατετίθετο νὰ μὲ νυμφευθῇ; Ἀντὶ ἀπαντήσεως μοὶ εἶπον ὅτι δὲν εἶχε κατάστασιν, καὶ μοὶ ἔδωκαν νὰ ἐννοήτω, ὅτι ἐπεχείρει κεδοσκοπίαν καὶ τίποτε περισσότερον· καὶ τότε σκεπτομένη εἶπον κατ' ἐμαυτὴν ὅτι τῷ ὄντι θὰ εἶχε μεγάλην φιλοδοξίαν καὶ ἀκόρεστον δίψαν πλούτου, ἀφοῦ, εὐγενὴς αὐτὸς καὶ νέος, ἔστεργε νὰ ἑνώσῃ τὴν ζωήν του μὲ τὴν ζωὴν ἀτυχοῦς τυφλῆς μὴ δυναμένης καμμίαν ἡδονὴν του νὰ συμμερισθῇ καὶ οὕτης κατὰ σενέπειαν δι' αὐτὸν ἀνωφελὲς καὶ ὀχληρὸν βάρος.

Εἶχον τὴν γενναιότητα ν' ἀναπωλῶ συχνάκις τὰς σκέψεις ταύτας, αἵτινες, ἂν καὶ δὲν εἶχον τι νὰ περιμένω εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, μοὶ προὐξέρουν ζωηρὰν λύπην !... ἀλλὰ σήμερον μετέβαλλον φρόνημα.

— Διοτί;

— Διατί: καλὰ καλὰ δὲν ἠξεύρω, ἀλλ' ἄκουσε.

Ὅταν ἦλθεν ἐδῶ πρὶν ἀκόμη γείνῃ λόγος περὶ γάμου, εἴλκυσα τὴν συμπάθειάν του. Ἀφ' ὅτου ἀνεχώρησας ἀπὸ αὐτὸν ἤκουσα τὴν πρώτην φιλικὴν λέξιν. Ἰδὼν ὅτι κανεὶς δὲν μὲ ἠγάπα, μὲ ἐλυπήθη βέβαια· μοὶ ὡμίλει πάντοτε μὲ φωνὴν συμπαθητικὴν καὶ γλυκεῖαν, διότι ἔχει γλυκυτάτην τὴν φωνήν. Ἀκολούθως μίαν ἡμέραν ἔμαθον τὸν σκοπόν του· μᾶς ἀφῆκαν τοὺς δύο μόνους.... ἐγὼ ἔτρεμον· ἐκεῖνος δὲ μὲ εἶπε.— Ὢ! ποτὲ δὲν θὰ λησμονήνω τοὺς λόγους του.—«Κυρία θέλουν νἀ μᾶς ἑνώσουν· ἐγὼ συγκατένευσα καὶ ἔρχομαι νὰ ζητήσω τὴν συγκατάθεσίν σας. Ὅ,τι μέλλω νὰ σᾶς εἴπω θὰ δικαιολογήσῃ τὸ βῆμα μου τοῦτο καὶ θὰ σᾶς ἀποδείξῃ ὅτι πιθανὸν μὲν ὁ πατήρ μου νὰ ἐπιθυμῇ τὸν γάμον αὐτὸν ὑπείκων εἰς τὸ συμφέρον, ἀλλ' αἱ ἰδικαί μου ἰδέαι ἀπέχουσι πολὺ τοῦ νὰ ἦνε τοιαῦται. Πρό τινων ἐτῶν εἶχον αἰσθανθῇ ἔρωτα ἀγνὸν πρὸς νέαν ὡραίαν ὡς ὑμεῖς, καλὴν, ἀξιέραστον, καὶ ὡς ὑμεῖς ἀφωσιωμένην· ἔμελλον δὲ νὰ τὴν νυμφευθῶ ὅτε ὁ θάνατος μᾶς ἐχώρησε· ὤμωσα

τότε ὅτι ποτὲ πλέον δὲν θὰ νυμφευθῶ διότι ἠσθάνθην τὸν ἔρωτά μου ἀπονεκρωθέντα ἐν τῇ καρδίᾳ μου· ἐννούμενος δὲ μὲ ὑμᾶς δὲν πιστεύω νὰ φανῶ ἐπίορκος· ἔχετε τὰ θέλγητρα καὶ τὴν καλὴν ψυχήν της, ἡ δὲ τύχη ἐφάνη σκληρὰ πρὸς ὑμᾶς· μοὶ φαίνεται δὲ ὅτι νυμφευόμενός σας ἐκπληρῶ καθῆκον ἱερὸν, καὶ ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὅσον ἀναμφιβόλως ἐκείνη εὑρίσκεται, μὲ ἐπιδοκιμάζει καὶ μὲ εὐλογεῖ· ἡ σκιά της δὲν θα εἶνε ζηλότυπος διὰ τὸ αἴσθημα ὅπερ μοὶ ἐμπνέυσε· ὄχι· διότι ἠσθάνθην δι' ὑμᾶς ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ ἀναδέχομαι ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις ὅσας οὕτη ἐπιβάλει. Ἐσκέφθην ὅτι ἡ τόσον λυπηρὰ μέχρι τοῦδε καὶ ἄχαρις ζωή μου, θὰ ἔχῃ εἰς τὸ ἑξῆς σκοπόν τινα, θὰ εἶσθε φίλη μου, ἀδελφή μου· ἡ κατάστασίς σας θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ σᾶς ἐπιδαψιλεύω πᾶν ὅτι δύναται νὰ προὔχῃ τὴν λύπην σας· θὰ εἶμαι πλησίον σας προσεκτικὸς καὶ ἀφωσιωμένος ὡς πατὴρ ἀγρυπνῶν ἐπὶ τοῦ τέκνου του· ἐγὼ θὰ βλέπω δι' ὑμᾶς καὶ σεῖς θὰ συμμεριζεσθε τὰ αἰσθήματά μου, καὶ οὕτως ἡ ζωὴ θὰ εἶνε πάντοτε ὡραία δι' ἡμᾶς ἡνωμένους· ἐν συντόμῳ θ' ἀπολαμβάνω εὐτυχίαν τὴν ὁποίαν πλέον δὲν ἤλπιζα, ἐπειδὴ ἐγὼ θὰ εἶμαι τὸ ὑποστήριγμά σας καὶ καθὼς βλέπετε, ἐγὼ πρέπει μᾶλλον νὰ σᾶς εὐγνωμονῶ.» Αὐτὰ μὲ εἶπε Λευκή.

— Τοὺς λόγους αὐτοὺς ὑπηγόρευσε καρδία εὐγενὴς, Ἀγγελική μου.

— Ψεύματα; εἶπε μὲ χαρὰν ἡ ἀτυχὴς κόρη· αὐτὸ κι' ἐγὼ ἐσυλλογίσθην καὶ ἔκτοτε ἀντὶ νὰ αἰσθάνωμαι φόβον ὡς πρὶν, ἐδέχθην τὴν ἀφοσίωσίν του... ἀφοῦ αὕτη τὸν καθίστα τόσον εὐτυχῆ.

— Εἶχον ἀνάγκην νὰ σὲ ἀκούσω ἀδελφή μου ἐπανέλαβεν ἡ Λευκὴ, διότι κι' ἐγὼ ἐφοβούμην διὰ τὸ μέλλον σου, τώρα ὅμως ἡσύχασα καθὼς σύ· ὁ κύριος Δε-Βαλλεραὶ εἶνε νέος καλὸς, ἀξιέραστος, καὶ τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ ἤδη διὰ τὰ πρὸς σὲ εὐγενῆ του αἰσθήματα.

— Ὢ πόσην εὐχαρίστησιν μοὶ προξενεῖς;... Ἀλλ' εἰπέ μοι, Λευκὴ, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ ἐπακουμβήσασα τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ὦμον τῆς φίλης της, οὐ ἀγαπᾷς τὸν σύζυγόν σου, βέβαια.

— Πολὺ, καθὼς ἠξεύρεις.

— Λοιπὸν, ὅταν ἀκούσῃς τὸν κρότον τῶν βημάτων του, ὅταν σοὶ ὁμιλῇ, ὅταν ἡ χεὶρ του κρατῇ τὴν ἰδικήν σου, δὲν αἰσθάνεσαι τὴν καρδίαν σου νὰ πάλλῃ σφοδρά; δὲν τρέμεις ; ὅταν δὲ ἀπομακρύνηται δὲν παγώνει τὴν καρδίαν σου ψῦχος θανάτου; καὶ ἐν τῇ μονώσει σου δὲν σὲ κυριεύει ἀνέκφραστος λύπη;

— Πτωχὸν παιδίον, εἶπε μετὰ συγκινήσεως ἡ Λευκὴ· τὰ αἰσθάνεσαι ὅλ' αὐτά;

— Ναί, ὅλα.

— Πτωχὸν παιδίον ἐπανέλαβε ταπεινοφώνως ἡ Λευκὴ, ἐνῷ δάκρυα ἐπλήρωσαν τοὺς ὀφθαλμούς της σκεπτομένης ὅτι ταῦτα ἦσαν ἔρως, ἔρως ἐμπαθὴς, ἀποκλειστικὸς ἔρως τοιοῦτος, ὁποῖον ὤφειλε νὰ αἰσθανθῇ ἡ εὐαίσθητος ψυχὴ τῆς Ἀγγελικῆς, ἡ ψυχὴ τῆς ἀτυχοῦς ἀμμάτου· ἥτις εἶχεν ἀναγκασθῇ νὰ κρατῇ κεκλεισμένον ἐν ἑαυτῇ πᾶν στοργῆς αἴσθημα· καὶ ἡ Λευκὴ ἔτρεμε μὴ εὕρισκε πολὺ ψυχρὰν μίαν ἡμέραν τὴν φιλίαν τοῦσυζύγου της, παροβαλλομένην πρὸς τὴν διακαπαύτης τρυφερότητα.

— Ἀλλ' ἀποκρίσου λοιπὸν, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ ἐκπλαγεῖσα διὰ τὴν σιωπήν της.

— Ὁμιλοῦμεν ἄλλοτε δι' αὐτὰ εἶπεν· ἔλα τώρα μὴ τυχὸν ἀπορήσουν διὰ τὴν μακρὰν ἀπουσίαν μας· τώρα πλεον δὲν θὰ χωρισθῶμεν...

— Μίαν λεξιν ἀκόμη, Λευκή μου· θὰ σοὶ κάμω μίαν ἐρώτησιν τὴν ὁποίαν εἰς κανένα δὲν ἐτόλμησα νὰ ἀπευθύνω, ἀλλὰ σύ.... θὰ λυπηθῇς τὴν πτωχήν σου τυρλὴν, δὲν θὰ τὴν περιγελάσῃς καλῶς; κάμνει συχνὰ ἡ ἀδελφή μου Ματθίλδη ... εἰπέ μοι, εἶναι εὔμορφος ὁ Μάξιμος;

— Ναί ! ἀπήντησεν ἡ Λευκὴ μειδιῶσα, πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν ἐκκλησίαν σᾶς· ἐθαύμαζα καὶ τοὺς δύο.

— Καὶ ἐγὼ λοιπὸν εἶμαι εὔμορφος; ἠρώτησε ἡ Ἀγγελικὴ μὲ ἁπλοϊκὴν χαράν. Ἀλλ' ἐκεῖνος; ἐκεῖνος ;

— Ἐκεῖνος ἔχει ὀφθαλμοὺς γαλανοὺς, πλήρεις γλυκύτητος καὶ τρυφερότητος. Αὐτὸ δὲ τὸ βλέμμα του μ' ἐνεθάρρυνε· αὐτὸ μ' εἶπεν ὅτι πλησίον του θὰ εἶσαι εὐτυχής.

Αἱ δύο φίλαι εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη παρῆλθεν ὡς ὅλαι αἱ εὐτυχεῖς ἡμέραι.

Ἐπὶ δύο μῆνας ἡ ζωὴ ἦτο γλυκυτάτη διὰ τὴν Ἀγγελικὴν· μετέβη εἰς Παρισίους μετὰ τοῦ συζύγου της· ἡ δὲ Λευκὴ κατὰ παράκλησίν της κατῴκει τὸ μέγαρόν της περιμένουσα τὴν ἐπάνοδον τοῦ συζύγου της. Ἡ Ἀγγελικὴ πάντοτε πλησίον τοῦ Μαξίμου καὶ τῆς Λευκῆς δὲν ἐδοκίμαζε τὴν πικρίαν ἐκείνην τῆς ἀπομονώσεως, ἥτις τὴν καθίστα ἄλλοτε τόσον δυστυχῆ παρὰ τῇ μητρί· ἡ δὲ πρὸς αὐτὴν διαγωγὴ τοῦ Μαξίμου ἦτο ἀξία θαυμασμοῦ. Ὡς εἴδομεν σκοπὸς τοῦ πατρός του ζητήσαντος τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παραδόξου τούτου γάμου, ὃν, παρὰ τὰς προσδοκίας του καὶ ὁ υἱός του ἐπεθύμει, ἦτο ν' ἀνοίξῃ λαμπρὸν δι' αὐτὸν στάδιον. Ἀλλ' ἐξεπλάγη ἤδη ἔτι πλειότερον ἰδὼν ὅτι δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην φιλοδοξίαν ἢ ἐπιθυμίαν καὶ ὅτι ἀπ' ἐναντίας ἀρνηθεὶς πᾶσαν δι' ἑαυτὸν ἡδονὴν ἐθυσίαζεν εἰς τὴν νέαν τυφλὴν ὅλας αὐτοῦ τὰς στιγμάς. Ὁ κ. Δε-Βαλλεραὶ πατὴρ ἐκίνει πάντα λίθον ὅπως· τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν κατ' αὐτὸν, ἠθικὴν νάρκωσιν· παρέστησεν αὐτῷ ὑπὸ τὰ λαμπρότερα χρώματα τὴν ὑψηλὴν θέσιν, ἣν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἐν τῇ κοινωνίᾳ βοηθούμενος ὑπὸ τῆς περιουσίας τῆς συζύγου του, ἀλλ' εὗρε τὸν Μάξιμον ἀκλόνητον· ἐτήρησεν οὕτος τὴν πρὸς τὴν Ἀγγελικὴν ὑπόσχεσίν του περὶ μόνης τῆς εὐτυχίας της μεριμνῶν.

Ὁ πρὸς τὸν σύζυγόν της δὲ ἔρως τῆς Ἀγγελικῆς εἶχέ τι τὸ θρησκευτικόν· ἦτο λατρεία ὅλην κατέχουσα τὴν ψυχὴν αὐτῆς. Ὅλοι της οἱ στοχασμοὶ πρὸς τὸν Μάξιμον ἀνεφέροντο καὶ μόνον δι' αὐτὸν ἦσαν· καὶ μία δὲ μόνη ἀπουσία στιγμὴ τῇ προὐξένει λύπην ἀνέκφραστον καὶ ἔβλεπες τότε τὴν ἀγωνίαν της εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς κινήσεις, τὰς χειρονομίας καὶ τὴν φωνήν της· ἀλλ' ἅμα τὸν ἠσθάνετο πλησιάζοντα, τὸ πρόσωπόν της ἠκτινοβόλει ὑπὸ ἀφάτου χαρᾶς, μειδίαμα δὲ οὐράνιον ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν χειλέων της.— Εἶν' ἐκεῖνος — ἐψιθύριζε, καὶ τὴν λεξιν αὐτὴν ἐπρόφερεν οὕτως ἐμπαθῶς ὥστε ἐνόει τις ἀμέσως τί εἶχεν ὑποφέρει περιμένουσα· ὁ Μάξιμος τότε ἐκάθητο πλησίον της καὶ λαμβάνων τὴν χεῖρα της ἐντὸς τῶν ἰδικῶν του διηγεῖτο τὸ οἴτιον τῆς ἀπουσίας του· ἐν ᾧ δὲ ὡμίλει τὸν ἤκουεν ἐκείνη ἀπλήστως καὶ χωρὶς σχεδὸν ν' ἀναπνέῃ, ὡσεὶ ἐφοβεῖτο μήπως τῇ διαφύγῃ τόνος τις τῆς μελῳδίας ἥτις ἐνυπάρχει μόνον εἰς τὴν φιλὴν φωνήν. Ἀπομονήσασα δὲ καὶ τὰ; παρελθούσας λύπας της καὶ τὴν πλήρη φιλαυτίας οἰκογένειάν της ἐνόμιζεν ὅτι ἔζη πάντοτε διὰ μόνον τὸν Μάξιμον.

Ἦτο αὕτη εὐτυχία γαλήνιος καὶ μεγάλη καὶ ἤθελε διαρκέσει ἂν ἡ Ἀγγελικὴ δὲν ἐζήτει ν' ἀπολαύῃ τῶν τέρψεών της ἀπλήστως· μὴ δυναμένη ὡς πᾶσα ἄλλη γυνὴ διὰ τῶν βλεμμάτων ν' ἀπασχολῇ τὴν διάνοιάν της ἔζη δι' αὐτῆς καὶ μόνης, ἔζη ἐν διηνεκεῖ ψυχικῇ εὐτυχίᾳ ἥτις ὑπερβολικὴ οὖσα ἠδύνατο νὰ τὴν καταβάλῃ.

Ἂν καὶ ἡ καρδία της ἦτο πλήρης τῶν εὐγενεστέρων αἰσθημάτων τοῦ ἔρωτος ἄηλαδὴ καὶ τῆς φιλίας· ἂν καὶ ἔζη ἐν τῇ ἀγκάλῃ οὕτως εἰπεῖν τοῦ Μαξίμου καὶ τῆς Λευκῆς, ἤλθεν ὅμως στιγμὴ καθ' ἣν ἡ θεία χαρὰ ἡ τὸ; ὡραίους της χαρακτῆρας ἐμψύχουσα ἐξέλιπεν ἀντικαταστα-θεῖσα ὑπὸ μελαγχολίας καὶ κατηρείας. Ἐνίοτε καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ συζύγου καὶ τῆς φίλης εὑρισκομένη, παρεδίδετο εἰς βαθείας σκέψεις, αἱ παρειαί της ὠχρίων, καὶ δάκρυα ἐπλήρουν τοὺς ὡραίους φεῦ! ἀλλ' ἄνευ φωτὸς ὀφθαλμούς της· ὑπέφερε δὲ χωρὶς νὰ ἐννοῇ τὴν αἰτίαν. Ἀναμφιβόλως ἐλυπεῖτο διὰ τὴν στέρησιν τοῦ φωτὸς καὶ ἤθελε δώσει δέκα τῆς ζωῆς της ἕτη ἵνα ὁ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της πέπλος ἐκλίπῃ, ἔστω καὶ διὰ μίαν μόνην ὥραν δέκα τῆς ζωῆς της ἔτη ἵνα ἴδῃ μίαν μόνην στιγμὴν τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσφιλοῦς της Μαξίμου. Βεβαίως ἡ ἀτελεύτητος ἐκείνη νὺξ τὴν ἔρριπτεν ἐνίοτε εἰς ἀπελπισίαν· ἀλλὰ μετὰ τὸν γάμον της, τὸ δυστύχημά της δὲν τῇ ἐφαίνετο μέγα ὡς πρότερον, διότι ἔβλεπε τὸν Μάξιμον μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας, ἠσθάνετο δὲ εἰσδύοντας μέχρι τῶν βυθῶν τῆς ψυχῆς της τοὺς τόνους τῆς ἁρμονικῆς καὶ τρυφερᾶς του φωνῆς, τὸν εἶχε πάντοτε πλησίον της, τοῦθ' ὅπερ ὑπερέβαινε πᾶσαν ἐλπίδα της καὶ διὰ τοῦτο ἦτο ἀδύνατον νὰ παραπονῆται· ἔχουσα δὲ τὴν καρδίαν πλήρη ἐντελοῦς ἁρμονίας αἰσθημάτων ἠγάπα τὴν μουσικὴν, ὁ δὲ Μάξιμος; ὡς εἰδήμων ἔψαλλε δι' αὐτὴν· τὴν ὡδήγει εἰς τὸ Μελόδρομα εἰς τὴν Κωμῳδίαν, τῇ ἐξήγει πᾶν ὅ,τι δὲν ἔβλεπε, ἐννόουν δὲ καὶ ἠσθάνοντο ὁμοῦ τὰς οὐρανίους ἁρμονίας τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν· τὴν εὐτυχίαν αὐτὴν οὔτε κἂν τὴν εἶχέ ποτε ὀνειροπολήσει· καὶ ὅμως μετὰ παρέλευσιν δύο μόλις μηνῶν παράδοξος μελαγχολία κατέκλυσε τὴν ψυχήν της· λύπη ἄγνωστος ἀνεζήτητος τὴν κατέλαβε, καὶ ἠναγκάσθη νὰ πιστεύσῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὴν εὐτυχία.— Διατί;

Σκηνὴ παράδοξος συνετέλεσε πρὸς μείζονα ἐπίτασιν τῆς ἐπαχθοῦς ταύτης ψυχικῆς διαθέσεως. Ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν μόνη καὶ ἡμικεκλιμένη ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου διετέλει βεβυθισμένη εἰς σκέψεις ἀγνοουσα ὅλως τὸ ἐρωτότρο-

πον τῆς θέσεώς της καὶ τὴν ἰδίαν πρωτότητα, ὁ Μάξιμος ἀπὸν πρὸ δύο περίπου ὡρῶν εἰσῆλθε, πρώτην δὲ τότε φορὰν, δὲν τὸν ἐνόησε πλησιάσαντα. —Τί σκέπτεσαι Ἀγγελέ μου τὴν ἠρώτησε μὲ γλυκύτητα.

Ἡ νέα γυνὴ ἀνεσκίρτησε καὶ ἐγερθεῖσα ζωηρῶς ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα της οἱ δὲ χαρακτῆρες της αἴφνης ἐνεψυχώθησαν.— Εἶσαι σὺ Μάξιμε; κάθησαι πλησίον μου καὶ εἰπὲ μοι πόθεν ἔρχεσαι;... ἤργησες τόσον!

— Ναὶ ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν τὸ ἤθελα φίλη μου. Εἶδον τὸν πατέρα μου.

— Τὸν πατέρα σου εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ συζύγου της· σὲ ἐπέπληξε, ψεύματος;

— Μ' ἐπέπληξε, καὶ διατί;

— Α! εἶπε μειδιάσασα ἡ Ἀγγελική, μ' εἶπε πολλὰ πράγματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν ἐνόησα ἄλλο ἢ ὅτι δυστυρεστεῖτο διὰ τὴν ὀκνηρίαν σου. Μ' εἶπε, νομίζω, ὅτι ἀνήκω εἰς τὰς γυναῖκας, ὅσαι ἐπιθυμοῦσι τὴν δόξαν τῶν συζύγων των, νὰ διευθύνωσι τὸ πνεῦμα των πρὸς φιλοδοξίαν ἔντιμον καὶ μὲ παρεκίνησε νὰ μεταχειρισθῶ τὴν πρὸς σὲ ἐπιρροήν μου διὰ νὰ σὲ πείσω νὰ ἐγκολπωθῇς ζωὴν ἐνεργόν.

— Καὶ τί ἀπεκρίθης;

— Ὅτι ὡς ἐνόμιζε εἶχε δίκαιον ὅτι αἱ σκέψεις του ἦσαν ὀρθόταται, ἀλλ' ὅτι ἐγὼ δὲν ἐννόουν τὰς ὑποθέσεις καὶ τὰ θέλγητρα κόσμου ξένου δι' ἐμέ. Φίλε μου ἔδειξα πολλὴν φιλαυτίαν, τῷ εἶπα ὅτι ἐγὼ ἄλλην εὐτυχίαν εἰς τὸν κόσμον δὲν γνωρίζω, παρὰ νὰ αἰσθάνωμαι τὸν Μάξιμον πλησίον μου. Τί μὲ ὠφελεῖ ἂν ἐκεῖνος γείνῃ βουλευτὴς πατρίκιος; ἢ πρέσβυς; Μισῶ καὶ τὸ μεγαλήτερον ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον τὸν μακρύνει ἀπ' ἐμοῦ... Ἴσως ἔχω ἄδικον φίλε μου νὰ σκέπτωμαι οὕτως; εἶμαι λίαν ἀπαιτητικὴ καὶ φροντίζω μόνον διὰ τὴν εὐτυχίαν μου χωρὶς νὰ μοὶ μέλῃ διὰ τὴν ἰδικήν σου. Ἐσκέφθην λοιπὸν ἀπὸ χθὲς ὅτι ἂν.... τώρα τέλος νὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὸν κόσμον, τὸν ὁποῖον δι' ἐμὲ ἀφῆκες, θὰ συγκατατεθῶ ἀγογγύστως, ἂν δὲ μίαν μόνην στιγμὴν τῆς ἡμέρας θυσιάζεις δι' ἐμὲ ἡ πτωχὴ τυρλὴ θὰ σὲ εὐγνωμονῇ διότι θὰ τὸ θεωρεῖ ὡς εὐεργέτημα τὸ ὁποῖον σώζει τὴν ζωήν σου, ἐὰν αὐτὴν θὰ ἀναζωογονῇ πάντοτε ἡ τῆς ἐπανόδου σου γλυκεῖα ἐλπίς.

— Ὄχι ὄχι Ἀγγελική μου, δὲν θέλω νὰ σὲ ἀφήσω, διότι θὰ στερηθῶ πρᾶγμα ὅπερ οὔτε κόσμος οὔτε ἐπιτυχίαι οὔτε φιλοδοξία δύνανταί ποτε νὰ μοὶ δώσωσι. Εἶμαι εὐτυχὴς φίλη μου μόνον ὅταν σὲ βλέπω εὐτυχοῦσαν, καὶ ὑπερηφανεύομαι ὁσάκις συλλογισθῶ ὅτι εἶμαι ἀναγκαῖος εἰς τὴν ὕπαρξίν σου. Τὴν εὐτυχίαν μας λοιπὸν ταύτην εἰς ποῖα μάταια ὀνειροπολήματα θέλεις νὰ τὴν θυσιάσω; Ἄκουσε Ἀγγελική, σὺ δὲν εἶδες ποτὲ τὸν κόσμον, καὶ ὡς εὐγενὴς τὴν καρδίαν δὲν ἐννόησές ποτε τὰ ἐλαττώματα καὶ τὴν κακίαν του, τόσαι χαμερπεῖς συμφωνίαι γίνονται καθ' ἑκάστην, ὥστε δυσκόλως διακρίνεται τὸ καλὸν τοῦ κακοῦ, εἰς τὴν περίστασιν ταύτην π.χ. Ἐπειδὴ ἐγὼ μὲν ἤμην ἄπορος σὺ δὲ πλουσία, εἶνε εὔκολον νὰ συμπράνωμεν τὰς ἰδέας τοῦ κόσμου ὑποπτεύοντος βεβαίως ὅτι συμφέρον αἰσχρὸν μὲ παρεκίνησε νὰ νυμφευθῶ! Μόνη ἄρα ἡ ἀφοσίωσίς μου δύναται νὰ μὲ ἀθωώσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κόσμου, καὶ ἡ ἀφοσίωσις αὕτη εἶνε πηγὴ τῆς εὐτυχίας μου. Φαντάζεσαι τώρα ὅτι χρεωστῶ διὰ νὰ εὐχαριστήσω τοῦ πατρός μου τὴν φιλοδοξίαν, νὰ στερηθῶ τῆς μεγάλης αὐτῆς χαρᾶς καὶ τῆς ὑπολήψεως ἣν χαίρω ἕνεκα τῆς ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν τὰ ὁποῖα ἀνέλαβον καὶ τὰ ὁποῖα μοὶ εἶνε τόσον πρωτφιλῆ; τὸ φαντάζεσαι;

Ἡ ἀγγελικὴ τὸν ἤκουσεν ἐν ἐκστάσει.

(Ἕπεται τὸ τέλος)·

ΠΕΡΙ
ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΩΝ

Παντοῦ καὶ πάντοτε οἱ ἄνθρωποι εἶχον μυστικὰ σπουδαῖα νὰ μεταδίδωσιν ἀλλήλοις. Ὁ φόβος μὴ ἐκτεθῶσιν εἰς τὴν ἀδιακρισίαν γραμματοκομιστοῦ, ἢ ὑπεξαίρεσιν ἐχθροῦ ἠνάγκαζεν αὐτοὺς νὰ ἐφευρίσκωσιν μέσα μᾶλλον ἢ ἧττον εὐφυῆ εἰς τὰ ὁποῖα κάποτε ὤφειλον τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σχεδίων των, ἢ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐλπίδων των.

Μεταξὺ τῶν ἐφευρέσεων ἃς ἡ ἱστορία μᾶς μεταδίδει θ' ἀναφέρωμεν πρῶτον τὰς ὑπὸ τοῦ Aulu Gelle διασωθείσης κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἡροδότου.

Ἱστιαῖος ὁ περιφανὴς τὸ γένος, ἀκμάσας εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Περσίας ὑπὸ τὸν Δαρεῖον, μετεχειρίσθη τὸ ἑξῆς στρατήγημα, ὅπως γνωστοποιήσῃ τῷ Ἀρισταγόρᾳ μυστικὰ σπουδαιότητός τινος. Ἔκειρε τὴν κόμην ὑπηρέτου πάσχοντο· ὑπὸ χρονίας νόσου, λόγῳ δ'ὄθεν θεραπείας καὶ ἐνεχάραξεν ἐπὶ τῆς κεραλῆς του διὰ χαμικῆς προπαρασκευῆς τοὺς χαρακτῆρας οὓς ἤθελε νὰ μεταδώσῃ τῷ φίλῳ του. Ὁ Ἱστιαῖος ὅμως ἐκράτησε τὸν δοῦλον του παρ' αὐτῷ μέχρις ἀναφυτρώσεως τῆς κόμης του, μεθ' ὃ ἐξαπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν Ἀρισταγόραν.

«Ὅταν φθάσῃς ἐκεῖ, τῷ εἶπεν μὴ λησμονήσῃς νὰ εἰδοποιήσῃς αὐτὸν ὅτι σὲ ἔστειλα ὅπως σοὶ κείρῃ τὴν κόμην ὡς ἔπραξα ἐσχάτως.» Ὁ δοῦλος, ἀναχωρεῖ καὶ ἀφικνεῖται παρὰ τῷ Ἀρισταγόρᾳ μεταδίδων τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του. Ὁ Ἀρισταγόρας ἐκπλαγεὶς διὰ τὸ παράδοξον τῆς διαταγῆς ταύτης, αἰσθάνεται ὅτι ὑποκρύπτεται μυστήριόν τι καὶ σπεύδει εἰς τὴν ἐκτέλεσίν της, καὶ βλέπει τὴν ὑπὸ τὴν κόμην κεχαραγμένην ἐπιστολὴν τοῦ φίλου του.

Ὁ Αὔγουστος εἶχε ἑτέραν μέθοδον. Μετεχειρίζετο τὸ Β. ἀντὶ Α. τὸ Γ ἀντὶ Β καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Τὸ ἀκόλουθον ἀνέκδοτον ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ Στωϊκοῦ φιλοσόφου Αἰνίου εἶνε ἀξιοσημείωτον. Αἰχμάλωτός τις ὑπὸ αὐστηρὰν κρατούμενος ἐπιτήρησιν δὲν ἠδύνατο νὰ συγκοινωνήσῃ μετὰ τῶν ἔξω φίλων του, οὔτε δι' ἐπιστολῆς. Εἷς τῶν φίλων του ἐπιθυμῶν νὰ τῷ δώσῃ συμβουλήν τινα *σωστικὴν* ἔπεμψεν αὐτῷ σὺν τοῖς ἄλλοις διαφόροις ἀντικειμένοις καὶ βιβλίον ἐφ' οὗ ἐχάραξε ὁ ἀδοχικῶ, καὶ μικροσκοπικῶς ὅλους τοὺς χαρακτῆρας οὓς ἤθελε μεταχειρισθῇ πρὸς γραφήν. Προδιατεθεὶς οὕτω ὁ φυλακισμένος ἀντέγραψεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἅπαντα τὰ γράμματα ὑποδεικνυόμενα ὑπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ καὶ εὑρὼν συναρμόζων αὐτά, πᾶν ὅ,τι ὁ φίλος του τῷ εἶχε γράψει.

Πολλοὶ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν πολλάκις δυσπιστοῦσιν καὶ πρὸς αὐτοὺς ἔτι τοὺς πράκτοράς των, καὶ καταρεύγουσιν εἰς στρατηγήματα τοιαύτης φύσεως ὅπως ἀποκρύψωσι τὸ ἀπόρρητον τῆς πολιτικῆς των.— Ὁ Κρόμβελ μετεχειρίζετο ἐξαίσιόν τι μέσον φόβῳ ἀδιακρισίας ἢ καὶ καταχρήσεως ἐμπιστοσύνης. Ὅτε εἶχε νὰ διαπραγματευθῇ περὶ σοβαρῶν συμφερόντων δὲν ἐλησμόνει ποτὲ νὰ ὑπαγορευῇ εἰς τὸν ἐξ ἀπορρήτων γραμματέα του δύω ἀντιγράφατα ἐπιστολάς, προσέχων πάντοτε νὰ σφραγίζῃ αὐτὸς οὗτος ἀμφοτέρας καὶ ἐγχειρίζων εἰς τὸν γραμματοκομιστὴν ἐκείνην μόνον ἥτις περιεῖχε τὴν ἀληθῆ ἔκφρασιν τῶν ἰδεῶν του.

Ὁ διάσημος Παύλης, εἰ καὶ σπανιώτατα ἔγραφε μετεχειρίζετο τὴν αὐτὴν μέθοδον ὀτάκις ἔκτακτοι περιστάσεις ἠνάγκαζον αὐτὸν νὰ συνενοῆται γραπτῶς.

—Ὁ δὲ ἐπιδέξιος πολιτικὸς Δουβουὰ ἔθετο εἰς ἐνέργειαν ἕτερον μέσον. Μετεχειρίζετο γραφεῖα ἐντελῶς βλάκα ἀδυνατοῦντα νὰ ἐννοήσῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γραφόμενα μυστικὰ τοῦ κυρίου του. Μάλιστα ἀπαντῶν εἰς ξένον ὑπουργὸν μεμφόμενον αὐτῷ διὰ τὴν μεγάλην του εὐπιστίαν, ἔγραφε κατὰ λέξιν τάδε διὰ χειρὸς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου του γραμματέως.

« Ἐκπλήττεσθε, ἀγαπητέ μοι συνάδελφε, ἐπὶ τῇ ἀπερισκεψίᾳ μου μεταχειριζόμενος ἑτέραν ἢ τὴν ἰδικήν μου χεῖρα γράφων ὑμῖν ἀπόρρητα τἀμᾶλλα σπουδαῖα· ἀλλ' ὅταν μάθητε ὅτι ὁ γραφεύς ὃν μεταχειρίζομαι εἶνε ἐντελῶς βλὰξ μηδόλως ἐνοῶν οὔτε τὴν πρὸς ἡμᾶς παροῦσαν ἀπάντησιν ταύτην, θέλετε καθυσυχάσει».

Ἀλλὰ πάντοτε οἱ πολιτικοὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρίσκουσιν ὑπαλλήλους τοσοῦτον καταλλήλους διὰ τοὺς σκοπούς των. Ὁ Δουβουὰ κατέφευγεν εἰς ἄλλα στρατηγήματα ὅπως ἀπατήσῃ τὴν διορατικότητά των. Τὸ ἑπόμενον μετεχειρίσθη ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς κατακτήσεως τοῦ Στρασβούργου, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ σύγγραμμα οἱ Παρίσιοι, αἱ Βερσαλίαι καὶ αἱ ἐπαρχίαι.

Ὁ Δουβουὰ ἦτο τότε ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἐπιθυμῶν δὲ νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν κ. Χαμιλὺ ἐντολὴν ἀνωτάτης σπουδαιότητος, προσεκαλέσατο αὐτόν. «Ἀναχώρησον τὴν ἑσπέραν ταύτην, τῷ εἶπε, διὰ τὸ Bäle τῆς Ἑλβετίας ὅπως· ἀφιχθῇς ἐκεῖ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν· τὴν Τετάρτην εἰς τὰς 2 ὥρας μ. μ. ἀκριβῶς, νὰ εὑρεθῇς ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ Ῥήνου, μὲ σημειωματάριον, γραφίδα καὶ μελάνην· θέλεις ἐξετάζει καὶ γράφει μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἀκριβείας πᾶν ὅτι εἴθελεν συμβῇ ἐκεῖ ἐπὶ δύω ὥρας· εἰς τὰς 4 ὥρας ἀκριβῶς θὰ εὑρῇς ἵππους ταχυδρομικοὺς προσδεδερένους τῇ ἀμάξῃ σου, θὰ ἀναχωρήσεις ἀμέσως ὁδοιπορῶν νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ θέλεις μοὶ φέρει τὸ κατασκοπευτικὸν σημειωματάριόν σου, ἐν οἱαδήποτε ὥρᾳ δὲ, ἤθελες φθάσει, ἐλθὲ παρ' ἐμοί.

Ὁ κ. Χαμιλὺ, ἀναχωρεῖ, φθάνει εἰς Bale, μεταβαίνει εἰς τὴν Γέφυραν, τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν καὶ λαμβάνει τακτικωτάτην καὶ ἐπακριβῆ σημείωσιν τῶν εἰς τὸ δίωρον διάστημα διατρεξάντων. Βλέπει κατ' ἀρχὰς διερχόμενον πωλητήν τινα χορταρικῶν ἐπὶ τῆς φορτηγοῦ ἁμάξης του, κατόπιν ἔφιππον διαβάτην φέροντα κυανοῦν ἐπενδύτην, ὀλίγας στιγμὰς ὕστερον, νέας σφριγώσας, ζωηρὰς καὶ εὐθύμους, διαλεγομένας μετὰ πολλῆς ζωηρότητος, ἐπὶ τέλους κατὰ τὰς 3 ὥρας, ἄνθρωπον φέροντα ἐπενδύτην καὶ βρακίον κίτρινον, σταματοῦντα ἐν τῷ μέσῳ τῆς γεφύρας, διευθυνόμενον πρὸς τὸν ποταμὸν, κύπτοντα ἀπὸ τοῦ περιτειχίσματος, παρατηροῦντα τὸν Ῥῆνον, στρεφόμενον κατόπιν ἐπὶ τῶν πτερνῶν του, καὶ κτυπῶντα διὰ χονδρῆς ράβδου τρία κρούσματα διακεκριμένα ἐπὶ τῶν παρὰ τὴν ὄχθην θρανίων.

Ὁ κ. Χαμιλὺ μόλις ἐτελείωσεν τὴν περιγραφὴν τῆς τελευταίας ταύτης πράξεως, ἤκουσε σημαινούσας τὰς ὥρας 4.— Εἶπε δᾶ εἰς τὴν ἁμαξάν του, παρουσιάζεται τὴν μεθεπομένην παρὰ τῷ ὑπουργῷ πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, λίαν δυσηρεστημένος μὴ δυνηθεὶς νὰ συλλέξῃ πλείονας πληροφορίας. — Ὁ Δουβουὰ λαμβάνων τὸ σημειωματάριον ἀναγινώσκει μετὰ σπουδῆς, καὶ φθάσας τὴν ἀφήγησιν τῶν ὑπὸ τοῦ τὸν κίτρινον ἐπενδύτην φέροντος διαπραχθέντων, καὶ τῶν τριῶν κρουσμάτων ἐπὶ τῆς ὄχθης· ἔρριψε κραυγὴν χαρᾶς, μεταβαίνει ἀμέσως παρὰ τῷ βασιλεῖ, ἀφυπνίζει αὐτὸν ἀνταλάττει μερικὰς λέξεις, μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀποστέλλει σπευσμένως 5 ταχυδρόμους, οἵτινες πρό τινων ὡρῶν μετ' ἀνυπομονησίας ἀνέμενον τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως. Ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ, ἡ πόλις τοῦ Στρασβούργου πολιορκουμένη ὑπὸ τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων προσκαλεῖται νὰ παραδοθῇ. Συνθηκολογεῖ καὶ ἀνοίγει τὰς πύλας τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1681.

Εἶναι βέβαιον προσθέτει ὁ συγγραφεὺς τοῦ συγγράμματος ἐξ οὗ ἐρανίσθημεν τὸ ἀνέκδοτον, ὅτι τὰ τρία ἐπὶ τῆς ὄχθης κρούσματα εἰς προδιορισθεῖσαν καὶ προσυμφωνηθεῖσαν ὥραν ἦτο τὸ σύνθημα ἐπιτυχίας σκευωρίας τοῦ Λουβουὰ μετὰ τῶν προϋχόντων τοῦ Στρασβούργου καὶ ὅτι ὁ ἐπιφορτισθεὶς τὴν ἐντολὴν ἐκείνην ἄνθρωπος ἠγνόει τὸν λόγον, ὡς ὁ κ. Χαμιλῦ ἠγνόει τὸ αἴτιον τῆς ἰδικῆς του ἐντολῆς.

— Ἔτη τινὰ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 89. Οἶκος τις τῆς Ἀμστερδάμης, ἔγραφεν εἰς τραπεζίτην τῆς Ἀγγλίας διάσημον, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ πληρώσῃ 20 χιλ. φιορινίων εἰς τὸν φέροντα τὸ ἥμισυ κεκομένου χάρτου οὗτινος τὸ ἕτερον ἥμισυ ἐστέλλετο αὐτῷ τὸ ἔγκλειστον ἐν τῇ εἰδοποιητικῇ ἐπιστολῇ.— Ὁ τραπεζίτης βλέπων τὸν ἄνδρα τοῦ ἐν λόγῳ χάρτου ἀπηύθυνεν αὐτῷ πολλὰς ἐρωτήσεις εἰς ἃς ἠρνήθη ἐπιμόνως νὰ ἀπαντήσῃ ὁ ἄγνωστος, λέγων μόνον ὅτι ἀπήτει τὴν πληρωμήν.

Ἔλαβε 4 χιλ. λίρας εἰς διαφόρους δόσεις: Ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ μυστηριώδῃ αὐτοῦ τρόπῳ, ὁ τραπεζίτης, ἔσπευσε παρὰ τῷ Πίττ, καὶ ἐγνωστοποίησεν αὐτῷ τὸ παράδοξον τοῦ πράγματος. «Γνωρίζεις τὸ ὄνομα, εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, τοῦ εἰς ὃν ἐμέτρησες τὰ 1000 φιορίνια; — Τὸ Ἀγνῶ.—Ἐὰν τὸν ἔβλεπες θὰ τὸν ἀνεγνώριζες.—Μάλιστα. Ὁ Πίττ τότε ἀνοίξας σιρτάριον ἐξήγαγε πληθὺν εἰκόνων μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ τραπεζίτης ἀνεγνώρισε τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἄνθρωπον.— Δίδε πᾶν ὅτι θὰ σοὶ ζητεῖ, δὲν θὰ κάμῃ κακὴν αὐτῶν χρῆσιν, προσέθετεν ὁ Πίττ.

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἐν ὁμαλαῖς περιστάσεσι, δύναται νὰ συνδυάζῃ ἐν τῷ πνεύματί του μύρια στρατηγήματα ἀποκρύφου συννενοήσεως μετὰ τῶν ὁμοίων του, ποῖα μέσα δὲν ἤθελε μεταχειρισθῇ, ἐὰν αἱ κιγκλίδες εἱρκτῆς κατεδίκαζον αὐτὸν νὰ ζῇ μακρὰν τῶν γονέων του, τῶν καλλιτέρων φίλων του καὶ στερούμενος πάσης βοηθείας καὶ παρηγορίας;—Τεθλιμμένος, καταβεβλημένος δὲν σκέπτεται ἄλλο ἢ τὴν ἀπελευθέρωσίν του.— Νὰ ἐμπιστευθῇ τὰς σκέψεις του, ἔτι καὶ πρὸς ἄγνωστον θὰ ἦτο δι' αὐτὸν τὸν δυστυχῆ ἀνεκτίμητον εὐεργέτημα. Τοιαύτη ἦτον ἡ θέσις τοῦ M. de Saint V... Ὑπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴν κυβέρνησιν, ἐπὶ 64 ἡμέρας καθείρξεως ἐκτάκτως αὐστηρᾶς.

« Εἶνε, ἔλεγεν εἰς τινα φίλον του, ἡ μᾶλλον ἠθικὴ βάσανος ἣν δύναταί τις νὰ ὑποστῇ. —Εἰκοσάκις περιῆλθον εἰς σημεῖον τρέλλας. Ἐν τούτοις ἡ ἰδέα ὅτι ἠδύνατο παρ' ἐμοὶ νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἕτερος συνάδελφος δυστυχίας ἀπασχόλει τὸν νοῦν μου καὶ ἀνεπτέρου τὸ θάρρος μου.—Κρούων καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις τοὺς τοίχους τῆς εἱρκτῆς διὰ ξύλου ἐβεβαιώθην ὅτι δὲν ἠπατώμην εἰς τὰς ὑποθέσεις μου καὶ ὅτι τὸ γειτονικὸν δωμάτιον τῆς φυλακῆς ἐνέκλειεν ἕτερον φυλακισμένον· ἔκτοτε ἔπαυσα θεωρῶν ἑαυτὸν μεμονομένον ἐντελῶς, καὶ ἡ ἰδέα ὅτι ὅμοιός μου ἔπασχεν ὡς ἐμὲ, πλησίον μου, ὑπὸ τῆς αὐτῆς τιμωρίας, ἔλαβα πλήρη ἐνδιαφέρον ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἐλησμόνησα τὰς φρίκας τῆς θέσεώς μου.

Ἡ ἀνακάλυψις ὅμως οὔτη δὲν μοὶ ἤρκει. Ἠσθανάμην τὴν ἀνάγκην νὰ συνεννοηθῶ μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ τὰ μέσα μοὶ ἐφαίνοντο ἀδύνατα. Ἅπασαι αἱ διανοητικαί μου δυνάμεις ἔτεινον πρὸς ἐκεῖνον τὸν σκοπὸν ἀναισθητῶν πρὸς πᾶν ἄλλο αἴσθημα, καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἐλευθερίας ἔτι κατεῖχεν ἐν τῷ νῷ μου θέσιν ἧττονα χαρμόσυνον ἢ ἡ ἐλπὶς τῆς ἐπιτυχίας μου.—Ἐπὶ τέλους κατώρθωσα, κατόπιν παντοίων προσπαθειῶν, δοκιμῶν καὶ ὑπομονῆς, νὰ συνεννοηθῶ μετὰ τοῦ συναδέλφου μου ἐν τῇ δυστυχίᾳ καὶ νὰ συνδέσω διάλογον μετ' αὐτοῦ ὡς ἔπεται.

« Ἠρξάμην συνθέσεως ἀλφαβήτου ἀντικαθιστῶν τὰ γράμματα διὰ κτυπημάτων ἐπὶ τοῦ τοίχου; Ἐκτύπων ἅπαξ διὰ τὸ Α, δὶς διὰ τὸ Β καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἀλλ' ἡ δυσκολία ἦτον εἰς τὸ νὰ ἐννοηθῶ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, διότι μόλις ἐκτύπων ἅπαξ ἐπὶ τοῦ τοίχου καὶ ὁ γείτων μου μοὶ ἀπήντα ἀμέσως· τότε ἐκτύπων 3—4 κτυπήματα συνεχῶς εἰδοποιῶν αὐτὸν τρόπον τινὰ νὰ παύσῃ καὶ ἤρχιζον πάλιν καὶ ἀδιακόπως δίδων αὐτῷ πτυπήματα κεχωρισμένα τόσα ὅσα εἶχε τὸ ἀλφάβητον γράμματα· κατώρθωσα ἐπὶ τέλους νὰ τῷ ἐκμάθω τὴν μέθοδόν μου, ὑποβοηθούμενος βεβαίως καὶ ἀπὸ τῆς τοσούτω θερμῶς ὑπὸ τῶν περυλακισμένων ποθουμένης συγκοινωνίας ἣν ἐπόθει καὶ αὐτὸς ὡς ἐγώ. — Ἂς φαντασθῇ τις τὴν παραφορὰν τῆς χαρᾶς μου, ὅτε μοὶ ἀπήντησεν εἰς τὴν αὐτὴν διάλεκτον, ἐννοήσας ὅτι ἀντελήφθη τὴν κλεῖδα τοῦ θορυβώδους ἀλφαβήτου μου. Συνεννοούμεθα ὅθεν πληρέστατα τὰ μᾶλα διασκεδάζοντες τὴν ἀπομόνωσίν μας διὰ τοῦ μέσου τούτου τοῦ ἀπαιτοῦντος ἱκανὸν χρόνον πρὸς συνδιάλεξιν.

Κατ' ἀρχὰς ἐγνωστοποιήσαμεν ἀλλήλοις τὰ ὀνόματα ἡμῶν, καὶ ἐκ συμπτώσεως εὐτυχοῦς ἀνεκάλυψα ἐν τῷ πεφυλακισμένῳ γείτονί μοι, πλαιὸν φίλον καὶ σύντροφον τῆς ἐξορίας μου ὃν αἱ αὐταὶ πεποιθήσεις καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ εἶχον ἐγκλείσῃ εἰς τὴν εἱρκτήν.

Ἀπελευθερωθέντος δ' αὐτοῦ πρώτου, τὸν ἐπερώτησα, ἐπωφεληθεὶς τῆς περιστάσεως, νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν οἰκογένειάν μου ἀγνοοῦσαν ἔκτοτε τὰ κατ' ἐμέ!

Δὲν δύναταί τις ν' ἀποφύγῃ τὴν συγκίνησιν βλέπων τὸν ἄνθρωπον ὃν ἡ εἱρκτὴ ἀποσπᾷ ἐκ τῶν κόλπων τῆς κοινωνίας, νὰ παλαίῃ γενναίως κατὰ τοῦ πεπρωμένου του, ν' ἀπατᾷ τὴν ἐπαγρύπνησιν τῶν δεσμοφυλάκων νὰ ἐνδυναμοῦται κατὰ τῶν ἐναντιοτήτων καὶ νὰ κατορθώνῃ διὰ μόνης τῆς δυνάμεως τῆς θελήσεώς του, νὰ μεταβάλῃ τοὺς τοίχους τῆς εἱρκτῆς του εἰς διερμηνεῖς τῶν ἰδεῶν καὶ σκέψεών του, πρὸς μόνην τὴν εὐχαρίστησιν νὰ παρηγορήσῃ τὴν πάσχουσαν καρδίαν φίλου ἢ μεταδώσῃ αὐτῷ τὴν ἀκτῖνα γλυκείας ἐλπίδος.

E. A.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΤΩΝ ΑΡΡΕΝΩΝ.

Παρακολουθήσαντες τακτικῶς καὶ μετ' ἐνδιαφέροντος τὰς ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς τῶν ἀρρένων, δυνάμεθα μετὰ θάρρους καὶ σύμφωνον ἔχοντες τὴν γνώμην τῆς τε ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν παρευρεθέντων ἐκ τῶν λογίων συμπολιτῶν ἡμῶν, νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων ὑπῆρξεν ὡς προσεδοκῶμεν, τὰ μάλα εὐάρεστον ἱκανοποιήσαν πληρέστατα τοὺς ἀτρύτους κόπους τοῦ ἀξιοτίμου διευθυντοῦ κ. Δ. Βενετοκλέους καὶ τῶν λοιπῶν τῆς Σχολῆς διδασκάλων.

Ἐν κοινωνίᾳ οἵα ἡ ἡμετέρα, ἔνθα ἕνεκα τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας περισπαμῶν,

οἱ πλεῖστοι τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ὀφειλόντων, σπανίως ἢ οὐδέποτε μεταβαίνουσιν εἰς τὴν σχολὴν ὅπως ἐκ τοῦ πλησίον λάβωσι γνῶσιν τῶν ἐν αὐτῇ πραττομένων· ἡ τοιαύτη τῆς σχολῆς εὐάρεστος θέσις ὀφείλεται κατὰ μέγιστον μέρος εἰς μόνην τὴν πατρικὴν ὄντως ἐπίβλεψιν τοῦ κ. Διευθυντοῦ ὅστις μέχρι τοῦδε ἐπετέλεσε τὸ καθῆκόν του μετὰ ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως τιμώσης καὶ αὐτὸν καὶ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ τὴν διεύθυνσιν τῆς σχολῆς ἐφορείαν.

Βεβαίως ἡ σχολὴ τῆς ἡμετέρας κοινότητος ἔχει ἀκόμη ἐλλείψεις, αἵτινες ὅμως σὺν τῇ ἐξευρέσει τῶν μέσων θὰ ἐκλείψωσιν ἐν τῷ μέλλοντι.

Δὲν πρέπει νὰ ὦμεν ἀπαιτητικοὶ — ἡ σχολὴ αὕτη ἐγένετο οὐχὶ βεβαίως διὰ νὰ ἑτοιμάσῃ φιλολόγους, ἀλλ' ἵνα ἐροδιάσῃ τοὺς ἐν αὐτῇ μαθητευομένους μὲ τὰς ἀπαιτουμένας εἰς τὸ ἐμπόριον γνώσεις, τοῦθ' ὅπερ καὶ κατορθοῖ ἀναμφιβόλως. Κατὰ συνέπειαν τὸ νὰ ζητῇ τις πλείονα, ὅταν ἐλλείπωσι τὰ πρὸς τοῦτο μέσα, ἢ νὰ ψέγῃ τὰ ὑπάρχοντα, τοῦτο οὔτε φρόνιμον εἶναι οὔτε δίκαιον.

Ὅτι ἡ σχολὴ ἐκπληροῖ τὸν προορισμόν της, οὐδενὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἀμφιβάλλῃ καθότι οἱ πλεῖστοι τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ παρὸν ἔτος ἀποφοιτησάντων μαθητῶν προσελήφθησαν ἀμέσως εἰς ἐμπορικὰ γραφεῖα καὶ εὐδοκιμοῦσιν ὄντες λίαν καλῶς κατηρτισμένοι εἰς τὴν ἐπιστολογραφίαν, λογιστικὴν καὶ διπλογραφίαν.

Τὸ καθ' ἡμᾶς, εὐχαριστοῦμενοι εἰς τὰ παρόντα, συγχαίρομεν εἰλικρινῶς τῷ κ. Δ. Βενετοκλεῖ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀξιοτίμοις διδασκάλοις ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ αὐτῶν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος, εὐχόμενοι, ἵνα καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς τοὺς αὐτοὺς τῶν κόπων αὐτῶν συγκομίσωσι καρπούς.

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ,

Καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος, ὅπως καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα, πλουσίους συνεκόμισε τοὺς καρποὺς τῶν κόπων της ἡ εὐπαίδευτος καὶ ἐνάρετος τοῦ Παρθεναγωγείου διευθύντρια κυρία Σοφία Φοντριέ.

Ἡ κυρία Σοφία Φοντριέ, σώφρων καὶ δεδοκιμασμένης ἱκανότητος, διδάξασα οὐ μόνον ἐνταῦθα ἀλλὰ καὶ ἐν Σμύρνῃ λίαν ἐπιτυχῶς, εἶναι ἀξία τῆς ὑπολήψεως ἧς παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ τυγχάνει.

Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει τὸ ὑψηλὸν καὶ σπουδαῖον τῆς ἀποστολῆς Ἑλληνίδος διδασκαλίσης, εἰς ἣν ἡ κοινωνία ἐμπιστεύεται οὐ μόνον τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν ἀλλὰ καὶ τὴν ἠθικὴν διάπλασιν τῶν σπλάγχνων αὐτῆς, λογιζόμεθα εὐτυχεῖς, ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τῆς κ. Σ. Φοντριὲ, ἐτύχομεν διδασκαλίσσης ἐπεχούσης θέσιν μητρὸς καὶ διακρινομένης οὐ μόνον ἐπὶ παιδείᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σεμνότητι καὶ μετριοφροσύνῃ, ἀρετὰς ἃς πράγματι ἐπέτυχε νὰ μεταρυτεύσῃ εἰς τὰς ἁπαλὰς τῶν μαθητριῶν της καρδίας.

ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΡΑΜΛΙΟΥ

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν συστηθὲν τὸ ἐν λόγῳ Σχολεῖον ἐν ἀποκέντρῳ σχετικῶς τόπῳ καὶ ἔνθα ἄρκεται ὑπάρχουσιν ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι, ὁμολογουμένως οὐ σμικρὰς παρέσχε μέχρι τοῦδε τὰς ὠφελείας εἰς παῖδας ὧν οἱ γονεῖς διαμένοντες ἐν Ραμλίῳ ἐστεροῦντο πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ σχολείου τῆς διδασκαλίας τῶν προκαταρκτικῶν μαθημάτων.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων τῶν παίδων ὑπῆρξεν ἀληθῶς εὐάρεστον δίκαιος δ' ἐπὶ τούτῳ ὀφείλεται ἔπαινος τῷ ἀξιοτίμῳ διδασκάλῳ κ. Φ. Κομνηνῷ ὅστις μετ' ἰδιασμένης ἀφοσιώσεως ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν, ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀνῆλθε κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς τεσσαράκοντα περίπου.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς κοινότητος Ραμλίου εἶναι λίαν ἀξιέπαινος διὰ τὰς προσπαθείας ἃς καταβάλλει ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τοῦ ρηθέντος σχολείου. Ἀνάγκη ὅμως νὰ ἔλθωμεν ἀρωγοὶ τῇ κοινοτητι νῦν μάλιστα ὅτε ἕνεκεν τῆς ἀρξαμένης ἤδη ἀνοικοδομήσεως τοῦ ναοῦ τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ, αἱ ἀνάγκαι αὐτῆς ηὔξησαν.

Εὐχόμεθα ἵνα ὡς τάχιστα ἡ κοινότης περιέλθῃ εἰς εὐάρεστον οἰκονομικὴν θέσιν ἵνα οὕτω, εὐρυνομένου τοῦ κύκλου τῆς σχολῆς ἐκτιμηθῇ ἐπαξίως καὶ ἡ ἱκανότης τοῦ διδασκάλου κ. Φ. Κομνηνοῦ.

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΝ ΛΟΓΙΔΡΙΟΝ

ΑΝΑΓΓΕΛΘΕΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΙΝ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΗΜ. ΒΕΝΕΤΟΚΛΕΟΥΣ.

Σεβαστὴ καὶ Φιλόμουσος Ὁμήγυρις!

Ἀδέκαντος θεία συνάρσει καὶ τοῦ δευτέρου σχολικοῦ ἔτους τῆς διευθύνσεως ἡμῶν, ἐμφανιζόμεθα καὶ διδάσκοντες καὶ διδασκόμενοι, ὅπως δώσωμεν λόγον τῶν πεπραγμένων διὰ δημοσίων ἐξετάσεων.

Πρὸ τούτου ὅμως ὀφείλω νὰ ἐκφράσω καὶ πάλιν δημοσίᾳ τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην καὶ τῶν διδασκάλων καὶ τῶν μαθητῶν εἰς τε τὸν Α. Π. τὸν γεραρὸν ἡμῶν Πατριάρχην καὶ εἰς τὸν ἀξιότιμον πρώην πολιτικὸν πράκτορα τῆς Ἑλλάδος κύριον Μ. Δραγούμην, οἵτινες ἐπανειλημμένως ἐπεσκέφθησαν τὰ σχολεῖα ἡμῶν ἐνθαρρύνοντες τοὺς μαθητὰς καὶ ἐξεγείροντες τὸν πρὸς τὴν μάθησιν ζῆλον αὐτῶν.

Μετὰ μεγίστης δὲ συγκινήσεως καὶ βαθείας εὐγνωμοσύνης ὀφείλω νὰ ἀναφέρω τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰδομενέως Βιττώρη, ὅστις μαθὼν τὴν στενοχωρίαν τῶν ἡμετέρων σχολείων ἕνεκα τοῦ ὀσημέρι αὐξανομένου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ (καθ' ὅσον ἐν ᾧ τῷ 1870 ἐφοίτων ἐν τοῖς σχολείοις ἡμῶν 400 παῖδες, κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐφοίτησαν 860)· παρεχώρησε λίαν γενναίως καὶ φιλοτίμως εἰς τὴν ἡμετέραν κοινότητα τὸ παρακείμενον τῇ σχολῇ κτῆμα αὐτοῦ, γήπεδον σπουδαιοτάτης ὀξίας τετρακισχιλίων περίπου εἰκοσαφράγκων. Διὰ τῆς πράξεώς του ταύτης καὶ τῆς πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις Σύλλογον τὸν πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων συνεκίνησεν ὁ κ. Βιττώρης πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν, ἐφείλκυσε τὸν δίκαιον θαυμασμὸν τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀλλοεθνῶν καὶ κατέδειξε πόσον κήδεται περὶ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῶν ἐκτὸς καὶ μακρὰν τῆς Ἑλλάδος ὁμογενῶν. Καὶ θαῦμα οὐδέν! Τέκνον τῆς πολυπαθοῦς καὶ ἡρωϊκῆς νήσου Κρήτης, πολλὰ παθὼν καὶ αὐτὸς κατὰ πρῶτα ἔτη τοῦ μεγάλου ἱεροῦ ἀγῶνος τοῦ 1821, ἀναπτυχθεὶς καὶ προχθεὶς ὑπὸ τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς εὐεργεσίας ἠδυνήθη νὰ ἐκτιμήσῃ, εἴπέρ τις καὶ ἄλλος, τὴν δύναμιν τῶν μεγάλων τούτων χριστιανικῶν ἀρετῶν καὶ ἔχων εὐαίσθητον καὶ εὐγνώμονα καρδίαν ἐζήλωσε φύσει τὸ παράδειγμα τοῦ μεγάλου εὐεργέτου του τοῦ ἀειμνήστου ἱδρυτοῦ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τούτων καταστημάτων Μ. Τοσίτσα καὶ ἤξιζε νὰ κάμνῃ ὁμοίαν χρῆσιν τοῦ πλούτου αὐτοῦ καταταξας οὕτως ἑαυτὸν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν μεγάλων τοῦ γένους εὐεργετῶν. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ἡμετέρας Κοινότητος ἐπαξίως τιμῶσα τὸν ἄνδρα ἔστησε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ πλησίον τῆς εἰκόνος τοῦ Μ. Τοσίτσα, ἵνα εὐλογῆται καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν καὶ ἵνα πρόκηται καὶ αὐτὸς ζηλωτὸν παράδειγμα ὁμοίων εὐεργεσιῶν.

Εὐχαριστίας δὲ ὀφείλω νὰ ἐκφράσω εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἑλληνικὴν Ἐπικουρικὴν Ἀδελφότητα, ἥτις ὑπὸ φιλομουσίας καὶ εὐγενεστάτων αἰσθημάτων κινουμένη οὐ μόνον προσήνεγκεν εἰς τὴν ἡμετέραν κοινότητα 40 λίρ. ὑπὲρ τῶν σχολείων, ἀλλ' ἐχορήγησεν καὶ εἰς πλείστους ἀπόρους παῖδας βιβλία καὶ τὴν ἀναγκαιοῦσαν γραφικὴν ὕλην καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος ἐνέδυσε δὲ καὶ ἑξήκοντα ἀπορωτάτους παῖδας κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα. Τὸ ἔνδυμα μάλιστα τῶν Χριστουγέννων, ὅτε τὸ ψῦχος ἦτο ἐκτάκτως δριμὺ, συνετέλεσε τὰ μέγιστα, ἵνα μὴ διακόψωσι τὴν σειρὰν τῶν μαθημάτων τῶν πολλοὶ ρακένδυτοι μέν, ἀλλ' ἐπιμελέστατοι παῖδες, οἵτινες ἀνακηρύττουσι σήμερον δι' ἡμῶν τὴν ἄκραν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὴν εἰρημένην Ἀδελφότητα.

Χάρις εἰς τὴν γενναιότητα τῆς ἀξιοτίμου ἐπιτροπῆς τῆς ἡμετέρας κοινότητος ἐνεγράφησαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν ἀμφοτέροις τοῖς σχολείοις τῶν ἀρρένων καὶ τῶν θηλέων 860 παῖδας ἐξ ὧν 260 μόνον ἐπλήρωσαν οἱ δὲ 600 εἰσήχθησαν δωρεάν. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος παραβαλλόμενος πρὸς τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους εἶναι ὑπέρτερος κατὰ 300, ἡ δὲ αὔξησις ἐγένετο ἰδίως ἐν τῷ ἀλληλοδιδακτικῷ τμήματι ἐν ᾧ ἐνεγράφησαν 300 ἄρρενα ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν ἑνὸς διδασκάλου καὶ δύω βοηθῶν καὶ 280 θήλεα ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν μιᾶς διδασκαλίσσης καὶ μιᾶς βοηθοῦ.

Ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ εἴπω ὅτι τοιαύτη ἀναλογία διδασκόντων πρὸς διδασκομένους δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὰ ἀπαιτούμενα ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἡ ἀνάγνωσις ἡ γραφὴ καὶ ἡ στοιχειώδης ἀριθμητικὴ ἀλλὰ καὶ ἡ μόρφωσις καὶ διάπλασις τῆς καρδίας, ἥτις μόνον κατὰ τὴν τρυφερὰν ἡλικίαν τῶν παίδων εἶναι κατορθωτή. Πρέπει λοιπὸν νὰ αὐξηθῇ τὸ προσωπικὸν τοῦ τμήματος τούτου ἐν ἀμφοτέροις τοῖς σχολείοις διότι τὸ τμῆμα τοῦτο εἶναι ἡ βάσις τοῦ ὅλου πνευματικοῦ οἰκοδομήματος, κατ' ἀνάγκην, δὲ εἶα ἡ βάσις τοιοῦτον καὶ τὸ λοιπὸν οἰκοδόμημα.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν λέγονται ὀρθῶς· ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ· ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως δαπανῶσα ἀρκετὰ ὑπὲρ τῶν σχολείων δὲν ἐπαρκεῖ εἰς πλειοτέρας δαπάνας. Ἂς ἔλθῃ λοιπὸν εἰς ἀρωγὴν αὐτῆς τὸ γενναῖον καὶ ἐλευθέριον ἑλληνικὸν κοινὸν τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅπερ πλειστάκις ἔδειξεν ἄκρον ζῆλον πρὸς πᾶν ὅ,τι καλὸν ἠθέλωσι πρὸ πάντων εἰς ἀρωγὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνοι, οἵτινες ἔχουσι καὶ τὸ μέγιστον συμφέρον, οἱ γονεῖς τῶν μαθητῶν· ἂς ἀκούσωσι τὴν σωτήριον φωνὴν τῆς ἐπιτροπῆς· ἂς μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Βιττώρη καὶ πλεῖστοι ἄλλοι τῶν παρ' ἡμῖν εὐποιούντων καὶ ἐπὶ φιλομουσίᾳ καὶ φιλογενείᾳ οὐδὲν ἧττον διακρινομένων· ἀ, δώσῃ ἕκαστος τὸν ὀβολὸν αὐτοῦ κατὰ τὴν δύναμίν του καὶ τότε θὰ ἴδῃ καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια πλήρη καὶ τέλεια ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα ἀναλογοῦντα τοῦ πληθυσμοῦ, τῆς φιλομουσίας, καὶ τῆς εὐπορίας τῶν Ἑλλήνων.

Προκειμένου δὲ σήμερον περὶ τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων καθῆκον ἔχω νὰ ὑπομνήσω ὅτι αὗται γίνονται οὐχὶ ἵνα ἴδωσιν οἱ διδάσκαλοι τὴν πρόοδον τῶν μαθητῶν των, διότι οὗτοι γνωρίζουσι τοῦτο κάλλιστα, ἀλλ' ἵνα καταστῇ γνωστὴ εἰς τὸ κοινὸν ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς γονεῖς ἡ πραγματικὴ κατάστασις τοῦ ἐκπαιδευτηρίου καὶ τῶν ἐνταῦθα ἐργαζομένων. Διὰ τῶν δημοσίων ἐξετάσεων οἱ μὲν διδάσκαλοι δίδουσι λόγον τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἐπιτυχοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ἀνατεθειμένων αὐτοῖς ἱερῶν καθηκόντων οἱ δὲ μαθηταὶ τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς περὶ τὰ γράμματα εὐφυΐας αὐτῶν. Ἀνάγκη πᾶσα εἶναι λοιπὸν ἐπαξίως τοῦ σοβαροῦ σκοποῦ τῶν δημοσίων ἐξετάσεων νὰ παρευρίσκωνται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῶν οὐ μόνον ἡ ἐφορία καὶ ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἀλλὰ καὶ οἱ γονεῖς καὶ οἱ κηδεμόνες τῶν παίδων.

Ὑμεῖς δέ, ὦ φίλοι μαθηταὶ τῆς ἀνωτέρας τάξεως, οἵτινες μέλλετε νὰ ἀποφοιτήσητε κατ' ἀνάγκην καὶ νὰ ἐγκαταλίπητε τὸν ἱερὸν τοῦτον χῶρον τῶν Μουσῶν, ἔνθα ἐλάβετε τὴν πρώτην ὑμῶν μόρφωσιν, ἐνθυμεῖσθε νὰ διατηρῆτε διὰ παντὸς τοῦ βίου ὑμῶν ζωηρὰν καὶ ἀκμαίαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς ἀοιδίμους ἱδρυτὰς καὶ εὐεργέτας τῶν ἐκπαιδευτικῶν τούτων καταστημάτων, πρὸς τοὺς φροντίζοντας περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ τελειοποιήσεως αὐτῶν καὶ πρὸς τοὺς μετὰ διακαοῦς πόθου ἀσχοληθέντας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ὑμῶν. Τὰς στοιχειώδεις δὲ γνώσεις, τὰς ὁποίας ἐνταῦθα ἀπεκτήσατε, ὡς κλεῖδα μεταχειριζόμενοι, προσπαθεῖτε νὰ αὐξάνητε καὶ διὰ τῆς ἰδιαιτέρας ὑμῶν μελέτης. Θεωρεῖτε ἀπορράδα ἐκείνην τὴν ἡμέραν καθ' ἣν δὲν ἀνεγνώσατε μίαν τοὐλάχιστον σελίδα ἐκ τῶν ἀθανάτων συγγραμάτων τῶν ἡμετέρων προγόνων, ἅτινα ἐχρησίμευσαν καὶ χρησιμεύουσιν εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα ὡς πηγὴ πάσης σοφίας καὶ πάσης προόδου.

Μετ' ὀλίγον μέλλετε νὰ εἰσέλθητε εἰς νέον στάδιον βίου πολὺ διάφορον τοῦ μαθητικοῦ. Μέχρι τοῦδε ἐφροντίζετε μόνον πῶς νὰ ἀναπτυχθῆτε καὶ πῶς νὰ ἀναδειχθῆτε ἄξιοι τῶν προσπαθειῶν τῶν ἡμετέρων γονέων καὶ τῶν φροντιζόντων περὶ τῆς μορφώσεως ἡμῶν, τοῦ λοιποῦ μέλλετε νὰ εἰσέλθητε εἰς πέλαγος ἀπείρων βιωτικῶν περιπετειῶν. Ἐν τῷ νέῳ τούτῳ στιδίῳ μόνος κανὼν καὶ ὁδηγὸς ἔστω ὑμῖν ἡ ἀρετὴ ἡ τιμὴ καὶ ἡ φρόνησις. Φεύγετε τὴν κακίαν καὶ τὰς ὁμιλίας τῶν κακῶν, αἵτινες φθείρουσι τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ ἐξευτελίζουσι τὸν ἄθρωπον καθιστῶσι αὐτὸν ἀντὶ λογικοῦ ἀλογώτερον καὶ αὐτῶν τῶν ἀλόγων ζώων. Σέβεσθε καὶ διατηρεῖτε τὰ θεῖα διδάγματα τῆς ἁγίας θρησκείας τῶν πατέρων ὑμῶν. Ἀγαπᾶτε τὴν πατρίδα. Ἐν τοῖς τελευταίοις τούτοις παραγγέλμασι περικλείονται πάντα τὰ λοιπά· οὕτω δὲ ποιοῦντες θὰ ἀναδειχθῆτε ἄξιοι τῆς πλάσεως τοῦ θείου Δημιουργοῦ καὶ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ.

22/4 Ἰουλίου 1880.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΓΛΑΔΣΤΩΝ.

Ὁ Γουλιέλμος Γλάδστων εἶναι τεταρτότοκος υἱὸς πλουσίου ἐμπόρου τῆς Λιβερπούλης. Ἐγεννήθη τῇ 29 Δεκεμβρίου 1809 καὶ ἐσπούδασεν εἰς Ὀξφόρδην, ἔνθα ἀνηγορεύθη ἐν ἔτει 1831 διδάκτωρ. Περιηγηθεὶς ἐπί τινα χρόνον τὴν ἠπειρωτικὴν Εὐρώπην ἐπανῆλθεν ἐν ἔτει 1832 εἰς Ἀγγλίαν, ὅπως ἀποδυθῇ εἰς τὰς ἐκλογάς, καὶ κατώρθωσε νὰ ἐκλεχθῇ βουλευτὴς Νρονάρκης. Ἐν τῇ Βουλῇ διεκρίθη κατ' ἀρχὰς διὰ τὰ ἄκρα συντηρητικὰ αὐτοῦ φρονήματα. Ὁ Πὴλ, ἐκτιμήσας τὴν ἱκανότητα καὶ τὸν χαρακτῆρά του, προσέλαβεν αὐτὸν ἐν ἔτει 1835 ὑφυπουργὸν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἀποικιῶν. Ἀλλὰ μετὰ δύο μόνον μῆνας τὸ ὑπουργεῖον Πὴλ ἔπεσε καὶ ὁ Γλάδστων ἐγένετο ἀντιπολιτευόμενος. Ἐν ἔτει 1841 ὁ Πὴλ ἀνελθὼν αὖθις εἰς τὴν ἐξουσίαν, διώρισε τὸν Γλάδστωνα ἀντιπρόεδρον τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου καὶ διευθυντὴν τοῦ νομισματοκοπείου. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὁ νεαρὸς οἰκονομολόγος διέπρεψεν ὑπερασπίσας εὐγλώττως ἐν τῇ βουλῇ τὰς οἰκονομικὰς μεταρρυθμίσεις τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐν ἔτει 1842 προήχθη εἰς ὑπουργὸν τοῦ ἐμπορίου, μετὰ μικρὸν δὲ εἰς ὑπουργὸν τῶν ἀποικιῶν. Ἐν ἔτει 1847 ἐξελέχθη βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ὀξφόρδης. Ὅτε ὁ Πὴλ ἀνετράπη ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὀπαδῶν, ὧν προΐστατο ὁ Δισραέλης, ὁ Γλάδστων ἀπεχωρίσθη τῶν Τορύων, δὲν κατετάχθη ὅμως εἰς τὰς τάξεις τῶν φιλελευθέρων. Ἐν ἔτει 1859 ἐπεσκέφθη τὴν Ἰταλίαν καὶ ἔγραψε τὰ πολύκροτα φυλλάδια, δι' ὧν ὑπέσκαψε τὰ θεμέλια τῆς Βουρβωνικῆς τυραννίας ἐν Νεαπόλει. Ἐν ἔτει 1852 εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ λόρδου Ἀβερδήνου ὡς ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν· τὸ ἀξίωμα δὲ τοῦτο διετήρησε καὶ ὑπὸ τὸν Παλμερστῶνα, συμμετασχὼν τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου. Ἐν ἔτει 1858 — 1859 ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Δέρβυ ὡς ἔκτακτος ἐπίτροπος τῆς Ἀνάσσης εἰς τὴν Ἰόνιον Πολιτείαν, ὅπως ἐξακριβώσῃ τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ, ἔκτοτε δ' ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν ἔτει 1859 ἐγένετο αὖθις ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὑπὸ τὸν Παλμερστῶνα, ἐπιτελέσας γενναιοτέρας μεταρρυθμίσεις, αἵτινες μόναι θὰ ἤρκουν ν' ἀποθανατίσωσι τὸ ὄνομά του. Ἐν ἔτει 1863, ἀποτυχὼν ἐν Ὀξφόρδῃ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κοινοβούλιον ὡς βουλευτὴς Λαγκαστρίας. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Παλμερστρῶνος ἀνέλαβεν ὑπὸ τὸν Ροὺσσελ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κόμματος ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων. Ἀλλὰ μετὰ μικρὸν τὸ φιλελεύθερον ὑπουργεῖον, ἥττηθεν ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐκλογικῆς μεταρρυθμίσεως ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ. Ὁ Γλάδστων ἐνίκησε καὶ ἡ Ἄννασσα ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὸν σχηματισμὸν τοῦ νέου ὑπουργείου, ὅπερ ἐπετέλεσε μὲν ριζικὰς μεταρρυθμίσεις, ἐδείχθη ὅμως ἀτολμον ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ καὶ διὰ τοῦτο ἠττήθη κατὰ κράτος ἐν ταῖς ἐκλογαῖς τοῦ 1874. Τότε ὁ Γλάδστων, ὀργισθεὶς παρητήθη τῆς ἀρχηγίας τοῦ φιλελευθέρου κόμματος, ἐξηκολούθησεν ὅμως πολεμῶν ἐν τοῖς τάξεσι τὸ ὑπουργεῖον Δισραέλη, οὗ ἡ πτῶσις ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτόν. Ὁ Γλάδστων εἶναι διάσημος καὶ ὡς συγγραφεύς. Αἱ ὁμηρι-

καί του μελέται, τὰ πονήματά του περὶ Ἐκκλησίας, αἱ ἀναρίθμητοι πραγματεῖαι του ἐν περιοδικοῖς συγγράμμασι μαρτυροῦσι τὴν ποικίλην τοῦ ἀνδρὸς σοφίαν. Καίπερ ἀπολέσας μέρος τῆς περιουσίας του ἔν τινι χρεωκοπίᾳ, ὁ Γλάδστων εἶναι πάντοτε πλούσιος. Ἐκ τῶν υἱῶν του ὁ πρωτότοκος εἶναι βουλευτής, ὁ δεύτερος ἱερεὺς καὶ τρίτος ἀποτυχών πρὸ μικροῦ ἐν ταῖς ἐκλογαῖς πρόκειται νῦν νὰ ἐκλεχθῇ βουλευτὴς ἐν Λήδ.

Ὁ κ. Γλάδστων, ἐρωτηθείς ποτε εἰς τί ἀπέδιδε τὴν ἔκτακτον ὑγιᾶ κατάστασιν καὶ ἐκτελεστικήν του δύναμιν, ἀπεκρίθη, «εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν δύο ἢ τριῶν κανόνων. Ἀποφεύγω πᾶσαν εἰς τὸ φαγητὸν καὶ ποτὸν κατάχρησιν. Γυμνάζω ἑαυτὸν εἰς σωματικὰς ἀσκήσεις, ἰδίως δὲ εἰς τὴν διὰ τοῦ πελέκεως, κόπτων δένδρα, οὐδέποτε δ' ἐπιτρέπω τι νὰ μὲ στερήσῃ τοῦ ἀπαιτουμένου ὕπνου. Ὅταν κλείω τὴν θύραν τοῦ δωματίου μου τὴν νύκτα «ἀποκλείω ἀπὸ τοῦ νοός καὶ πᾶσαν φροντίδα καὶ μέριμναν, πολιτικήν τε καὶ ἄλλην»· προσέθηκε δέ, ὅτι ἅπαξ μόνον εἶχεν ἀγρυπνήσει ἕνεκα σκέψεως, καὶ τοῦτο διότι ἀνησύχει μήπως πέσῃ δένδρον τι, ὅπερ οἱ ἐργάται εἶχον ἀρχίσει νὰ τὸ κόπτωσι ἑσπέραν τινά, ἀλλ' ἕνεκα σφοδρᾶς καταιγίδος ἠναγκάσθησαν νὰ ἀφήσωσι τὸ ἔργον των ἀτελείωτον

Καὶ εἰς θρησκευτικὰς δὲ συζητήσεις ὁ κ. Γλάδστων ἀνεδείχθη δεινὸς ἀνταγωνιστής, καίπερ δὲ ἀνήκων εἰς τὴν ἀγγλικανικὴν ἐκκλησίαν καὶ ἀφωσιωμένος εἰς αὐτήν, εἶναι ὅμως καὶ θερμὸς φίλος τῶν μὴ συμμορφουμένων πρὸς αὐτήν. Πόσον δ' ἐκτιμῶσι τὸν κ. Γλάδστωνα οἵτε Πρεσβυτερianοὶ καὶ μὴ συμμορφούμενοι, ἔδειξαν κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογάς, διὰ τοῦ ἀπεριγράπτου αὐτῶν ἐνθουσιασμοῦ.

Ἀνέκδοτον δὲ λίαν συγκινητικὸν περὶ τοῦ κυρίου Γλάδστωνος εἶναι ἀξιοσημείωτον. Παρατηρήσας, ὅτι ὁ πτωχὸς ἄνθρωπος, ὅστις συνήθως ἐσάρωνε τὴν ὁδὸν ἔξωθεν τῆς θύρας του ἔλειπεν ἀπὸ τῆς θέσεώς του, ὑπῆγε πρὸς ἐπίσκεψίν του, εἰς τὸ πενιχρόν του δωμάτιον. Εὑρὼν δὲ αὐτὸν ἀσθενοῦντα, ἐζήτησε νὰ ἀνακουφίσῃ τὰς ἀνάγκας του· ὁ δὲ πτωχὸς ἐκεῖνος διηγούμενος τὸ περιστατικὸν μετὰ ταῦτα, εἶπεν «Ὁ κύριος Γλάδστων ἐγονάτισε πλησίον τῆς κλίνης μου καὶ προσηυχήθη· καὶ ποίαν προσευχήν! Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ μᾶς δίδῃ πάντοτε τοιούτους πολιτικούς.»

ΜΥΙΑ ΟΣΑ

Η ΔΙ' ΑΤΜΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΩΝ

Ἐν τῇ μικρᾷ πόλει Λόκπορτ κειμένῃ παρὰ τὸν καταρράκτην τοῦ Νιαγάρα, ἔνθα τὸ ψῦχος εἶναι δριμὺ ἐφηρμόσθη κατὰ πρῶτον ἡ διὰ τοῦ ἀτμοῦ θέρμανσις ὑπὸ τῆς ἑταιρίας Χόλη.

Ὅπως ὁρίσῃ ἀκριβῶς τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν τῶν σωλήνων εἰς τὴν διὰ τῆς συστολῆς προερχομένην ἀπώλειαν ἡ ἑταιρία μετεχειρίσθη κατ' ἀρχὰς 800 μέτρων ὑπόγειον ὀχετόν.

Ἐπιτυχούσης τῆς δοκιμασίας ἡ ὑπόγειος διοχέτευσις ἐμηκύνθη εἰς πέντε περίπου χιλιόμετρα, διὰ σωλήνων οὐχὶ μεγαλειτέρας, διαμέτρου τοῦ 10 ἑκατοστοῦ τοῦ μέτρου.

Ἡ ἑταιρία ἐπρόκειτο νὰ θερμάνῃ πεντήκοντα κατοικίας καὶ ἓν σχολεῖον χωρητικότητος 3,000 κυβικῶν μέτρων εἰς τὴν μεγαλειτέραν δημοσίαν αἴθουσαν τῆς πόλεως, ἐπώλει δὲ πρὸς τούτοις ἀτμὸν εἰς δύο μηχανὰς κειμένας ἐν περίπου χιλιόμετρον μακρὰν τῶν λεβήτων.

Αἱ εἰς ἐνὸς καὶ ἡμίσεως χιλιομέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς μεταδιδούσης τὴν θερμότητα ἑστίας κείμεναι οἰκίαι, ἐθερμαίνοντο ἐξίσου ὡς καὶ αἱ πλησιέσταται εὑρισκόμεναι.

Ἐκ τῶν τριῶν λεβήτων τῆς ἑτιιρίας ὁ εἷς ἤρκει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μόνον δὲ ἐν περιπτώσει πολὺ δυνατοῦ ψύχους μετεχειρίζοντο καὶ δεύτερον. Δύο θερμαστοὶ ἤρκουν· ὁ εἷς ἠργάζετο τὴν ἡμέραν καὶ ὁ ἕτερος τὴν νύκτα.

Ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ παραχθεῖσα θερμότης διὰ τὰς πεντήκοντα κατοικίας ἠδύνατο νὰ θερμάνῃ πεντακοσίας· εἷς μόνος λέβης ἀναλόγου ἐκτάσεως ἠδύνατο νὰ μεταδώσῃ θερμότητα ὑπὸ ἐπιφανείας χιλίων ἑκταρίων, τέλος διὰ δεκάδος λεβήτων δύναταί τις νὰ θερμάνῃ μεγάλας πόλεις.

Τοσοῦτον ἐπιτυχὴ ὑπῆρξαν τὰ ἀποτελέσματα τῶν γενομένων δοκιμασιῶν ὥστε ἡ εἰρημένη ἑταιρία ἠτήσατο ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τὴν παραχώρησιν χιλίων ἑκτρίων ὅπως θέσῃ σωλῆνας καὶ μεταδίδῃ ἀτμὸν διὰ πᾶσαν χρῆσιν.

Θέλει ἐπιτύχῃ ἆρά γε ὡς ἐν Λοκπὸρτ ἡ ἐπιχείρησις αὕτη ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, ὅπου αἱ μεγάλαι ἑταιρίαι τοῦ ἀεριόφωτος καὶ οἱ κατασκευασταὶ τῶν ἐλαίων δύνανται νὰ φέρωσιν ἰσχυρὰν ἀντίστασιν;

Ἡ εἰρημένη ἑταιρία δύναται διὰ τοῦ συστήματός της νὰ ἦναι χρήσιμος εἰς τὰς ἑξῆς ἀνάγκας 1), θέρμανσιν οἰκιῶν, 2) εἰς μαγειρεῖα διὰ τῶν ὑπ' αὐτῆς εὐρεθέντων ὀργάνων, 3) θέρμανσιν τοῦ ὕδατος, 4) ἀπόσβεσιν τῶν πυρκαϊῶν, 5) ἄρσιν τῶν χιόνων, 6) δι' ἀτμομηχανάς.

Ἐπικαλεῖται δὲ ὑπὲρ τοῦ συστήματός της τοὺς ἑξῆς ὑπολογισμούς.

1) Διὰ τὴν θέρμασιν τῶν δημοσίων κτιρίων, δηλ. δικαστηρίων, σχολείων, βιβλιοθηκῶν κτλ. δαπανῶνται ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ 600,000 δολλάρια κατ' ἔτος, διὰ δὲ τοῦ ἀτμοῦ θὰ ἐδαπανῶντο 400,000 δολλάρια.

2) Διὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἐκ τῆς καιομένης ὕλης τέφρας ἐκ τῶν οἰκιῶν δαπανῶνται 225,000 δολλαρίων, ἡ δαπάνη αὕτη θὰ ἐκλείψῃ ἐντελῶς.

3) Ἡ ἀφαίρεσις τῆς χιόνος εἶναι δύσκολος καὶ δαπανηρά, (ἑκάστου κάρρου κοστιζόντος δολλάρια 1, 25 ἐνῷ διὰ κινητῶν σωλήνων μεταφερόντων ὀξεις ἀτμοῦ, αἱ χιόνες δύνανται νὰ διαλύωνται καὶ σρώνονται ταχύτατα, ἡ δὲ ἐκ τούτου δαπάνη δὲν θὰ ὑπερέβαινε τὸ δέκατον τῆς νῦν.

4) Τῶν οἰκιῶν θερμαινομένων διὰ τοῦ ἀτμοῦ καὶ οὐχὶ δι' ἄλλων καυσίμων ὑλῶν θὰ ἐκλείψῃ ὁ ἐκ τῶν πυρκαϊῶν κίνδυνος, τοῦτο δὲ ἤθελεν ἐξαναγκάσῃ τὰς ἀσφαλιστικὰς ἑταιρίας νὰ καταβιβάσωσι ἐπαισθητῶς τὰς διατιμήσεις των, αἵτινες νῦν εἰσὶν λίαν ὑψωμέναι.

5) Θὰ ἐκλείψωσιν οἱ κόπτοντες εἰς μικρὰ τεμάχια τὰ ξύλα, οἱ ἀνθρακοκομισταὶ καὶ ἄλλοι ὑπηρέται, οἵτινες ἤθελον ἀντικατασταθῇ δι' ἁπλῶν σωλήνων μεταφερόντων τὴν ἀναγκαίαν δύσιν τοῦ ἀτμοῦ.

6) Ὁ ἔχων ἀτμοκίνητον μηχανὴν ἐργοστασιάρχης δὲν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην θερμαστοῦ καὶ μηχανικοῦ, ἔχων πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν του ἀτμὸν, χωρὶς νὰ ἦναι ὑποχρεωμένος διατηρῶν ἑστίαν νὰ πληρώνῃ ἁδρὰ ἀσφάλιστρα.

7) Διὰ τὴν οἰκιακὴν ὑπηρεσίαν θὰ ὑπάρχῃ ἐν πάσῃ ὥρᾳ, ὕδωρ θερμὸν ἢ ψυχρὸν εἰς ὅλα τὰ πατώματα ἄνευ δαπάνης καὶ μηχανῶν.

8) Τὰ καταστήματα τῶν λουτρῶν, τὰ θερμοκήπια, τὰ πλυσταρεῖα ἤθελον οἰκονομεῖ τὰς ἀνάγκας των πολὺ καλλίτερον καὶ οἰκονομικώτερον.

9) Αἱ διὰ τὰς πυρκαϊὰς χρήσιμοι ἀντλίαι μὴ ἔχουσαι πλέον ἀνάγκην ἑστίας ἢ λέβητος δύνανται νὰ καταστηθῶσιν πολὺ εὐθυνότεραι, λαμβάνουσαι δόσεις ἀτμοῦ ἐκ τοῦ διὰ τῶν ὁδῶν διερχομένου, ὡς νῦν γίνεται διὰ τὸ ὕδωρ ὅπερ ἐνίοτε εἶναι πεπηγμένον ἐν τοῖς ψυχροῖς κλίμασι ἐνῷ τοιοῦτόν τι δὲν δύνατσι νὰ πάθῃ ὁ ἀτμός.

10) Μέγα τέλος πλεονέκτημα ἤθελεν εἰσθαι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὑδατώδους ἀτμοῦ πρὸς κατάπαυσιν τοῦ πυρὸς ἐν περιπτώσει πυρκαϊᾶς, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἐν Πενσυλβανίᾳ, ἐν τῷ τότῳ τῶν μεταλλικῶν ἐλαιῶν. Τὸ πῦρ καταλαμβάνων οἰκοδομήν τινα εἰσδύει εἰς τὰ στενώτατα μέρη μεταξὺ τῶν σανιδωμάτων εἰς τὴν ὀροφήν. κτλ. ὅπου εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ διευθύνῃ τις τὸ ὕδωρ, ἐνῷ ὁ ἀτμὸς θέλει εἰσδύσει ἐκεῖ εὐκόλως καὶ μάλιστα ἂν ἐξεχέετο ἐκ τοῦ ἄνω πρὸς τὰ κάτω, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀνυψοῦται ἐκ τῆς εἰδικῆς ἐλαφρότητός του. Εἰσερχόμενος δὲ ἐν τοῖς χωρίσμασιν πρὶν ἢ προσβληθῶσι ὑπὸ τοῦ πυρὸς καθιστᾶ τοὺς τοίχους καὶ τὰ ἔπιπλα σχεδὸν ἀπρόσβλητα ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ἢ τοὐλάχιστον ἐπαισθητῶς ἀναχαιτίζει τὴν πρόδον τοῦ κακοῦ.

Ἰατρικοὶ ἀφορισμοί.. — Ἡ ζωὴ εἶναι βραχεῖα, ἡ πελατεία δύσκολος, οἱ συνάδελφοι ἀπατηλοί.

Ἡ πελατεία εἶναι ἀγρὸς, οὗτινος ἡ καλὴ περιποίησις εἶναι τὸ λίπασμα.

Ἡ πελατεία ὁμοιάζει τὴν φλανέλλαν, διότι καὶ ταύτην ὅπως καὶ ἐκείνην δὲν δύναταί τις ν' ἀποχωρισθῇ πρὸς καιρὸν ἀκινδύνως.

Ὁ ἀπουσιάζων ἰατρὸς διατρέχει τὸν αὐτὸν κίνδυνον πρὸς τὸν ἐραστὴν τὸν ἐγκαταλείποντα τὴν ἐρωμένην του, διότι εἶναι σχεδὸν βέβαιος, κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του νὰ εὕρῃ ἀντικαταστάτην.

Ἐὰν θέλητε ν' ἀπαλαχθῆτε ὀχληροῦ πελάτου, στείλατέ του τὸν λογαριασμόν του.

Ὁ πελάτης ὁ πληρώνων τὸν ἰατρόν του εἶναι ἁπλῶς ἀπαιτητικός, ἐνῷ ὁ μὴ πληρώνων αὐτὸν εἶναι τύραννος.

Ὁ ἰατρὸς ὁ ἀναμένων τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς αὐθορμήτου εὐγνωμοσύνης τῶν πελατῶν αὐτοῦ ὁμοιάζει πρὸς διαβάτην περιμένοντα νὰ στειρεύσῃ ὁ ποταμὸς ὅπως διαβῇ εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην.

Χειροῦργός τις ζητήσας παρά τινος τῶν πελατῶν αὐτοῦ ὑπέρογκον ἀναμοιβὴν διά τινα παρ' αὐτοῦ γενομένην σπουδαίαν ἐγχείρησιν ἔλαβεν εἰς ἀπάντησιν τὰ ἑξῆς. Ἔπρεπε νὰ μὲ προειδοποιήσητε ὅτι ἐξασκεῖτε τὴν τέχνην σας ἀπαιτοῦντες τὸ βαλάντιον, ἢ τὴν ζωήν.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ δυσαναλόγου γάμου. — Γέρων τις στρατηγὸς ἐνυμφεύθη γυναῖκα νεωτάτην. Μετά τινα ὅμως καιρὸν ἡ ὑγεία τῆς συζύγου του ἤρχισε ν' ἀλλοιοῦται ἐπαισθητῶς, νευρικαὶ διαταράξεις ἐμφανίζονται μετὰ τοσαύτης ἐπιτάσεως ὥστε ὁ στρατηγὸς ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ εἰς τὸν Ἰατρὸν παρουσιάζονται λοιπὸν πρὸς ἄγνωστόν τινα καὶ μὴ γνωρίζοντα αὐτοὺς γυναικολόγον, ὅστις ἀφοῦ ἐξήτασε καλῶς τὴν γυναῖκα εἶπε πρὸς τὸν στρατηγὸν, δὲν εἶναι τίποτε ὑπανδρεύσατέ την καὶ θέλει ἀμέσως ἰατρευθῇ.

Τὸ ὄπιον καὶ ἐργατικαὶ ἐν Ἀγγλίᾳ τάξεις. — Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἡ κατανάλωσις τοῦ ὀπίου παρὰ ταῖς ἐργατικαῖς τάξεσι ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπερβολικῶς αὔξησεν· ἀποδίδωται ἡ τοιαύτη ἐξόδευσις εἰς τὸν περιορισμὸν θυ ἡ κυβέρνησις ἐπέβαλε εἰς τοὺς μεταπράτας τῶν πνευματωδῶν ποτῶν.

Τὸ ὄπιον εἶναι εὐθυνότερον τοῦ οἰνοπνεύματος· ἡ δόσις ἣν προσποριζονται ἀντὶ 20 ἑκατοστῶν τοῦ φράγκου, ἔχει περισσοτέραν δύναμιν τῆς ἀναλόγου δόσεως οἰνοπνεύματος δι' ἣν πληρώνουσι 60 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου. Καίτοι δὲ ἡ χρῆσις τοῦ ναρκωτικοῦ δὲν συνεπάγεται τὰ δυσάρεστα τῶν πνευματωδῶν ποτῶν ἀποτελέσματα, οὐχ ἧττον εἶναι λυπηρόν, προσθέτει ἡ ἔγκριτος ἰατρικὴ ἐφημερὶς Lancet, νὰ βλέπῃ τις ἐξαπλουμένην τὴν χρῆσιν τοῦ ὀπίου παρὰ ταῖς ἐργατικαῖς τάξεσι· ἂν ἐξακολουθήσῃ ἡ κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη κατάχρησις, θὰ ἐπιφέρῃ πράγματι ἐθνικὴν ζημίαν. Ἐλπίζεται ἐν τούτοις ὅτι ἡ κυβέρνησις θὰ θέσῃ περιορισμὸν εἰς τὴν πώλησιν τοῦ ναρκοτικοῦ τούτου.

Εἰς τὸ Βασιλ: Νοσοκομεῖον τῆς Βιρμιγχάμης ὁ ἰατρὸς τῆς χειρουργίας John Clay διὰ πολλῶν πειραμάτων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ μέχρι τοῦδε ἀνίατος θεωρούμενος *Καρκῖνος* ἄνευ χειρουργικῆς ἐγχειρίσεως, θεραπεύεται διὰ τοῦ terpentius τῆς Χίου καὶ τῆς Κύπρου. Ἔκθεσις τοῦ ἰατροῦ τούτου, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ, ἐδημοσιεύθη εἰς τὰς 27 Μαρτίου εἰς τὸ «Laneet»

Ἀνάφλεξις πετρελαίου ὑπὸ κεραυνοῦ. — Τὴν 31 Μαΐου 1880 κεραυνὸς ἔπεσεν ἔν τινι ἀποθήκῃ πετρελαίου τῆς Τιδιώτης ὀλίγον μεσημβρινῶς τῆς Titusville (ἐν Τρανσυλβανίᾳ) καὶ ἐτέωθεν τοῦ μικροῦ ποταμοῦ Oil-Creek. Φοβερὰ ἔκκρηξις παρήχθη παρευθὺς καὶ ἡ στέγη τῆς ἀποθήκης ἐτρίβη εἰς κόνιν· τὸ ἔδαφος συνεταράχθη ὡς ὑπὸ σεισμοῦ, καὶ στήλη ἀνημμένου πετρελαίου ὑψωθεῖσα εἰς ἑκατοντάδας ποδῶν ὕψος, ἐπανέπεσεν ὡς χείμαρρος τρέχων κατὰ μῆκος τοῦ λόφου καὶ ἥναψε κατὰ τὴν διάβασίν του πλείστας ἄλλας ἀποθήκας.

Οἱ διάφοροι ρύακες τοῦ ἀνημμένου πετρελαίου παρευθὺς ἠνώθησαν, σχηματίσαντες ἀληθῆ ποταμὸν πυρὸς, ὅστις ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του πρὸς τὴν Titusville. Ὅταν ἐχύθη εἰς τὸν ποταμὸν Oil Creek, τὰ ὕδατά του μετεβλήθησαν ἀρέσως εἰς φλόγας ἐπὶ ἑκτάσεως πολλῶν ἑκατοντάδων ὑαρδῶν· ἡ σιδηρὰ ἐπ' αὐτοῦ γέφυρα κατεστράφη ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ· ὁ ποταμὸς ἐξηράνθη εἰς πολλὰ μέρη καὶ ἡ θερμότης ἐξεδηλώθη μέχρις αὐτῶν τῶν χαλίκων τῆς κοίτης του.

Φθάσας ἐπὶ τῆς ἑτέρας ὄχθης, ὅπου ἄρχεται τὸ χωρίον τῆς Titusville, ὁ καταστρεπτικὸς οὗτος χείμαρρος κατεπολεμήθη μετὰ μεγίστης ἐνεργητικότητος ὑπ' ὀλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ βοηθουμένου ὑπὸ τῶν πυροσβεστῶν τοῦ Oil-City, τοῦ Corry, τοῦ Jame town καὶ τοῦ Warren. Μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας των, ὅλαι αἱ οἰκίαι τῆς ὁδοῦ Broarb καὶ αἱ πλεῖσται τῶν γειτονικῶν ταύτῃ ὁδῶν ἐκάησαν. Δὲν εἶναι ἀκόμη γνωστὸς ἀκριβῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν καταστραφεισῶν οἰκοδομῶν, διϋλιστικῶν καταστημάτων καὶ ἀποθηκῶν.

Ἡ ἀπώλεια τοῦ πετρελαίου ὑπελογίσθη πλέον τῶν 200,000 βαρελίων. ἡ δὲ χρηματικὴ ζημία 1 ἑκατομμύριον περίπου δολλαρίων. Πιστεύεται ὅτι οὐδεὶς ἐφονεύθη πολλοὶ ὅμως ἐπληγώθησαν.

Δύω ὠὰ πτηνῶν ἐπωλήθησαν ἐσχάτως ἐν Ἐδιμβούργῳ εἰς τὴν ῥυθμὸν τιμὴν τῶν 5,175 φράγκων. Ὁ ἀγοραστὴς εἶναι ὁ λόρδος Ἀιλφόρδ, τὰ δὲ ὠὰ εἶναι εἴδους λιπαροχήνων τὸ ὁποῖον ἐνόμιζον ἐξαλειφθὲν ἀπὸ τοῦ 1842. Εἶναι ἡ μεγαλειτέρα τιμὴ ἀφ' ἧς ἠγοράσθησαν ποτε τοιούτου εἴδους πράγματα, ἐξαιρουμένου τοῦ ὠοῦ Moa τὸ ὁποῖον τὸ 1865 ἠγοράσθη ὑπὸ ἐραστοῦ τῆς ὀρνιθολογίας ἀντὶ 5,000 φρ.

Κατ' ἐπίσημον ἔκθεσιν ἡ ἀξία τῶν κατὰ τὸ 1879 ἐξαχθέντων ἐκ μεσημβρινῆς Ἀφρικῆς ἀδαμάντων ἀνέρχεται εἰς 92,150,250 φράγκα.

Εἰς Νέαν Ὑόρκην ἀφίκετο ἄνθρωπος ὅστις βαδίζει ἐπὶ τοῦ ὕδατος μετὰ τῆς αὐτῆς ὡς καὶ ἐπὶ τῆς στερεᾶς γῆς εὐκολίας. Ἡ ἀνακάλυψίς του συνίσταται εἰς δύο ἐκ τοίγκου ὑποδήματα, μήκους 5 ποδῶν καὶ βάθους 5 δακτύλων. Τὰ ὑποδήματα ταῦτα εἶναι ἀδιαπέραστα ὑπὸ τοῦ ἀέρος καὶ λήγουσιν εἰς ὀξύ. Ἐν τῷ κέντρῳ εὑρίσκεται τὸ διὰ τὸν πόδα ὡρισμένον μέρος. Κάτωθεν τοῦ ὑποδήματος εὑρίσκονται δύω κατασκευάσματα ἐκ 5 ἐλασμάτων προσαρμοζόντων πρὸς τὸ δικτύωμα (παντζούρια τῶν παραθύρων. Ὅταν ὁ βαδίζων ὠθεῖ τὸν πόδα ἐμπρὸς, τὰ ἐλάσματα ἀνοίγουσι, τὸ ὕδωρ εἰσέρχεται εἰς τὰ ὑποδήματα κινοῦντσι εὐκόλως, ἐὰν ὠθεῖ τὸν πόδα πρὸς τὰ ὀπίσω, κλείουσι καὶ ἀποτελοῦσι ἐπίστρωμα ὅμοιον πρὸς κεκλεισμένων δικτυωτῶν παραθύρου. Κατὰ τὸ «βῆμα» τῆς Νέας Ὑόρκης ὁ ἐφευρέτης κ. Soule διῆλθε τὸν ποταμὸν Harlem χωρὶς νὰ τῷ συμβῇ τι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λαν ὀχλουμένου ὑπὸ παντοδαπῶν πλοίων ποταμοῦ. Βαδίζων ἐπὶ τοῦ ὕδατος ὀλισθαίνει μόνον τοὺς πόδας χωρὶς νὰ τοὺς ἐγείρῃ. Ὁ κ Soule εἶναι βάρους 125 λιτρῶν καὶ βυθίζει τὰ ὑποδήματά του ἐν τῷ ὕδατι μέχρις βάθους 3 1/2 δακτύλων. Βαδίζει ἄνευ φαινομένης δυσχερείας ἀλλὰ κεκλιμμένον ἔχων τὸ σῶμα.

Τὸ βόρειον Σέλας. — Τὸ φωτεινὸν τοῦτο φαινόμενον τὸ παράγον κατὰ τὰς ἐσχατιὰς τῶν βορείων χωρῶν τοῦ πολικοῦ κύκλου καὶ κατὰ τὰς μαύρας αὐτῶν χειμερινὰς νύκτας τὸ ὡραιότερον τῶν θεαμάτων ὑπάρχει ἀπὸ δύω ἤδη ἐτῶν ἀντικείμενον σποδῆς καὶ ἐρεύνης ἐν Σουηδίᾳ, Νορβηγίᾳ καὶ Δανιμαρκίᾳ.

Ἑκατοντάδες παρατηρητῶν ἐν ταῖς χώραις ταύταις σημειοῦσι λεπτομερῶς τὰς ἐμφανίσεις τοῦ περίεργου τούτου μετεώρου, τὰς φάσεις αὐτοῦ, τὰς φωτεινάς του ἀκτῖνας διαφοροτρόπως χρωματιζομένας καὶ διαυλακιζούσας τὸν οὐρανὸν μέχρι τοῦ Ζενὶθ καὶ ἐνίοτε καὶ πέραν αὐτοῦ ὡς σπινθηροβολοῦντα φυσίγγια.

Αἱ ἐπὶ τόπου γινόμεναι παρατηρήσεις, αἵτινες θὰ διαφωτίσωσιν ἀναμφιβόλως τὰ μυστήρια τοῦ Βορείου Σέλαος, ἀποστέλλονται τακτικῶς εἰς Βεργένην καὶ ἐκεῖ συμπαραβάλλονται ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Σόρου Τρομβόλτου. Οὗτος προλέγει διά τινας προσεχεῖς χειμῶνας ἐμφανίσεις συχνοτέρας τοῦ πολικοῦ τούτου φαινομένου, διὸ καὶ προτίθεται νὰ εὐρύνῃ τὸν κύκλον τῶν παρατηρήσεών του διὰ προπαρασκευῶν τὰς ὁποίας ἤδη ἤρχισεν πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐξέτασιν τοῦ φαινομένου κατὰ τὸν ἐπερχόμενον χειμῶνα ἐν Φιλανδίᾳ Ἰσλανδίᾳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ ἔνθα τὸ μετέωρον τοῦτο συχνὰ φαίνεται ὅπως· ἐν Σκανδιναυΐᾳ, κατὰ τὰ ἔτη καθ' ἃ ἐμφανίζεται μετὰ μείζονος ἐντάσεως.

Φυτῶν ἔρωτες.

Τὰ μυστήρια τοῦ ἔρωτος τῶν φυτῶν φαίνεται ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐνόησαν ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων Ὁ Ἡρόδοτος διηγεῖται ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι διέκριναν τοὺς ἄρρενας φοίνικας ἀπὸ τῶν θηλέων, καὶ ὅτι παρὰ τὴν Βαβυλῶνα ἠσχολοῦντο εἰς τὴν τεχνικὴν γονιμοποίησιν αὐτῶν. Οἱ Νιγρῖται πολεμοῦντες πρὸς ἀλλήλους καταστρέφουσι μόνον τοὺς ἄρρενας τῶν φοινίκων, οἵτινες εἶναι ὀλίγιστοι καὶ οὕτω φθείρουσι τὴν τῶν ἐχθρῶν συγκομιδήν. Οἱ σημερινοὶ Αἰγύπτιοι ἀναβαίνουσι ὡς οἱ ἀρχαῖοι, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν

θηλέων καὶ γονιμοποιοῦσιν αὐτὰς ραίνοντες διὰ τοῦ σπέρματος τῶν ἀρρένων. Πρῶτος ὁ Δινναῖος ἐν τῷ συγγράμματι οὗτοῦ Sponsalia plantarum ἔγραψε πλεῖστα περὶ τῶν φυτῶν διεγείροντα τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἀναγνώστου: ἐν αὐτῷ, ἐν ἄλλοις διηγεῖται ὅτι λαβὼν δύο λινοξώστιδας ἄρρενα καὶ θήλειαν φυτευμένας εἰς ἴδια ἀγγεῖα ἑκατέραν εἶδε τὴν θήλειαν γονιμοποιουμένην ἐπὶ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐπλησίαζεν εἰς τὴν ἄρρενα. Ταύτης ἀπομακρυνθείσης κατόπιν ἡ μονωθεῖσα σύζυγος διέμεινε πάντη ἄγονος.

Ἔτη τινὰ μετὰ τοῦτον ὁ γερμανὸς βοτανικὸς Γλέδιτς ἐβεβαίωσε τὴν οὕτω πως γινομένην γονιμοποίησιν δι' ἀποδείξεως ἑτέρας. Ἐν τῷ ἐν Βερολίνῳ κήπῳ αὐτοῦ εἶχε θῆλυν φοίνικα ὅστις πάντοτε μὲν ἤνθει ἀλλ' οὐδέποτε ἐκαρποφόρει. Μαθὼν δὲ ὅτι εἰς Δρέσδην ὑπῆρχεν ἔν τινι ὑποστέγῳ φυτοκομείῳ φοῖνιξ ἄρσην ἔγραψεν ἵνα τῷ σταλῇ ἡ γύρις αὐτοῦ διὰ τοῦ ταχυδρομείου, καὶ λαβὼν καὶ ῥίψας αὐτὴν ἐπὶ τοῦ φοίνικός του εἶδε μετ' ὀλίγον αὐτὸν βρίθοντα ὡραιοτάτων καρπῶν.

Εἰς τὴν γονιμοποίησιν τῶν φυτῶν συμβάλλουσιν ὄχι ὀλίγον καὶ τὰ ἔντομα, τὰ ὁποῖα τινὲς τῶν βοτανικῶν θεωροῦσιν ὡς τὰ κατ' ἐξοχὴν ὄργανα γονιμοποιήσεως, διότι ταῦτα κυλινδούμενα εἰς τὸ ἄνθος καὶ ψαύοντα τὰ στήματα καὶ τὸν ὕπερον μεταφέρουσι τὴν γύριν ἀπὸ τοῦ ἄρρενος εἰς τὸ θῆλυ ὄργανον. Οἱ ἀμπελουργοὶ τοῦ Ρήνου νομίζουσι, καὶ ἴσως ὄχι ἀτόπως, ὅτι αἱ ἄμπελοι αὐτῶν καρποφοροῦσι καλλίτερον εἰς τὰς κώμας ἐκείνας ἔνθα ὑπάρχει μᾶλλον ἀνεπτυγμένη ἡ μελισσουργία.

Τοιαῦτα τινὰ ἔντομα, ἢ μᾶλλον μυῖαι, συμβάλλουν εἰς τὴν καρποφορίαν τῶν συκῶν. Εἴδη δὲ τινὰ τῶν μυιῶν τούτων προσκολλῶνται τόσον εἰς τοὺς κλάδους τῶν ἀγρίων συκῶν ὥστε ἀποκοπτομένων τούτων μένουσιν αἱ μυῖαι ἐπ' αὐτῶν καὶ οὕτω μεταφέρονται καὶ ἀναρτῶνται ἐκ τῶν κλάδων ἡμέρου συκῆς ἥτις γονιμοποιεῖται διὰ τῆς ἀποθέσεως τῆς γύρεως εἰς τὰ θήλεα ὄργανα αὐτῆς.

Κινέζων ἔθιμα. — Ἀνεξάντλητος πηγὴ παραδοξοτήτων εἶσι τὰ Σινικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα.

Εἰς πάντα τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη αἱ δημόσιαι εἰδοποιήσεις, ἐγκύκλιοι, διατάγματα καὶ διάφορα τοιαῦτα κυβερνητικὰ ἔγγραφα ἐκτυποῦνται εἰς κοινὸν χάρτην, τοιχοκολλοῦνται πολλάκις, καὶ συχνότατα σχίζονται ἀνευλαβῶς, ὡς παρ' ἡμῖν τοῦτο καθ' ἑκάστην συμβαίνει. Ἀλλ' ἐν τῇ Σινικῇ αὐτοκρατορίᾳ πάντα τὰ αὐτοκρατορικὰ ἔγγραφα τὰ δι' ἐρυθρῶν χαρακτήρων γεγραμμένα θεωροῦνται ἱερά.

Ἡ τοιαύτη χρῆσις τῆς ἐρυθρᾶς μελάνης εἶναι ἀποκλειστικὴ διὰ τὸν αὐτοκράτορα μόνον· τὰ δὲ ἔγγραφα ἢ καὶ ἁπλαῖ πράξεις φέρουσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Οὐρανοῦ εἰχον καὶ ἔχουσιν ἀξίαν ἀνεκτίμητον καθ' ὅλον τὸ Οὐράνιον Κράτος.

Ὁ πρεσβευτὴς Λουδοβίκου 14ου μεταβάς ποτε εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Κὰγγ-Χὶ μετὰ δώρων ἠρώτησε περὶ τῆς ὑγείας τοῦ αὐτοκράτορος. Τῷ ἐδόθη ὑπὸ τῶν αὐλικῶν χάρτης μικρὸς φέρων ἐρυθροῖς γράμμασι τὰς λέξεις. «Ἐγὼ (ὁ αὐτοκράτωρ) εἶμαι καλά.» Οἱ Σίναι προσέφερον 1000 λίρας διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πολυτίμου αὐτογράφου.

Ἀρχαιότερον οἱ αὐτοκράτορες δὲν ἐλάμβανον οὔτε τὸν κόπον νὰ ὑπογράφωσι. Ἐβύθιζον τὸν ἀντίχειρα εἰς τὸ μελανοδοχεῖον καὶ ἐν εἴδει σφραγίδος ἐπέθετον αὐτὸν ἐπὶ τοῦ χάρτου, καὶ ὡς τὰ μαθητάρια, ἐπεσπόγγιζον αὐτὸν ἐπὶ τῶν φορεμάτων των. Τι ἐκ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων ἔπραττον ἄλλο τι κατέβρεχον ὁλόκληρον τὴν παλάμην διὰ μελάνης τεθειμένης ἐντὸς τρυβλίου καὶ ἐσφράγιζον ἢ ὑπέγραφον οὕτω πως τὰ δημόσια ἔγγραφα.

Τὸ πάθος τῶν Σινῶν διὰ τὰ ἀντίγραφα τοῦ Μονάρχου των ἢ τῶν Μανδαρίνων εἶναι μέγα· ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων ἀρκοῦνται καὶ εἰς ἁπλῆν ἀντιγραφὴν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ριπιδίων των. Γνωστὸν ὅτι τὸ κρατεῖν ριπίδια παρὰ τοῖς Σίναις εἶναι ἔθος ἐθνικὸν ἐκ τῶν κυριωτέρων. Εἴτε ψῦχος κάμνει, ἢ ζέστην, εἴτε βρέχει ἢ χιονίζει ἕκαστος φέρει τὸ ριπίδιον του κατὰ τὰς ἐπισκέψεις. Ἐὰν δὲ τὸ ριπίδιον τοῦτο φέρῃ λέξεις τινὰς γεγραμμένας ὑπὸ χειρὸς σεβαστῆς ἢ ἐνδόξου, τοῦτο προξενεῖ μεγίστην εἰς τὸν κτήτορα εὐχαρίστησιν καὶ προκαλεῖ τὸν φθόνον τῶν θεωμένων.

Δικανικὴ ἀπολογία κυθεύσεως. — Γνωστὸν ὑπάρχει πόσα ἐπινοοῦσι μέσα πρὸς νόθευσιν εἰδῶν τινων ἐδωδίμων ἢ ποσίμων μεγάλης καταναλώσεως ἐν ταῖς μεγαλουπόλεσι τῆς Εὐρώπης. Ἡ κατάχρησις αὕτη, ἡ πολλάκις ἐπιβλαβὴς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὑγείαν τῶν πολιτῶν, ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῶν Κυβερνήσεων αἵτινες διὰ καταλλήλων νομοθετημάτων καὶ ποινῶν ἠθέλησαν νὰ καταστείλωσι τὸ κακόν.

Ἐπὶ τούτου ἐσχάτως ἔν τινι πταισματοδικείῳ τῶν Παρισίων παραβάτης τις τῶν τοιούτων διατάξεων κατηγορούμενος ἐπὶ νοθεύσει τοῦ καφὲ ὡδηγήθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου.

Δικαστής.— Κατηγορεῖσθε, κύριε, ὅτι ἀνέμιξες εἰς τὸν καφέ σου καὶ ξένας οὐσίας.

Κατηγορούμενος. — Δὲν εἶναι ἀληθὲς, κύριε δικαστά...

Δικαστής. — Ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις περὶ τούτου, ὑπάρχει αὐτὸς ὁ νοθευμένος καφὲς, ὅστις σοῦ καταμαρτυρεῖ.

Κατηγορούμενος. — Ἐπαναλαμβάνω καὶ ἐγὼ ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς· πρὸ ἡμερῶν τινων ἴσως ἠδύνατό τις νὰ μὲ κατηγορήσῃ διὰ τοῦτο καὶ πάλιν ὄχι ὅπως διετύπωσαν τὴν κατηγορίαν: ὅτι τὸν καφέ μου ἀνακατώνω μὲ ξένας οὐσίας, ἀλλὰ, ὅπερ καὶ ὀρθότερον, ὅτι τὰς ξένας οὐσίας, ἀνακατώνω μὲ καφέν· ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ καταγγελία εἶναι ψευδὴς καὶ ἀνυπόστατος διότι εἰς τὸν καφέ μου τὸν ἀπὸ ξένας οὐσίας, ὡς τὰς ὀνομάζετε, δὲν ὑπάρχει διόλου καφές· ὥστε ποῦ ἡ νόθευσις;

Στατιστικὴ δηλητηριάσεων. — Κατὰ τὰ δέκα τελευταία ἔτη, ὁ ἀριθμὸς τῶν δηλητηριάσεων ἐν Γαλλίᾳ ἀνῆλθεν εἰς 617 ἐξ ὧν αἱ 190 ἐπέφερον τὸν θάνατον, 285 ἀπέληξαν εἰς ἀσθενείας καὶ 142 ἦσαν ἁπλῶς ἀπόπειραι εἰς οὐδὲν δυσάρεστον ἀποτέλεσμα λήξασαι.

Ἐν τῷ διαστήματι τῶν δέκα τελευταίων ἐτῶν 260 γυναῖκες καὶ 210 ἄνδρες ἐνήχθησαν εἰς τὰ κακουργοδικεῖα κατηγουρούμεναι ἐπὶ δηλητηριάσει.

« — Κατά τινα στατιστικὴν, ἐν Βοημίᾳ ἐν ᾗ ὡς γνωστὸν κατ' ἐξοχὴν εὑρίσκεται πλουσιότατον κυνήγιον, ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ 1879 φονευθέντα ζώων ἀνέρχεται εἰς 958, 616. Ὑποδιαιροῦνται δὲ ὡς ἑξῆς: ζῶα ἀβλαβῆ 896,845 ἐξ ὧν 375,261 τετράποδα καὶ 523,589 πτηνά.—Ἐπιβλαβεῖ 59,771 ἐξ ὧν 15,762 τετράποδα καὶ 48,979 πτηνά.

Ψευδοῦς κόμης ἀποτελέσματα. — Κατὰ τὰς ἰατρικὰς στατιστικὰς ἀποδεικνύεται ὅτι ἀφ' ὅτου αἱ γυναῖκες ἔπαυσαν φέρουσαι μεγάλους στηθοδέσμους ἡ θνησιμότης αὐτῶν ἠλαττώθη κατὰ 19 τοῖς ἑκατόν. Ἀφ' ὅτου δμως ἤρχισαν νὰ φορτόνωσι τὴν κεφαλὴν των διὰ τῶν πελωρίων προσθέτων κομῶν, οἱ ἐγκεφαλικοὶ πυρετοὶ μεταξὺ τῶν γυναικῶν ηὔξησαν κατὰ 73 τοῖς ἑκατὸν καὶ ὁ ἐκ τούτου θάνατος οὐκ ὀλίγας πέμπει εἰς Ἅδην.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ».

Ὑπὸ τὸν ἄνωθι τίτλον, ἐξεδόθη ἐσχάτως ἡμερησία ἐφημερὶς συνταγομένη ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου κυρίου Ι. Χ. Κούρτελη.

Ὁ κ Ι. Χ. Κούρτελης γνωστὸς εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον, δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἀπευθύνεται εἰς τὸ πλῆθος ἀκανθῶν καὶ εὐθύνης δημοσιογραφικὸν στάδιον.

Καὶ ὡς δημοσιογράφος ἐν Εὐρώπῃ καὶ ὡς μεταφραστὴς εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν πολλῶν ἔργων τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς δραματικῆς ποιήσεως, διεκρίθη πάντοτε καὶ ἠξιώθη πολλῶν ἐπαίνων ὑπό τε τῆς ἑλληνικῆς καὶ γαλλικῆς δημοσιογραφίας.

Παρὰ τοιούτου ἀνδρὸς, τοιοῦτο ἔχοντος παρελθόν, δικαιούμεθα νὰ ἐλπίζωμεν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν προσδοκιῶν καὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς κοινωνίας.

Ὁ ἐγχώριος εὐρωπαϊκὸς τύπος μετὰ χαρᾶς ἐχαιρέτισε τὴν ἐμφάνισιν τῆς νέας συναδέλφου, τοιοῦτον ὅπερ καὶ ἡμεῖς ἐκ καθήκοντος καὶ μετ' εἰλικρινείας πράττοντες σήμερον εὐχόμεθα αὐτῇ τὰ βέλτιστα ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς, ἣν ἔχει ἡ ἑλληνικὴ δημοσιογραφία ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Camille Flammarion. Περιήγησις ἐν μιᾷ ἀκτῖνι τοῦ φωτός.—Ἱστορία τῶν φυλακῶν τῆς Γαλλίας (συνέχεια).— Ἀφοσίωσις.— Ἁπλῆ ἱστορία.— Περὶ κρυπτογραφικῶν ἀλληλογραφιῶν. — Ἐξετάσεις τῶν σχολείων τῶν ἀρρένων. — Παρθεναγωγεῖον. — Τῶν σχολείων τῆς κοινότητος Ραμλίου.—Αὐτοσχέδιον λογίδριον Δ. Βενετοκλέους.—Γουλιέλμος Γλάδστων.—Μυρία ὅσα.—Ἐφημερὶς « Ἀλεξάνδρεια.»